

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Sayı 66 / 15 Kasım 1988 / 2.50 DM

PKK'NİN 11. MÜCADELE YILINA GİRİŞİNİ SELAMLIYORUZ

PKK'nin 10. Kuruluş Yıldönümü Yaygın Eylemlerle Kutlanıyor

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, Sonbahar Atılımı ile sömürgeci Türk devletine peşpeşe darbeler indirmeye devam ediyor. Kasım ayı başından bu yana Kürdistan'ın dörtbir yanında peşpeşe gerçekleştirilen ARGK eylemleri sömürgeci basının gündemini her geçen gün daha da yoğun bir şekilde işgal ediyor. Gün geçmiyor ki, sömürgeci basın ve yetkilileri yeni bir eylem haberiyle sarsılıp fer-yatlarını yükseltmesinler. Son geliştirilen eylemlerle mücadele-miz özellikle, sömürgeci asimilasyon politikasının piyonları olan öğretmenler, ajan-muhbirler ve faşist katillere yönelerek bu güçlere ağır darbeler indirdi. PKK'nin kuruluşunun 10. yıldönümünü kutladığımız bu Kasım ayı, en büyük ve anlamlı

kutlamalara Kürdistan zemininde tanık oluyor. 10. Kuruluş Yıldönümü kutlamaları, PKK'nin doğuşuna layık bir biçimde, onun vuruş tarzının en etkili örnekleri sergilenerek sürdürülüyor. 10. yılın ruhuna uygun olarak, Kürdistan'da TC'ye ait olan, onun izini taşıyan ve ona hizmet eden her türlü gerici öge, kurum ve anlayışa karşı ardıcıl bir mücadele veriliyor. ARGK gerillaları her gün Kürdistan'ın bir başka alanından ses vererek Partimizin 11. mücadele yılını eylemlerle karşılıyorlar.

Kürdistan üzerinde yapılan hesapların yoğunluk kazandığı, emperyalist güçlerin soruna aktif müdahalelerinin hızlandığı günümüzde, Kürdistan halkının özgür iradesinin ifadesi olan bu

Devamı 3. sayfada

Halkımızın Şanlı Önderi PKK'nin 10. Kuruluş Yıldönümünü Coşkuyla Kutluyoruz

Kürdistan tarihinde en uzun süreli direnişin sahibi olan PKK'nin 10. kuruluş yıldönümünü doldurduğu günümüzde, halkımız ve ulusal kurtuluş mücadelemiz, son derece önemli ve bir o kadar da güçlü gelişmelerin içerisinde bulunuyor. Bu gelişmeler, halkımızı yüzyıllardır süren köleliğin zincirlerinden boşalarak, çağa güçlü bir girişini gerçekleştirecek büyüklüktedir. Denilebilir ki, halkımız tarihinde ilk kez böylesi bir olanağa kavuştu. Bu, zaferi getirmekle kalmayacak, kölelik zincirlerini bir daha Kürdistan'da doğmayacak şekilde parçalayacak gelişmelerdir. İşte, bu gelişmelerin tek sahibi ve yaratıcı gücü PKK'dir. 10. yıldönümünü dolduran PKK'nin yükselttiği mücadeleyi kavramak ve buna yönelen saldırıların anlamını bilmek, bu mücadelenin hangi koşullarda ve nasıl çıktığını bilmekle mümkündür.

Kürdistan'ın 1970'lerin başında yaşadığı gerçeklik gözönüne getirildiğinde PKK'nin doğuşunun tarihsel anlamı daha iyi kavranır. Bir halkın kendi ulusal gerçekliğinden uzaklaştırılıp sömürgeci egemenlik altında yok olmanın eşiğine getirilmesine bir başka ülkede Kürdistan'daki gibi olanına rastlanmamıştır. Kürdistan, çağın gerisine o derece düşürülmüştü ki, onu çağa ulaştırmak için büyük bir çaba göstermek gerekiyordu. Düşürülmüşlüğü derinliğine karşı, büyüklük de tersine o derece güçlü olmak zorundaydı. Bunun dışındaki bir yaklaşımla halkımızı içine itildiği ölüm uykusundan uyandırmak, çağa modern bir temelde kavuşturmak mümkün olamazdı. PKK'nin doğuşunun tarihselliği de anlamını burada buluyor. PKK, sadece halkımızı uyandırmakla kalmadı, onun ulusal kurtuluşun biricik ve vaz geçilmez yoluna girmesini de sağladı.

Devamı 12. sayfada

14 Cezaevinde 2000 Tutuklu Ölüm Orucunda

●1 Ağustos Genelgesine ve sürgünlere karşı Cezaevlerinde başlatılan direniş devam ediyor. Şekerli su verilmeyen tutukluların açlık grevi eylemleri, ölüm orucuna dönüştü.

●Devrimci tutuklular, siyasal tutuklu olarak kabul edilmelerini istiyorlar.

Ekim ayı sonlarında, Diyarbakır, Eskişehir, Aydın, Bursa, Metris Cezaevlerinde başlayan açlık grevi eylemleri 14 cezaevine yayıldı. Sömürgeci Türk devletinin dayattığı sürgün, baskı uygulamalarına rağmen, devrimci tutsaklar açlık grevini daha geniş bir kapsamda devam ettiriyorlar. Son olarak Ergani, Antep, Malatya, Sinop, Urfa, Buca, Amasya ve Adana cezaevlerinin katılması ile açlık grevinde bulunan tutuklu sayısı 2000'e ulaştı. Halen Diyarbakır, Urfa, Malatya, Antep, Ergani, Ceyhan (bir açlık grevi sonuçlandı, biri yeniden başladı.), Aydın-Nazilli, Buca, Bayrampaşa, Sinop, Adana, Amasya, Eskişehir ve Çanakkale cezaevlerinde direnişler devam ediyor. Ankara merkez cezaevleri ile diğer bazı cezaevlerinde ise açlık grevi hazırlıkları yapıldığı ve başlamak üzere olduğu bildirilmektedir.

Yaygınlaşan direnişlerin faşist Türk cuntasının cezaevlerine yönelik olarak gündeme koy-

duğu son uygulamalara son verilene kadar süreceği bildirilmektedir. Cezaevinde bulunan devrimci tutukluların çoğunluğunu kapsayan bu eylemlerin engellenmesi için, faşist yöneti-

ciler sürgünlerden sonra, bu kez yeni uygulamalar gündeme koyuyorlar. Bunlarla da direnişi zayıflatıp, kırmayı amaçlıyorlar.

Açlık grevlerinde kullanılan Devamı 4. sayfada

Anaların Yüreğindeki Ateş

Ömrüboyu hapse mahkum edilmiş bulunan PKK'li savaş esiri Erdoğan Sönmez'in annesi Hanım Sönmez, cezaevlerindeki baskı ve işkence uygulamalarını protesto etmek için kendisini yaktı.

Hanım Sönmez ana, bir cıvıllık... İnsanlığa bir haykırış... Kör göz-

lere, donmuş yüreklerle, kaskatı kesilmiş beyinlere bir tokat... O, Kürdistanlı anaların isyanının dile gelişi; anaların ayağa kalkışının bayraktarı. O'nun eyleminde dile gelen salt baskı ve işkenceye tepki ile açıklanabilir mi? O'nun sahip çıktığı salt oğlunun fiziksel varlığı mı? Hayır! O, oğlunun; oğulları ve kızlarının beyinindeki ile bütünleşmiş; O bağımsızlık ve özgürlüğe susamış bir ana. Bir ülkede analar bir kez ayağa kalkmaya görsün... Bir kez sabırtaşı çatlamaya görsün... İşte o zaman, gelecek avuçlanmıştır artık...

Haber 4. sayfada

ALMANYA'DA TUTUKLU KÜRT POLİTİKACILARA KARŞI DAVA AÇILDI

1988 yılı Şubat ayından bu yana F. Almanya cezaevlerinde tutuklu bulunan 13 Kürt yurtsever politikacının da aralarında bulunduğu 16 Kürdistanlı devrimci-yurtsever aleyhinde Federal Almanya Savcılığı dava açacağını duyurdu. Federal Savcı Kurt Rebmann, resmen mahkeme açılması için başvurdu.

Dava, Düsseldorf Yüksek Eyalet Mahkemesinde görülecektir. Federal Almanya tarihinde benzeri olmayan dava tüm hukuk ve insanlık ilkelerinin ayaklar altına alındığı bir dava özelliği taşıyor.

Yaklaşık 8 aydan bu yana tutuklu bulunan Kürt yurtsever politikacılarına karşı Alman yö-

Devamı 6. sayfada

"ERNK'yi Güçlendirme ve Halk Kurtuluş Ordumuz ARGK'yi Donatmak İçin 1988 Güz Dönemi Bağış Kampanyası" Sürüyor!

Bağış Kampanyasına Güç Verelim!

Tüm Kürdistanlı emekçiler, devrimciler, demokratlar, ilerici! PKK Avrupa Temsilciliğinin tüm Avrupa çapında başlattığı "ERNK'yi Güçlendirme ve Halk Kurtuluş Ordumuz ARGK'yi Donatmak İçin 1988 Güz Dönemi Bağış Kampanyası" devam ediyor. Her alanda gösterdiğimiz Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine sahip çıkma ve güçlendirme ruhunu maddi katkılarla mücadelemizi beslemeye devam edelim! Kürdistan dağlarının doruklarında, köylerde ve şehirlerde düşmana en güçlü darbeler vuran gerillalarımızın mücadelesine maddi katkılarımızla güç verelim! İçerde, dışarda, zindanlarda yükselen ulusal kurtuluş, bağımsızlık ve özgürlük davamızı besleyelim!

Partimiz PKK'nin 11. mücadele yılında daha da güçlü zaferlere ulaşması için görevlerimize sahip çıkalım ve maddi olanaklarımızı Kürdistan'ın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin hizmetine sokalım!

Özgücümüz bizim en büyük silahımızdır; bu silahımızı yetkince kullanalım!

Devamı 10. sayfada

"Tatil Köyü" Kurma Hazırlığı mı, Yoksa Yeni Komploların Hazırlığı mı?

Devamı 10. sayfada

**DİRENİŞ
KAHRAMANLARIMIZ**

Toplumsal gelişmelerin tarihi acı ve soylu sayfalarla doludur. Soyluluğun soyluluğu da toplumsal kurtuluş için hiçbir kişisel tereddüte girmeden, en büyük azim, çaba ve fedakarlığı sergileyerek en zor ve zor olduğu kadar da tarihi görevini yerine getirmek ve bunun için gerektiğinde şehitler kervanına katılmaktır. Tarih irdelendiğinde görülecektir ki; yüzlerce, hatta milyonlarca kahraman bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin zaferi için kanını dökmüştür. Biz burada yargıyı tarihe bırakacağız. Çünkü, tarihin yasaları ve yargıları en gerçekçi yasa ve yargılardır. Ülkemiz Kürdistan'da, bu her iki gerçekliği barizce görmek mümkündür. Yabancı egemenliğin, halkımız ve ülkemiz üzerinde sömürü, talan, işgal ve istilalar biçiminde sürdürdüğü imhaların tarihi binlerce yıla dayanmaktadır. Yabancı egemenliğin, toplumumuz insanına empoze ettiği tek şey; kişi, aile ve aşiretinin kurtuluşudur. Halbuki, kişi aileye, aile topluma bağlıdır. Toplum kurtulmadan ne kişi ve ne de ailenin kurtuluşu söz konusu olabilir. Evet, böylesi bir toplumda cesareti, fedakarlığı göstermek en soylu olandır. Bu soyluluğa ulaşmak yüce, bunun anlamı ise derindir.

Hiç kuşkusuz bu gerçekliğin bilincinden hareketle öz vatanımız olan Kürdistan'da, PKK hareketi önderliğinde gelişip güçlenen ulusal kurtuluş savaşımızın zaferle taçlandırılması için, halkımızın bağrından çıkan en yiğit ve en fedakar Parti militanları, bağımsızlık ve özgürlük fidanını kanlarıyla sulayarak tarihe, toplumsal kurtuluşumuza damgalarını vurdular; vuruyorlar ve vuracaklardır. PKK tarihi demek; halkımızın en değerli evlatlarının çekilen acılara, baskılara ve zorluklara rağmen kanlarıyla tarihimizi bütün gerçekliğiyle kucaklamaları ve insanlık mücadelesine sarılmaları demektir. Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi uğruna şehit düşen her bir Parti militanının yaşamı, günlük nefes alışverişi bile dillere destan; romanlara, şiirlere; edebiyata konu olacak değer ve soyluluktur. Öylesi halk kahramanlarımız var ki, yaşam ve mücadelesini salt birkaç kitaba, romana bile sığdırmak mümkün değildir. Sözle, sazla, yazıyla dile getirmeye gücümüz yetmez. Bu şirin yoldaşlarla birlikte yaşamak,

PKK Vuruş Tarzının Sembolü, Özgürlük Yürüyüşümüzün Militanı

A. GANİ ERKAN

onları tanımak, birlikte yaşamak o kadar soylu ki... Bunları düşündükçe; her dakika, her saniye, her saat beyin hücrelerinde canlandırdıkça derinlere dalıp gitmek gerçekten elde değildir. Bu soylu yaşamın en seçkin örneğini sergileyen ve çoğumuz üzerinde derin etkiler yaratan yoldaşlardan biri olan Delil yoldaşı (A. Gani ERKAN) tanık olduğum bazı belirgin özellikleriyle kahramanlık sayfasında anlatmaya çalışacağım. Açık olarak söylemek istiyorum: Kalem elimde aldığım şu anda bu can yoldaşın yaşamının bir kesitini bile olsa yeterince dile getirmeye gücümün yetmemesinin ezikliğini yaşıyorum.

PKK'nin vuruş tarzının sembolü, özgürlük yürüyüşümüzün militanlarından Gani ERKAN yoldaşı, Partimizin temel siyasi ve askeri eğitim okulu Mahsum Korkmaz Askeri Akademisi'nde tanıdım. Gani yoldaşla karşılaşmamız, bir yaz gününün yakıcı sıcaklığı altında gerçekleşti. O gün, güneşin kavurucu sıcaklığıyla bu karşılaşmamız daha bir sıcak oldu. Bu an, beynimde ve yüreğimde hiçbir zaman soğumayacak tarzda yer edinecek solmaz bir nakış işledi. O günü hiç unutamam, oldukça sıcak bir yaz günüydü dedim ya; Partinin temel eğitim kampında bulunan bütün arkadaş yapısı, bir gölgelik bulma arayışı içindeydi. Ben de, aynı arayış içerisindeydim. Eğitime henüz yeni katılmıştım. Bu nedenle, arkadaş yapısıyla nasıl kaynaşacağımı, ilişki kuracağımı, tavır takınacağımı kestiremiyordum. Bu düşüncelere dalarak kendime gölgelik ararken, bir ağacın gölgesinde oturan Delil yoldaşla gözgöze geldik. O tatlı bakışları, adeta sesleniyor gibi geliyordu bana. Ona baktıkça; "Gel oturalım, tartışalım, dava arkadaşınız, neden o kadar uzak ve soğuk duruyorsun" biçiminde duygularına hitap edencesine beni yanına çekiyordu. Ben ise, gideyim mi, gitmeyeyim mi diye ikircikli bir tavra girmiştim. O güven veren gözler; genç ama, olgun; sakın ama, içten içe sömürgeciliğe karşı volkan gibi kaynayan; her kalp vuruşu ülke, halk, insanlık için atan; dıştan kaynaklanan düşmanca saldırılara karşı olduğu gibi, içten de Partidışı anlayışlara karşı amansız olan; atak, çevik, zeki, alçakgönüllü, fedakar ve hepimizin komutanı olan bu can ve şirin yoldaşın yanına gidemezlik edemezdik. Dış görünüşü itibarıyla bende şu kanı geliştirdi: Acaba arkadaş siyasi olarak gelişkin değil mi? Partiyeye yeni mi katılmış? Bu düşünceyle Delil yoldaşa yaklaştım. Yoldaşca merhabalaştığımda, o sıcak ilgisi ve alçakgönüllülüğü gücüne güç kattı. Evet, Delil yoldaşla tanışmamız böyle oldu.

Gani ERKAN yoldaşla spor

A. Gani yoldaş, Genel Sekreterimiz A. ÖCALAN ile bir yürüyüş esnasında...

ve eğitim de dahil bir hafta birbirimize çok yakın olarak yaşadık. Bu sürede Delil yoldaşı daha yakinen tanıdım. İlk karşılaştığımda çekingen, içe kapanık, sakın vb. özelliklerle değerlendirdiğim Delil yoldaş, daha yüce ve farklı özelliklerle karşıma çıkıyordu. Onda bulunan ve tarif edilemez ilişki tarzı, tüm yoldaşlara sonsuz ve sarsılmaz güven veriyordu. Delil yoldaş, kısa bir pratik sürecinde kampa kaldı, ama yaşam ve pratiğiyle bize çok şey kazandırdı.

Aradan bir süre geçtikten sonra, Delil yoldaş yeniden kampa dönerek temel Parti eğitim faaliyetlerine katıldı. Onu ikinci eğitim devresinde daha iyi tanımış oldum. Delil yoldaş iyi bir askeri eğitmen ve komutandı. Odaki güçlü komuta özelliklerinin bu denli olduğunu başlangıçta düşünemedim. Askeri konularda hafif-ağır makinalı silah, patlayıcı eğitimini birlikte yaparken ve gerilla taktiklerini öğrenirken; ondaki bilgi, beceri, yetenek ve tecrübeyi görünce oldukça duygulandım. Onun o güçlü beceri ve yetenekleri, komutanlık özellikleriyle bütünleşmişti. Delil yoldaş, arkadaş yapısının gelişmesi için sarfettiği çaba, beceri, yetenek, fedakarlık, geliştirici yoldaşlık bağı, muazzam alçakgönüllülüğü ile tüm arkadaş yapısına damgasını vurmuştu. Delil yoldaş, birliğini eğiten, geliştiren, örgütleyen, tek vücut haline getiren, yoldaşlarının sevgi ve sempatisini kazanan, örnek eğitimci özellikleriyle komutan olmasını bilen, salt bilmek ile yetinmeyip yaşamın ayrılmaz bir parçası olan, askeri yaşam ve disiplini özde ve pratikte yaşayan güçlü ve örnek bir kişiliğe sahipti. Burada Delil yoldaşın silaha olan tutkusuna değinmeden geçemeyeceğim. Delil yoldaşın, PKK'nin vuruş tarzının sembolü olmasındaki temel neden; Partimizin ihtilalci ruhuyla savaşı bir sanat olarak ele alması ve uygulamasıydı. O silahına hakim olan, hedeflerin üzerine atılımcı ve sonuç

alıcı bir tarzda giden ihtilalci bir ruha sahipti. Gerçekten de Delil yoldaşın pratiğine yansıyan temel özellik şuydu: "Vuracağım ve kazanacağım. Vurduğumda kesin sonuç almaliyim, Partiye değer katmalıyım."

Kuşkusuz Delil yoldaşa bu yapıyı kazandıran; vatan hasreti, sevgisi ve daha küçük yaşlardayken uğradığı emek sömürsüydü. Ve yine diğer bir husus da, siyonizme, emperyalizme ve her türden gericiğe karşı Filistin halkıyla omuz omuza savaşması ve sıcak savaş ortamında çelikleşmesiydi. Ancak Delil yoldaş, savaşkan yapısıyla çelişen Filistin güçlerinin saflarını terkederek Partiye katıldı. Neden? Çünkü, PKK, onun istemlerinin toplamı ve somut ifadesiydi.

Yine, halk ve mücadele tarihimizin dönölmezliğinde belirgin rolü olan III. Parti Kongresi hazırlık çalışmalarında büyük emeği geçen yoldaşlardan biri de Delil yoldaşı. Dikkat edilirse bu dönemde, Partimize ve halkımıza karşı, başta Türk sömürgeciliği olmak üzere emperyalizm, yerel gerici, solculuk maskesi altında geçinen devrim düşmanları ve içte Parti karşıtı anlayış sahiplerinin tümü tek cephe biçiminde saldırı halindeydiler. Saldırıların boyutu biliniyor. Yine bu saldırıların tümünün fiyaskoyla sonuçlandığı da bilinen bir gerçekliktir. Söz konusu dönem Partinin güvenlik ve emniyetini sağlama dönemi idi. Bunu kimler sağlayacaktı?.. Bu görevin sorumlu devrimcilerce layıkıyla yerine getirileceği açıktı. Evet, söz konusu sorumlu devrimcilerden biri de Delil yoldaşı. Burada kısaca da olsa Delil yoldaşın, örnek olarak alınması gereken çalışma azmine değineceğim. Bu çalışma azmi kendisini, sarfettiği çabalarında, gece gündüz durmaksızın büyük bir coşku ile çalışmasında, yaratıcı yeteneklerini sonuna kadar kullanmasında gösteriyordu.

Belirtilen dönemin hassas-

lığı tartışılmazdır. Bu dönemde Delil yoldaşın faaliyet alanındaki bir çalışmasına tanık oldum. Delil yoldaş, döneme uygun nasıl bir çalışma tarzının sergilenmesi gerektiğini yaşamında somutlaştıran ve bunu temsil eden bir semboldü. Özellikle III. Kongre sonrası yapılan hazırlıklarla gidilen planlamalarda Delil yoldaşın belirgin bir emeği vardı. Bu sürede Mahsum Korkmaz Askeri Akademisi'ne uğramıştım. Akademi öğrenimini gören yoldaşlar grubu, Kürdistan'da oluşturulan eyaletlere göre çalışma planını oluşturma temelinde gruplara ayrılmıştı. Bunun için hemen her akşam tartışmalar yürütülüyordu. Bir köyü nasıl düşüreceğiz?.. Bir asker nasıl yaratılır?.. Komutan nasıl olunur?.. Komutanın özellikleri nelerdir?.. Ordu nasıl kurulur?.. Cepheyi nasıl örgütleyeceğiz?.. vb. gibi sorunlar tartışılıyordu. Dikkat edilirse, bu soruları tartışan arkadaş yapısının ruhen Kürdistan'ı düşündükleri ve yaşadıkları çok açıktır. Bu tartışmaların devam ettiği bir gece, Delil yoldaşın da içinde yer aldığı Mardin planlama grubundaki arkadaşlarla yemek yedikten sonra ülkeye gidiş hazırlıkları üzerinde tartışmaya başladık. Delil; "Benim tüm hazırlıklarım tamamdır. Şu yollar bir açılsaydı, Partiden ülkeye gitme emri gelseydi. O zaman dünyalar benim olurdu" diyordu. Delil yoldaşın bu duygularına bütün arkadaş yapısı ortaktı. Çünkü aynı arzu ve isteği kendileri de yaşıyordu. Böylesine soylu bir isteme kim katılmak istemez ki!..

Delil yoldaş, Kürdistan ulusal bağımsızlık savaşımızda şehit verdik. Delil yoldaşın kısa süren, ama oldukça öğretici derslerle dolu pratiğinde rehber alınacak o kadar güçlü özellikleri vardır ki, tümünü burada dile getirmemiz mümkün değildir. Ancak şu inançta olmalıyız: Hiçbir devrim bedelsiz olmamıştır ve olmayacaktır. Şüphesiz, Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinde şehit düşen her yoldaş, devrimimizin bedelidir ve bu bedel onur kaynağımızdır. Kim diyebilir ki, bu yoldaşlar öldüler. Hayır! Onlar mücadelemizin yaşayan ve her zaman bize öncülük ederek güç veren, yolumuzu aydınlatan manevi komutanlarımızdır. Ölümde yaşamı yaratan partimiz PKK'nin her militanı bir direniş abidesidir. Bu nedenle, onlar ölmediler, ölümde yaşamı yaratarak ölümsüzleştiler.

Açık ki, şehitlere bağlılık ancak ve ancak bağımsızlık ve özgürlük mücadelemizi zafere götürmek, bize düşen görev ve sorumlulukları layıkıyla yerine getirmekle mümkündür. O halde, tüm militan ve sempatizanlar olarak, Delil yoldaşın şiarı olan vuruş tarzını yetkince uygulamak için ileri!

—Yaşasın ölümsüz halk kahramanlarının partisi PKK!

Bir savaş arkadaşı

PKK'nin 10. Kuruluş Yıldönümü Yaygın Eylemlerle Kutlanıyor

Baştarafı 1. sayfada

eylemler en güçlü bir devrimci cevap niteliği taşımakta; 11. yılda Partimizin mücadeleyi daha boyutlandırma ve direnişi yaygınlaştırma kararlılığının ifadesi olmaktadır.

Sömürgeci Türk devleti Kürdistan'a yığıldığı milyonluk ordu-su ile gelişmelerin önüne geçememekte; Kürdistan'ın hemen her alanında konumlanmış bulunan ve peşpeşe saldırılar düzenleyen gerilla güçlerimize karşı girişilen operasyonlar ve harekete geçirilen en son teknikle donanmış savaş araçları

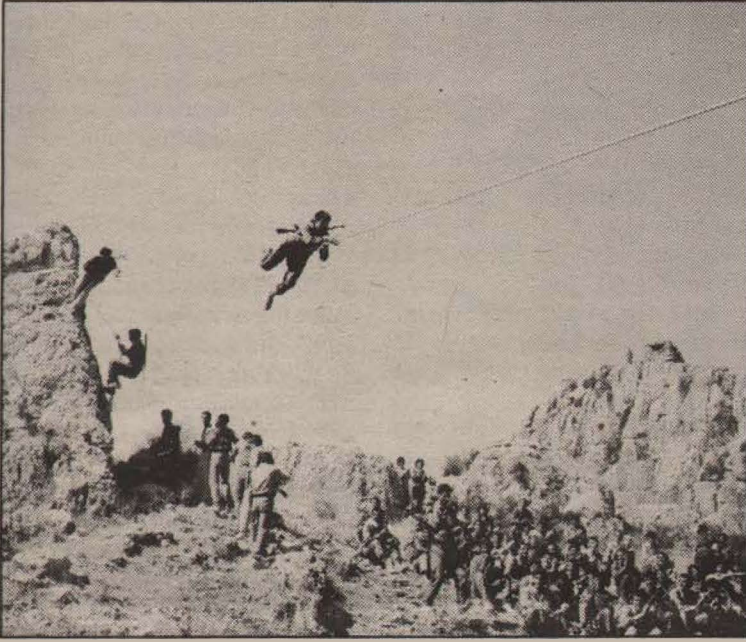
boşa çıkarılmaktadır. Bu durum, sömürgecileri her geçen gün daha büyük bir telaşa boğarak kendi içlerindeki tartışmaları kızıştırmaktadır. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin gelişimi karşısında çaresiz kalan cunta yetkilileri, son çare olarak geliştirmek istedikleri bir planla, legal bir komünist partisi kurma ve PKK dışındaki tüm güçler için af çıkararak bu güçleri yurt dışından Türkiye ve Kürdistan'a çekme hazırlıkları içine girerken, mücadelemizi bastırmadaki başarısızlık nedeniyle 12 Eylül faşist darbesi üzerindeki tartışmalar da yoğunluk

kazanmaktadır. Çeşitli çevreler Evren şahsında 12 Eylül'ü yargılamaya hız vermişlerdir.

1988'i kazanma savaşı, geliştirilen Sonbahar eylemlerimizle daha da belirgin olarak mücadeleimiz lehine gelişirken, sömürgecilerin Kürdistan'daki varlıkları daha büyük bir çöküntü içine sürüklenmiş bulunmaktadır. Yeni bir mücadele yılına girmeye hazırlandığımız bu dönem, yeni mücadele yılının başarılarını şimdiden güçlendiren ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini daha da olgunlaştıran bir dönem özelliğine kavuşmuş bulunmaktadır.

Sömürgecilerin asimilasyon politikasına ağır darbe!

Türkleştirme Merkezleri Birer Birer Yıkılıyor

bilinçlendirilip korunurken, sömürgeciler, büyük umut bağladıkları asimilasyon politikalarının işlemez hale getirilmesi karşısında telaşa sürüklenmişlerdir. Birçok öğretmen mücadelemizin yarattığı devrimci otorite karşısında tutunamaz hale gelerek Kürdistan'ı terketmeye başlamıştır. Sömürgecilerin çift maaş ödeyerek Kürdistan'ın körpe beyinlerini zehirlemeye gönderdiği bu misyonerler can telaşına düşerek Kürdistan'dan başka alanlara gönderilmeleri için sömürgeci kurumları aşındırmaya başlamıştır. Bu kaçış karşısında telaşa düşen sömürgeciler, bir kez daha "vatan-millet, Sakarya" felsefesine sarılmış; görev başında öldürülen öğretmenlerin "şehit" sayılacağını ilan etmiştir. Ancak, "şehitlik" vaadi de öğretmenleri Kürdistan'da tutmaya yetmemektedir. Ulusal kurtuluş mücadelemizin yükselen otoritesi Kürdistan'ı sömürgecilere ve onların her türden uzantılarına yaşanmaz hale getirmektedir. Sömürgeci kurumlar bir bir yıkılmaktadır.

Kürdistan Gençleri ARGK Saflarına Akın Ediyor

Yükselen ulusal kurtuluş mücadelemiz halkımızı bilinçlendirip örgütleyerek savaşa kaldırıyor. Silahlı halk ordumuzun halk üzerindeki prestiji her gün daha da güçleniyor. Halkımız ulusal kurtuluş mücadelesinde aktif olarak yer alıp düşmana karşı silaha sarılmada artan örneklerle tanık oluyor. Partimizin III. Kongresi'nden alınan karar gereğince yürürlüğe konulan

Halkımıza ve Devrimcilere Karşı Suç İşleyenlerden Hesap Soruluyor

Halkımız ve öncülerine karşı geçmişte ve bugün işlenen tüm suçların hesaplarını bir bir soran ve faillerini cezalandıran ARGK gerillaları Kasım ayı içerisinde bu eylemlerine yenilerini eklediler. Gerçekleştirilen bu eylemlerle, ihanetin Kürdistan'da yaşam şansı bulamayacağı ve er-geç hakkettiği cezaya kavuşturulacağı gerçeği bir kez daha gözler önüne serildi.

Kasım ayı başında gerçekleştirilen eylemde, 12 Eylül öncesinde faşist MHP içerisinde yer alarak bir devrimciyi katleden Turgut Demirkaya isimli faşist, Ağrı dağında bir grup ARGK gerillasınca yakalanıp yargılandıktan sonra ölümle cezalandırıldı. Bu faşist işlediği cinayetten dolayı sömürgeci mahkemelerde dört kez idamla yargılanmış, ancak sömürgecilerin amaçlarına hizmetten do-

layı beraat ettirilerek salıverilmişti. Halk düşmanlarını ancak halkın sahiplerinin cezalandırabileceği gerçeğini bir kez daha kanıtlayan ARGK gerillaları, sömürgecilerin affettiği bu katili layık olduğu cezaya çarptırarak dökülen devrimci kanının intikamını almıştır.

Aynı ay içerisinde Mardin'in Midyat ilçesine bağlı Dargeçit bucağı İlan köyüne baskın düzenleyen bir grup ARGK gerillası düşmanla işbirliği yapan köy muhtarı Murat Yıldız ile muhbir Sabri Ergin'i ölümle cezalandırmıştır.

7 Kasım günü Mardin'in Hamzabey köyüne düzenlenen baskın eyleminde ise, sömürgecilere ajanlık yapan Gökoğlu ailesinin beş ferdi ağır yaralanmıştır.

Gerçekleştirilen bütün bu eylemlerde gerilla güçlerimiz hiçbir kayıp vermemiştir.

Sonbahar Atılımımız Türk sömürgecilerinin Kürdistan'daki asimilasyon kurumlarını bir bir dağıtarak yükseliyor. Sömürgecilerin askeri güçleri ve sivil işbirlikçilerine karşı geliştirilen eylemlerle birlikte, Kasım ayı özellikle sömürgecilerin "eğitim kurumları" adı altında, Kürdistan'daki Türkleştirme ve ulusal imhaya uğratma kurumlarına dönüştürdüğü okullar ve "öğretmen" adı altında misyonerlik ve ajanlık faaliyeti yürüten kişilere karşı yoğun eylemlerin yaşandığı bir ay oldu. Kürdistan'ın birçok köy merkezine düzenlenen baskınlarla okullar yakıldı, sömürgeci ideolojiyi çocuklarımızın körpe beyinlerine aşılama ısrar eden ve ajanlık yapan bazı öğretmenler ölümle cezalandırıldı, çok sayıda öğretmen ise Kürdistan'ı terketmek zorunda bırakıldı.

Gazetemize ulaşan bilgilere göre, bu ay içinde sömürgeci asimilasyon kurumları ve öğretmenlere karşı geliştirilen eylemler şunlardır:

5 Kasım günü Elazığ'ın Karakoçan ilçesine bağlı Yeşilbel köyüne baskın düzenleyen ARGK gerillaları, okulda bulunan öğretmen ve öğrencileri dışarı çıkardıktan sonra okulu ateşe vermişlerdir. Öğretmeni, Kürdistan'ı terketmesi ve sömürgeci politikalara alet olmaması yolunda uyarın gerillalar tüm köy halkını toplayarak bir toplantı gerçekleştirmiş; eylemlerinin amacı ve sömürgeci politikalar konusunda yaptıkları konuşma ile köylüleri aydınlattıktan sonra köyü terketmişlerdir.

Aynı gün Karakoçan'ın Yücekonak köyünde de okul yakılmış ve halka yönelik bir toplantı

gerçekleştirilmiştir.

6 Kasım gecesi Mardin'in Dargeçit ilçesinin Sümer köyüne baskın düzenleyen ARGK gerillaları öğretmen lojmanını bombalayıp taramışlardır. Eylemde, sömürgecilere ajanlık yapmakta ısrar eden köy öğretmenlerinden ikisinin de aralarında bulunduğu üç kişi ölümle cezalandırılmış; bir öğretmen de ağır yaralanmıştır. Dargeçit köylerinde öğretmenlik yapan çok sayıda kişi bu eylem üzerine görevlerini sürdüremez hale gelerek alanı terketmişlerdir.

Yine aynı gece, Dersim'in Nazimiye ilçesine bağlı Doğançık köyüne de bir başka gerilla birliğince saldırı eylemi gerçekleştirilmiş; eylemde köyün ilkokulu yakılmıştır.

7 Kasım günü Karakoçan'ın Karasakal ve Ormancık köylerine yönelik gerçekleştirilen iki ayrı eylemde her iki köydeki ilkokullar da ateşe verilerek yakılmıştır.

Yine Kasım ayı içinde Beytüşşebap'a bağlı Kovankaya, Koyunoba ve Cevizağaç köylerine baskınlar düzenlenmiş, öğretmenler alanı terketmeleri için uyarılmışlardır. Beytüşşebap'ın birçok köyündeki çok sayıda öğretmen görev alanlarını terkederek Uzungeçit nahiyesine sığınmışlardır.

Sömürgeci asimilasyon kurumları ve "öğretmen" kılıfı altında Kürdistan'da ajanlık faaliyeti yürüten, asimilasyon politikasını hayata geçiren unsurlara karşı gerçekleştirilen eylemlerimiz Kürdistan çapında ve sömürgeci TC devleti üzerinde büyük etki yaratmıştır. Halkımız, bu eylemlerle sömürgeci beyin yıkama faaliyetine karşı

"Askerlik Yasası", Botan alanı başta olmak üzere, savaş cephelelerimizde başarıyla uygulanıyor. Kürdistan gençleri sömürgecilere askerlik yapmayı reddederek ARGK saflarına akın ediyor. Bunun son örnekleri Kasım ayı içerisinde Erüh alanında görüldü. Erüh'un Tünekpınar ve Narlıdere köylerinde Kasım ayı başlarında köylülere yönelik toplantılar yapan gerillaların, sa-

vaşa katılma çağrısına uyan 15'i Tünekpınar köyünden, 2'si de Narlıdere köyünden olmak üzere 17 genç ARGK saflarına katıldı. Bugüne kadar yüzlerce gencin saflara gelişle güçlerini nicelik olarak da büyüten ARGK birlikleri güçlenmektedirler.

Partimizin 10. Kuruluş Yıldönümüne yaklaştığımız bu günlerde Kürdistan'da eylemlerin daha da boyutlanması bekleniyor.

"Gavur" Köyünde Bir Yurtsever Katledildi

"Gavur" köyünü, çoğumuz tanıyamayız. Çünkü, sömürgeci Türk devletinin Kürdistan'da yurtsever köylere taktığı bir lakaptır bu.

Bu köyü kısaca tanıtalım: 1982'den bu yana, Kürdistan'ın bütün köylerinde olduğu gibi, bu köyde de düşmanın uygulamadığı işkence kalmadı. Bu köy, düşmanın bütün dayatmalarına rağmen silah almadı. Bu nedenle, köy, düşman tarafından "Gavur" köyü diye adlandırıldı. "Gavur" köyü, Mardin'in Midyat kazasına bağlıdır. Asıl ismi ise, Devyan köyüdür. Köyde, bir tabur düşman askeri bulunmaktadır. Köyde konumlanan düşman güçleri tarafından, köylülerin isim listeleri çıkarılmıştır. Sabah köy-

den çıkan her köylü gidip imza atmak zorunda kalıyor. Akşam köye giriş saati en geç yedidir. Saat yedi oldu mu köyün dışına çıkan köylüler geri dönüp, döndüklerine dair imza atmak zorundadırlar. Bu uygulamayı, Vietnam'daki stratejik köyler uygulamasına benzetmek mümkündür.

Bu köyde yaşayanlar, geçimini metropollerde çalışarak sağlıyorlar. Uzun süre metropolde çalışan bu köylülerden biri, köyüne dönüyor. Bu kişi, anası ve babasıyla hasret gidermek için gece saat ikiye kadar konuşuyorlar. Bunu gören tabur komutanı, sabah tüm aileyi karakola götürerek sorguya çekiyor. Komutan, "Kaç Apocuya yemek verdin, gece ikiye kadar

yatmadın" bahaneleriyle işkence yapıyor. Aile ne kadar dardını anlatmaya çalışıyorsa da nafile. İşkenceden kurtulamıyor; üç gün süren işkenceye tabi tutuluyorlar.

Nusaybin'de, acı bir olay daha yaşandı. Çiftçinin biri traktörülle akşam saat yedide köye geri dönerken, pusuda bekleyen düşman güçleri tarafından taranarak öldürüldü. Bu olayda çok basit gerekçeler ileri süren düşman, "Traktör ışığının askerleri yanılttığını" açıkladı.

Bu olaydan sonra kitlelerin düşmana olan kin ve öfkesi daha da arttı. Köylüler, hazır birer bomba gibidir. Halk, kendilerini mücadeleye çekecek komutanlarını bekliyor.

14 Cezaevinde 2000 Tutuklu Ölüm Orucunda

Baştarafı 1. sayfa

şekerli su, devrimci tutsaklara verilmiyor. Böylece bütün açlık grevleri ölüm orucuna dönüştürülmüş oluyor. Bununla, açlık grevi olarak başlayan direnişler, her cezaevinde ölüm orucu olarak devam ediyor. Bu durumda tutsaklar daha erkenden ölüm tehlikesi ile karşı karşıya geliyorlar. Bazı cezaevlerindeki açlık grevlerinin başlama tarihinin 1 ayı aşmış olması gözönüne getirildiğinde durumun ciddiye de kendiliğinden anlaşılır. Son aldığımız haberlerde Diyarbakır Cezaevinde açlık grevine katılmış olan tutsaklardan durumu ağırlaşanların olduğu bildirilmektedir.

Faşist yönetim, açlık grevlerinde şekerli su vermeyerek, tutsakları daha erkenden güçten düşürüp, direnişleri parçalamak istiyor, ölüm orucuna tutsakların çoğunluğunun katılamayacağını hesaplayarak, belli bir süreden sonra dökülmeler meydana geleceğini tahmin ediyor. Sömürgecilerin bu yeni oyunu da devrimci tutsakların direnişini kırma gücünde değildir. Tutsaklar, faşist idarenin kullanmak istediği ölüm orucu silahını elinden alarak, ölüm orucuna dönüşmüş olan eylemlere yaygın olarak katılmaktalar. Her gün yeni bir cezaevinin direnişe katılması, bunun açık bir örneğidir. Tutsak devrimciler, istekleri olan 1 Ağustos Genelgesinin kaldırılması, siyasal tutuklu statüsünün tanınması kabul edilmedikçe direnişlerine son vermemekte kararlılar.

Bu kararlılık karşısında faşist sömürgeciler yeni oyunlara başvurmakta. Bunlardan sonuncusu, Mecliste bekleyen idamlardan bazılarını onaylayarak gerçekleştirmektedir.

Direnişe Karşı İdamlar Gündemleştiriliyor.

Cezaevlerinde yoğunlaşan direniş, sömürgeci-faşist yönetimin cezaevlerindeki devrimci tutsaklar üzerinde oynamak istediği bütün oyunlarını boşa çıkarmakla kalmıyor, dışarda öğrenci, işçi, köylü vb. kitleleri de etkileyerek, bunları harekete geçiriyor. Önemli bir direniş odağı olarak gücünü daha da arttıran cezaevleri, toplumun tüm kesimleri üzerinde etkiye bulunuyor. Geniş bir tutuklu ailesi, yakını ve çevresi, cezaevi direnişleri ile dayanışma eylemleri içerisinde harekete geçiyor, peşpeşe eylemler yapıyor.

Bütün bu gelişmeleri engelleyemeyen faşist yönetim, komplo ve saldırılarını artırarak, 84'ten bu yana ara verdiği idamları yeniden gündemleştirerek, idam dosyaları Mecliste bekleyen tutsakların bazılarını katletme planları yapıyor. Faşist Başbakan Özal'ın, direnişlerin yoğunlaştığı bugünlerde, "İdam dosyalarının bazılarını Mecliste onaylanarak, karara varılacağını," açıklaması, direnişlere dayatılan yeni bir saldırdır. Cezaevi direnişi içerisinde önemli yerleri olan tutsakların ilk planda hedefleneceği bu yeni saldırıda, direnişlerin önderleri katledilmek isteniyor.

Faşist rejimin, çürümüş bedenini yaşatmak ve direnişleri engellemek için başvuracağı idamlar da direniş karşısında eriyecek buzdan önlemlerdir. Her an idamlara hazır olan ve bunu bekleyen tutsaklar, dire-

nişçi geleneğe layık bir şekilde idam ipini göğüsleyeceklerdir. Düşmanın elinde bir silah olarak tuttuğu bu saldırının ne kadar zayıf ve beyhude olduğunu göstereceklerdir.

Zindanlarda tutsakların yükselttiği isyan ateşi bugün 14 cezaevinde aktif olarak yanıyor. Bu isyan alevi Türkiye ve Kürdistan halklarının mücadele yolunu aydınlatıyor ve birliğin koşullarını daha da olgunlaştırıyor. İşte, böylesi bir isyanın alevinin katliamlarla, idamlarla söndürülmesi mümkün değildir. Halklarımız, en başta da Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi, Türk faşist rejimine idamları kolaylıkla gerçekleştireme olanağını tanımayacak; her idamın hesabını misli ile sormasını bilecektir.

Salih Sezgin ve Kemal Aktaş Ağır Yaralandı

Sinop cezaevinde artan baskı ve işkence uygulamalarını protesto etmek için Salih Sezgin ve Kemal Aktaş adlı PKK'li tutsakların eylem yaptıkları bildiriliyor. Kendilerini asma girişiminde bulunan Salih ve Kemal adlı savaş tutsakları, yapılan müdahale ile eylemleri sonuçlanmadan, hastaneye kaldırıldılar.

Savaş tutsaklarının müdahale istememelerine rağmen, cezaevi idaresi eylemi erkenden fark ederek, eylemin sonuçlanmasını engellediler. Hastaneye kaldırılan Salih Sezgin'in durumunda düzelmeye olurken, Kemal Aktaş ölüm derecesindeki yaralanma nedeniyle komada bulunuyor.

Cezaevlerindeki insanlık dışı uygulamaları protesto eden iki savaş tutsağı bu eylemleri ile devrimci onurlarını hiçbir şekilde çiğnetmeyeceklerini ortaya koydular. Uygulanan her türlü insanlık dışı işkence ve baskılara karşı savaş esirleri direnmedeki kararlılıklarını bir kez daha böylelikle ortaya koymaktalar.

Direnişin amaçları:

- Siyasi tutuklu kabul edilmek,
- 1 Ağustos Genelgesinin kaldırılması,
- TTE uygulamasına son verilmesi.

Sevk zincirinin kaldırılması için yapılan açlık grevlerine, şu cezaevleri katılıyor:

- Bayrampaşa Cezaevinde 8 kişi ile başlayan açlık grevine tüm cezaevi,
- Antep Cezaevinde 5 Kasım'da başlayan açlık grevine 198 tutsak,
- Diyarbakır 1 Nolu Cezaevinde 15 Ekim'den bu yana süren açlık grevine 270 savaş esiri,
- Adana Cezaevinde 33 savaş esiri,
- Amasya Cezaevinde 27 devrimci tutsak,
- Malatya Cezaevinde 137 devrimci,
- Ceyhan E Tipi Cezaevinde 15 devrimci tutuklu,
- Nazilli E Tipi Cezaevinde 180 devrimci tutuklu,
- Çankkale E Tipi Cezaevinde 10 Kasım'da başlayan açlık grevine 271 devrimci tutuklu,
- Buca Cezaevinde 8 Kasım'da başlayan açlık grevine 4 devrimci tutuklu,
- Eskişehir, Sinop, Urfa, Ergani Cezaevlerinde ise tüm tutuklu devrimciler.

İnsan Hakları Derneği, Eskişehir ve Diyarbakır'da 4 tutsağın ölümle karşı karşıya olduğunu açıkladı. Ayrıca, şeker ve tuz verilmemesinin de, tedavisi mümkün olmayan hastalıklara yol açacağını belirtti.

Anaların Yüreğindeki Ateş

● Ömürboyu hapis cezası almış PKK'li savaş esiri Erdoğan Sönmez'in annesi Hanım Sönmez üzerine gaz dökerek kendisini yaktı; cezaevlerindeki baskı ve işkence uygulamalarını protesto etti.

Bu, üçüncü anadır, üzerine benzin dökerek kendisini yakan... Daha önce iki ana, Saliha Şener ile Rahime Şahin de Diyarbakır'ın en işlek caddesinde üzerlerine benzin dökerek kendilerini yakmak istemişlerdi. Çevreden yetişenlerin vücutlarında yanan ateşi söndürmeleri ile analar eylemlerini sonuca götürmemişlerdi.

Şimdi de, Hanım Sönmez ana, basın toplantısı sürerken dışarı çıkıyor ve üzerine çantasında getirdiği gazı dökerek kendisini yakmak istiyor. Çevreden yetişenler, ananın bütün çabalarına ve istememesine rağmen, ateşi söndürerek, ağır yaralar içerisinde hastaneye kaldırıldılar. Hastanede tedavi edilen ana iyileşti; ama eylemini bir kez daha tekrarlamakta kararlı...

Tutsak devrimcilerin analarını böylesi eylemlere sürükleyen nedir? Bu, sadece bir evlat acısı mıdır? Elbetteki değil. Analar cezaevlerinde, her türlü insanlık dışı uygulama ile onurları ayaklar altına alınmaya çalışılan tutsak evlatlarının onur savaşına sahip çıkıyor ve yollarında yer alıyorlar. Onların davalarına ortak oluyorlar. Bu sahip çıkıştır ki, anaları hiç çekinmeden kibritle çakmaya götürüyor.

Birçok soysuzun can derdine düşerek, düşmana karşı tek bir söz bile söyleme cesareti gösteremediği bir dönemde, anaların bu eylemleri büyük bir önemde olan eylemlerdir. Her türlü soysuzluğa karşı analar cezaevlerinden tutsak evlatlarının yükselttiği sese kulak vermiş ve bu seslerin yanında yerlerini almışlardır. Bunun bir ispatı olarak da üzerlerine döktükleri benzine büyük bir cesaret ve kararlılıkla kibritle çakmışlardır.

Hanım ana tutuşan alevleri söndürmeye gelenlere, "Yapmayın, ateşi söndürmeyin" diyerek karşı koymuş; söndürmeye çalışanların elinden kurtulmaya çabalamıştır. Ancak, bunda başarılı olamadı ve çevreden gelenler ateşi söndürmeyi başardılar.

Ama, ana yüreğinde yanan ateş sönmedi... Bu ateş sönmeyecek de. Tutsak evlatlarının özgürlüğüne kavuşmaları ile ancak ana yüreklerindeki yangın bir nebze dinebilir. İnsanca ve onurlu bir yaşam özlemi ile tutuşan yüreklerin, ısısı bedene u-

laşıyor, bu buz gibi havayı ısıtıyor.

Hanım ananın çağrısına birçok yerden cevap geldi. Öğrenciler sokağa döküldüler, dayanışma eylemleri yaptılar. Cezaevleri üzerinde uygulanan baskıları protesto eden öğrenciler, Hanım Sönmez ananın eylemiyle de dayanışma içerisinde olduklarını açıkladılar.

İlk eylem, Hanım Sönmez ananın kendisini yakma eyleminden bir gün sonra meydana geldi. İstanbul Üniversitesi öğrencilerinden bir grup, "İnsanlık onuru işkenceyi yenecektir" sloganı ile korsan gösteri yaptılar. Okul bahçesinde yapılan gösteri bir müddet devam etti.

13 Kasım günü gerçekleşen bir diğer eylemde ise, 200 tutuk-

lu ailesi ve yakını öğrenci cezaevleri direnişini desteklemek için açlık grevine girdiler. Açlık grevine müdahale eden polis, 50 kişiyi gözaltına aldı. Polisin müdahalesine karşı açlık grevini sürdürmede kararlı olan tutuklu aile ve yakınları zorla dağıtıldılar.

Bu eylemlerin dışında, İstanbul ve Ankara başta olmak üzere birçok öğrenci eylemi, korsan gösteri cezaevleri ile dayanışma amaçlı olarak yapıldı. TAYAD, Ankara'da yaptığı basın toplantısı ile bir kez daha devrimci tutsakların durumuna dikkatleri çekti. Basın toplantısına katılan tutuklu aile ve yakınları, cezaevlerinde direnen evlatlarının istekleri kabul edilene kadar kendilerinin de gösteriler yapacağını, eylemlere girişeceklerini açıkladılar.

Hanım Sönmez ana alevler içinde... Çevresinden yetişenlerce kurtarılmaya çalışılıyor (üstte)

İstanbul Üniversitesi öğrencileri protesto yürüyüşünde (altta)

Diyarbakır ve İstanbul'da Tutuklu Aileleri Açlık Grevinde

31 Ekim'den bu yana Diyarbakır SHP il binasında açlık grevi yapan tutuklu aile ve yakınlarının eylemi sürüyor. Diyarbakır E Tipi Cezaevinde 15 Ekim'den bu yana açlık grevinde olan 270 tutsağın direnişi ile dayanışma amacıyla açlık grevine başlayan ailelerin eylemi 13 Kasım'da 14. gününü doldurdu.

Tutsak aile ve yakınlarının destek amacıyla başlattığı açlık grevi eyleminde, iki tutuklu annesi fenalaştı. Yapılmak istenen tıbbi müdahaleyi kabul etmeyen analar, eylemlerini sürdürdüler. Diyarbakır E Tipi

Cezaevinde eylem yapan 6 devrimci tutsağın da durumunun ciddileştiği bildiriliyor.

İsimleri açıklanmayan 6 devrimci tutsağın da hiçbir tıbbi müdahaleyi kabul etmedikleri belirtiliyor. Şekerli su verilmeyen ve zaten bünyeleri zayıf olan tutsaklardan durumu ciddileşenlerin sayılarının daha fazla olduğu bildirilmektedir. Yeni fenalaşmaların da olabileceği beklenen bir gelişme.

İstanbul İnsan Hakları Derneği'nde 200 tutuklu yakını ve ailesi 14 Kasım'da açlık grevine başladı. Açlık grevine katılan

aileler 1 Ağustos Genelgesi'nin kaldırılması ve taleplerin kabul edilmesini istiyorlar. Bir önceki gün de gösteri yapan tutuklu aileleri, İstanbul'da kendisini yakma eylemine başvuran tutuklu anası Hanım Sönmez'le de dayanışma gösterdiler.

Ailelerin yapmak istediği açlık grevini dağıtan polis, açlık grevine katılanlardan 20 kişinin tutuklandığını açıkladı. Polis bu tutuklamalarla ailelerin destek eylemlerini engellemeye çalışıyor. Bu saldırılara rağmen, ailelerin direnişe destekleri her gün daha da artıyor.

1988 yılı boyunca, faşist-sömürgeci rejimin uygulamalarına karşı zindanlarda insanlık onurunu korumak ve yüceltmek için yükselen direniş alevi Kürdistan ve Türkiye'nin bütün cezaevlerini sararak yayıldı. Başta Diyarbakır olmak üzere bütün cezaevlerinde yoğunlaşan direnişler, sömürgeci rejimi dize getirdi.

Özellikle Şubat 1988'de Diyarbakır'da başlayan ve Antep, Urfa, Eskişehir, Bursa, Metris, Sağmalcılar vb. cezaevlerine de yayılan direnişler sonucunda savaş esirleri ve devrimci tutuklular isteklerini kabul ettirerek, sömürgeci rejime geri adım attırdılar. Bu direnişlerde kaybeden sömürgecilik olurken, kazanan PKK'li savaş esirlerinin öncülük ettiği devrimci direniş olmuştur. Şubat '88 direnişlerinde savaş esirlerinin elde ettiği kazanımları ve aldığı yenilgiyi hazmedemeyen sömürgeci rejim, savaş esirlerinin elde ettiği kazanımları gaspetmek için alelacele yeni saldırı ve komplolara başvurmaktan geri kalmadı. İlk elden saldırılarını Diyarbakır zindanında yoğunlaştıran faşist rejim, çok sayıda savaş esirini sürgüne tabi tuttu. Sürgüne gönderilen savaş esirlerinin elde ettiği haklar gaspedilmek istendi. Ama başlatılan yeni direnişlerle elde edilen kazanımlar korundu. Ardından tutuklu yakınlarının zindan direnişçilerine olan desteklerini ortadan kaldırmak ve aileleri sindirmek için yeni komplolar ve saldırılar yoğunlaştırıldı. Ancak, planlayıp uyguladığı saldırılardan sonuç alamayan sömürgeci rejim, zindanları Adalet Bakanlığına bağlama kararı aldı ve uyguladı. En son, cezaevlerine yönelik insanlık onurunu ayaklar altına alan, yeni faşist uygulamaları kapsayan 1 Ağustos genelgesi bütün cezaevlerinde bulunan savaş esirleri ve devrimci tutuklulara, Adalet Bakanlığının hazırlamış olduğu bir karar olarak dayatıldı. Sömürgeci-faşist rejim bu kararla, tek tip elbiseyi yeniden dayatırken, devrimci tutukluların insanca yaşam yolunda elde ettiği bütün kazanımları geri almayı amaçlamaktadır.

Bu durum üzerine 14 Ağustos 1988 tarihinde cezaevlerinde bulunan devrimci tutuklular eylem birliği oluşturarak, belirledikleri talepler doğrultusunda bütün cezaevlerinde direnişi başlatma kararı aldılar. Belirlenen kararlar doğrultusunda zindanlardan başlayan direnişlere, sömürgeci-rejim yeni sürgünleri dayatarak, işkence ve baskının dozajını artırarak karşılık verdi. Saldırı ve işkenceler sonucunda birçok savaş esiri ağır yaralandı. Ancak baskı, işkence, saldırı ve komplolara rağmen Diyarbakır, Urfa, Antep, Kayseri, Buca, Bursa, Eskişehir, Bayrampaşa, Nazilli, Ergani, Çanakkale vb. bütün cezaevlerinde savaş esirleri ve devrimci tutukluların başlattıkları direniş, açlık grevi eyleminden ölüm orucuna dönüştü.

Savaş esirlerinin ve devrimci tutukluların başlattıkları direnişlere destek olmak amacıyla tutuklu aileleri ve öğrenciler yoğun eylem içerisinde bulunuyorlar. Tutuklu yakınlarınca başlatılan ve devam ettirilen eylemler, 9 Kasım günü doruğa ulaştı. Zindanlardaki vahşeti protesto etmek için kendini yakan tutuklu analarından Hanım Sönmez'in eylemi Türkiye ve

Zindan Direnişleriyle Dayanışma Eylemleri

Kürdistan'da büyük destek gördü. Bu gelişmeler ardından üniversite öğrencileri de harekete geçerek sömürgeci rejimin insanlıkdışı uygulamalarını protesto eden bir yürüyüş eylemi gerçekleştirdiler. Bu eylemlerle uluslararası kamuoyunun dikkatleri bir kez daha zindanlardaki vahşetler üzerine çekildi.

Zindan direnişçilerinin savaşımına destek vermek amacıyla Türkiye ve Kürdistan'da yükselen direnişlere Avrupa'da bulunan Kürdistanlı ve Türkiyeli emekçiler de seslerini yükselterek karşılık verdi. Bu amaçla Avrupa'nın birçok alanında işgal, gösteri, açlık grevleri, basın açıklamaları vb. temelde başlatılan destek eylemleri devam etmektedir. Yapılan eylemlerden bazıları şunlardır:

lararası Af Örgütü'nün Londra merkezine iletilmesiyle eylem sonuçlandı.

AÇLIK GREVLERİ

Norveç: Stavanger şehir merkezinde 27 Ekim 1988 tarihinde bir grup yurtseverin başlattığı açlık grevi 2 Kasım 1988 günü sonuçlandı.

Bir hafta süren açlık grevi büyük ilgi gördü. Eyleme Norveç basını geniş yer verirken, birçok demokratik kurum ve kuruluş ise açlık grevinde bulunan eylemcilerle röportajlar yaptı. Açlık grevinin son gününde ise, Uluslararası Af Örgütü'nden bir görevli, Rogaland bölgesi gazeteciler cemiyeti başkanı ve ilticacılar örgütü Rogaland bölgesi başkanı

yapıldı. Aralarında bir Alman demokrat bayanın da bulunduğu 13 Kürt yurtsever grubunun başlattığı açlık grevi, üçüncü gününde 4 yurtseverin daha katılımıyla başarılı bir şekilde sürdürüldü. Açlık grevi televizyon ve radyo yayınlarında naklen yayınlandı.

1 Kasım 1988 günü ise, açlık grevi komitesi bir basın toplantısı gerçekleştirdi. Basın toplantısında Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin vardığı düzey, TC'nin çıkmazı ve Kürdistan halkına karşı TC'nin uyguladığı özel savaş yöntemleri üzerinde duruldu. Cezaevlerinde sömürgeci Türk devletinin uyguladığı barbarlıkların da dile getirildiği basın toplantısında, Federal Alman yönetiminin Kürt yurtseverlerine yönelik anti-demokratik uygulamaları da anlatıldı. Basın toplantısında, Hamburg'da tutuklu bulunan Kürt politikacısı Selahattin Erdem'in avukatı Hans Eberhard Schulz da bir açıklama yaptı. Avukat Schulz yaptığı konuşmada FAC'ın TC'yi destekleyen politikasını açıkladı ve bu politikaya bağlı olarak onun Kürt yurtseverlerine yönelik komplolar ve saldırılarının amaç ve niteliğini örnekendirerek anlattı. Schulz, FAC'ın Kürt yurtseverlerine yönelik açılan bu davayı bir prestij meselesi haline getirdiğini belirtti.

Basın toplantısına; Bremen Radyosu, Bremen televizyonu, TAZ, Evangelischer Pressedienst (Protestan kiliseleri basın ajansı), Bremen Nachrichten, Bremen Anzeigen, Delmenhorster Kreiszeitung, Syker Kreiszeitung gazeteleri ile Grenzenlos ve Stimme dergileri katıldı. Ayrıca SPD-Huchting başkanı Wolfgang Böhme ile Flüchtlingsrat (ilticacılar komisyonu) temsilcisi Thomas Phörschke de dinleyici olarak katıldılar.

8 Kasım 1988 tarihinde ise, Bremen İlticacılar Komisyonu

Kurtuluş Mücadelesine karşı FAC'ın yaptığı saldırılara dikkati çekti.

Bremen açlık grevini mesajlarıyla şu örgüt ve kurumlar desteklediler: SPD-Huchting, Uluslararası Af Örgütü, ASTA-Bremen, SHB-Sosyalist Öğrenciler Birliği, Ausländerausschuß (Bremen Üniversitesi Yabancı Öğrenciler Birliği), Grenzeulos Dergisi.

Ayrıca, Weserterassen Halk Evi, SPD, ÖTV Sendikası, UVN, IG-Metal Sendikası, Basın Sendikası (IG-Druck), DKP, Volksfront, DFU-Alman Barışçılar Birliği, AI, Öğrenciler Birliği-ASTA, Sosyalist Öğrenciler Birliği SHB, Yabancı Öğrenciler Birliği-Bremen, Grenzeulos Dergisi, EPLP-Eritre Halk Kurtuluş Cephesi, Uluslararası Doktorlar Birliği ve Atom Savaşı Karşısı IPPNW örgütü, Afrika Enformasyon Merkezi (IZA), Sağlık Listesi-Gesundheit, İlticacılar Komisyonu, Evangelisch Kilisesi, Evangelisch Öğrenciler Birliği (ESG), İran Öğrenciler Birliği, Irak Öğrenciler Birliği, SPD-Barış Komitesi, Yabancılar Dostluk Cemiyeti gibi örgütlerin üyeleri ve bir dizi sanatçı ve bilim adamı imzaları ile açlık grevine desteklerini sundular.

Sömürgeci zindanlarda yaşanan yoğun vahşetlere karşı başta zindanlarda bulunan savaş esirleri ve devrimci tutuklular hayatlarını ortaya koyarak protesto eyleminde bulunurken ve yine tutuklu yakınları, üniversite öğrencileri sömürgeci baskılara rağmen dörtbir yandan seslerini yükseltirken, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı alçakça savaşmakta nam salmış Kürt işbirlikçilerinden KOMKAR, Bremen'de yurtseverlerin gerçekleştirdikleri eylemleri yayınladığı için TAZ gazetesine yazılı ve sözlü olarak protestoda bulundu. KOMKAR, açıkça ihbarlarda bulunarak Kürdistan halkına olan düşmanlığını bir kez daha gözler önüne serdi.

YÜRÜYÜŞ VE MİTINGLER

Bielefeld: 29.10.1988 tarihinde 170 civarında yurtseverin katılımıyla Bielefeld'de bir yürüyüş eylemi gerçekleşti. Yürüyüş eylemine Kürdistan Halkının Dostları örgütü de fiili dayanışmada bulundu.

Yürüyüş eyleminde Almanca ve Türkçe zindanlardaki gelişmeleri dile getiren konuşmalar yapıldı. Kürdistan Halkının Dostları adına bir Alman demokrati Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesiyle dayanışmayı ifade eden bir konuşma yaptı.

Duisburg: Ekim ayının sonlarında ERNK üyesi yurtseverlerin organize ettiği bir yürüyüş eylemi Duisburg'da gerçekleşti. Yurtseverlerin yoğun katılımıyla gerçekleşen yürüyüş başarıyla sonuçlandı.

Hannover: 29 Ekim günü 70 civarında yurtseverin katıldığı bir miting eylemi Türk Konsololuğu önünde gerçekleşti. Türkçe ve Almanca konuşmaların yapıldığı miting eylemi, Türk sömürgecileri aleyhine atılan sloganlarla sonuçlandı.

Ayrıca, Avrupa'nın birçok ülkesinde açlık grevi, yürüyüş, miting, işgal vb. biçimlerde protesto eylemlerinin, içinde bulunduğumuz ayda da devam edeceği, cezaevi direnişçileriyle dayanışma komiteleri tarafından açıklanmaktadır.

İŞGALLER

Danimarka: Danimarka'nın başkenti Kopenhag'da bir grup yurtsever, 25 Ekim günü Danimarka'nın en büyük günlük gazetelerinden biri olan Politiken gazetesinin merkez redaksiyonunu işgal etti. Yaklaşık bir buçuk saat kadar süren işgal eyleminde, eylemcilerin ileri sürdüğü talepler kabul edildi. Olaysız geçen eyleme basın geniş yer verdi.

Fransa: 26 Ekim 1988 tarihinde, 30 kadar Kürdistanlı yurtsever Paris'te AFP ajansını işgal etti. Eylem, yaklaşık bir buçuk saat sürdü. Eylemin amacını içeren basın açıklaması telexle bütün basın ajanslarına bildirildi. Yurtseverlerin ileri sürdüğü taleplerin kabul edilmesiyle eylem sonuçlandı.

Almanya: Duisburg ve çevresinden bir grup yurtsever, 27 Ekim günü SPD-Düsseldorf bürosunu işgal etti. İki buçuk saat süren işgal eyleminde işkence ve katliamları teşhir eden pankartlar açıldı. Binlerce bildirinin dağıtıldığı eylemde, Düsseldorf-SPD yetkilileri tam dayanışma gösterdiler. SPD bürosu yetkilileri, hazırladıkları bir açıklamayla beraber dağıtılan bildirilerin birer nüshasını Türkiye'nin Bonn Büyükelçiliğine ve TC yönetimine telexle iletiler. Eylemin amacını içeren açıklamaları ise, Federal Alman yönetimine ve SPD merkezine telexle gönderdiler. Başarılı geçen eylemden bütün basın ajansları haberdar edildi.

Norveç: Oslo'da bulunan Uluslararası Af Örgütü bürosu, bir grup yurtsever tarafından aynı tarihte işgal edildi. Eylemin talep ettiği isteklerin Ulus-

nın da katıldığı SİDDIS radyosunda açlık grevi eylemcileriyle bir saatlik naklen yayınlanan bir röportaj programı yapıldı.

İsviçre: 2 Kasım 1988 günü, 23 kişilik bir grup yurtseverin katılımıyla Bern'de başlatılan açlık grevi devam etmektedir. Açlık grevi eylemine müdahale eden İsviçre polisi bir yurtseveri tutukladı.

İsviçre'nin başka bir kenti olan Feibourg'da da açlık grevi eylemi devam etmektedir. Eylemde bulunan yurtseverler, zaman zaman İsviçre polisinin anti-demokratik uygulamalarına tanık olmaktadır.

Almanya: 30 Ekim-8 Kasım 1988 tarihleri arasında Bremen ve çevresinde geniş bir kamuoyu yaratan açlık grevi eylemi

ile açlık grevi eylemcileri ortaklaşa "Kürdistan Halkıyla Dayanışma Gecesi" düzenlediler. Gecede Almanca, Kürtçe, Türkçe konuşmalar yapıldı. Gecede sunulan müzik ve folklor programının yanında, ayrıca gecede davetli bulunan Avukat Hans Eberhard Schulz bir konuşma yaparak, PKK önderliğinde gelişen Kürdistan Ulusal

ALMANYA'DA TUTUKLU KÜRT POLİTİKACILARA KARŞI DAVA AÇILDI

Baştarafı 1. sayfada

netimi hukuk dışı ve anti-demokratik uygulamalar geliştirdi, tutukluların savunma yapma hazırlıklarına bile imkan tanımayarak birçok kısıtlama getirdi.

Yurtsever politikacıların dışarı ile mektuplaşmaları, gazete, dergi ve kitap almaları kısıtlanıp üzerinde bir tecrit politikası uygulandı. Halen bu uygulamalar devam ediyor. Bu uygulamalara karşı, tutuklu Kürdistanlı tutuklular açlık grevi vb. biçimlerde protestoda bulundular.

Federal Savcının iddianameyi tamamlayıp dava açılma istemi ile mahkemeye başvurusu, Kürt yurtseverlere karşı uygulanan anti-demokratik

uygulamalara bir kez daha dikkatleri çekti. Durumları bir kez daha kamuoyunun gündemine gelen Kürt yurtseverleri elimize ulaşan mektuplarında, kendilerine yöneltilen asılsız iddialara ve şahıslarında PKK'yi mahkum etme çabalarına karşı duracaklarını belirtiyorlar.

Alman yönetiminin Kürt yurtseverlerine yönelttiği anti-demokratik uygulamalar ve Kürt halkının mücadelesine yönelik ta-kindığı ve TC ile işbirliğinin örneği olan tutumunu tutuklu yurtseverler ve Kürdistanlı emekçiler yoğun eylemlerle protesto ediyorlar. Açılan davalar, halkımızın ve PKK'nin beraati, sömürgecilik ve efendilerinin mahkumiyeti ile sonuçlanacaktır.

YURTSEVER KÜRT POLİTİKACILARINA SAHİP ÇIKILDI

● İltica yasasını protesto mitinginde yurtsever Kürt politikacıları üzerindeki baskılara da karşı çıkıldı.

29 Ekim günü, Güney Almanya'nın Waldkirche kentinde Güney Almanya İlticacılar Komitesi, BWK, DKP, İran Komitesi, ERNK ve değişik bazı grupların katıldığı bir miting eylemi gerçekleşti.

Almanya yönetiminin ilticacılar yasası ve Kürt yurtseverlerine yönelik baskılarının protesto edildiği miting eylemine 600 kişi katıldı. Miting eylemine katılan bütün örgütleri temsilen konuşmalar yapıldı. Mitingde, ERNK taraftarı bir yurtsever yaptığı konuşmada, Federal Almanya Cumhuriyeti-

ti'nin, Kürt politikacıları ve yurtsever Kürdistanlılara yönelik uygulanan baskılara dikkati çekti ve haklar arasındaki dayanışmanın önemini vurguladı.

Miting eyleminde, tutuklanan yurtsever Kürt politikacılarının serbest bırakılması yönünde istemleri dile getiren sloganlar atıldı. Alman demokratları yaptıkları açıklamada, Kürdistan halkı ve ulusal kurtuluş mücadelesiyle dayanışma içerisinde bulunduklarını, tutuklanan Kürt politikacılarının serbest bırakılması için çalışacaklarını belirttiler.

Stuttgart'ta Üç Günlük Sergi

Sergiye Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği (YJWK) de Katıldı

14-15-16 Ekim günlerinde, Stuttgart belediyesince organize edilen ve Alman Kadınları Görevlendirme Bürosu'na da hazırlanan "Üç günlük kadınları bilgilendirme masası" açıldı. Sergiye yaklaşık olarak 50 kadın grubu katıldı.

Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği-Stuttgart örgütünün de katıldığı sergi süresince, seminer ve toplantılar yapıldı. Dünya kadınlarının sorunları tartışıldı ve kadın hareketiyle dayanışmanın yükseltilmesi çağrıları yapıldı. Serginin açıldığı gün, uluslararası alandan 100'e yakın kadın örgütünün çalışmalarının yer aldığı bir kitap baskıdan çıkarak satışa sunuldu. Kitapta, Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği (YJWK)'nin amaç ve çalışmaları da dile getirilmektedir. Kürdistan kadınlarının çalışmalarını kapsayan değerlendirme ve açıklamalar, sergiye katılan bütün kadın örgütleri tarafından ilgiyle karşılandı.

Bu ilgi, sergi süresince de devam etti. YJWK'nin açtığı sergi üç gün boyunca, ziyaret ve tartışmanın uğrak yeri oldu. Yüzlerce Alman demokrati, YJWK üyelerine sorular sorarak, Kürdistan halkı, mücadelesi ve özgül olarak YJWK'nin çalışmaları hakkında bilgi aldı. Onlarca demokrat, YJWK'nin ve Kürdistan halkının mücadelesini destekler düzeyde düşüncelerini dile getirdi. Üç günlük sergi oldukça olumlu bir havada geçti. Burada YJWK, gerek kişiler düzeyinde ve gerekse örgütler düzeyinde birçok dost ilişki kazandı. Sergi sonunda, YJWK, şu gruplarla ortak çalışma kararı aldı:

— CBF kulübü başkanı, YJWK üleriyle görüşerek Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine ilişkin bilgilendirme gecesi düzenleme kararı aldı.

— İki ayrı kadın örgütü, DKP

ile birlikte, YJWK'ye ortak çalışma önerisinde bulundu. Ayrıca kısa sürede Kürdistan'daki katliamlar, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşı ve diğer gelişmeleri kapsayan enformasyon gecesi düzenlemeyi kararlaştırdı.

— MLPD kadınlar grubu, YJWK'ye ortak çalışma önerisinde bulunarak, yapacakları toplantıya YJWK'yi davet etti.

— Stuttgart-Yeşiller Kadınlar Grubu, YJWK'ye sürekli ilişki ve ortak çalışmayı önerdi.

— Alman Katolik Kilisesi Kadınlar Birliği, sürekli ilişki içinde olunması ve Kürdistan'daki gelişmeleri kapsayan yayın organlarının kendilerine ulaştırılması önerisinde bulundu...

Ayrıca serginin son gününde DKP Kadınlar Birliği, YJWK üyeleri ile 20 dakikalık bir röportaj yaptı. Yapılan röportaj video kasetine çekildi. Videoya alınan röportaj, DKP'nin düzenleyeceği bir toplantıda gösterilecek.

YJWK'nin açtığı zengin sergi, oldukça ilgi topladı. Toplantı, seminer, bilgilendirme, tartışma, görüş alışverişinde bulunma, röportaj vs. tarzında süren "Kadınları Bilgilendirme Sergisi" dostluk havası içerisinde, daha güçlü dostlukların yaratılması çağrısında bulunularak sonuçlandı.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesiyle Dayanışma Gecesi

Münih'te, yurtsever Kürdistanlılara yönelik Baviera eyalet yönetiminin kararıyla yolaştırılan baskılar ve tehditlere karşı Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesiyle dayanışma gecesi yapıldı.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesiyle dayanışma gecesine 300'ün üzerinde yurtsever emekçi katıldı. Geceye, HUNERKOM-Stuttgart Şubesi'nin hazırladığı program sunuldu. Program, misafir ozanların sunduğu direnişçi halk türküleriyle zenginleşti. Stuttgart kültür

ekibinin sunduğu müzik, folklor ve ozanlar programı beğeniyle izlendi. Gecede, Almanca ve Türkçe siyasi konuşma yapıldı. Konuşmada; Kürdistan ulusal bağımsızlık savaşının uluslararası alanda taşıdığı önem, savaşımın vardığı boyut, uluslararası dayanışmanın anlamı dile getirildi ve Federal Alman yönetiminin, Kürt yurtseverlerine yönelik sindirme, tehdit ve tutuklamanın neden ve amaçları izah edildi. Beğeniyle izlenen gece, folklor eşliğinde oynanan oyunlarla son buldu.

Oldenburg'da Kürdistan Kurtuluş Mücadelesiyle Dayanışma Toplantısı

11 Ekim 1988 tarihinde Oldenburg'da, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ile dayanışma ve bilgilendirme toplantısı yapıldı.

3. Dünya ülkeleri dükkanı (3. Welt-Laden) ve Oldenburg Üniversitesi Genel Öğrenci Derneğinin (ASTA) ortaklaşa düzenledikleri toplantıya, Mülteciler Komitesi çalışanları ve çeşitli gruplardan Alman demokratları katıldı. Toplantıya, Oldenburg ERNK taraftarları ve Hamburg-Kürt Halkının Dostları konuşmacı olarak davet edildiler.

Toplantıda bir konuşma yapan ERNK taraftarı, Kürdistan tarihindeki direnişleri, Kürdistan ulusal direnişinin gelişim tarihi ve bugün ulaştığı düzeyi, sömürgeci Türk devletinin özel

savaş uygulamalarını ve Güney Kürdistan'daki katliamları, neden ve sonuçlarını kapsayan ayrıntılı bir değerlendirme yaptı.

Hamburg-Kürdistan Halkının Dostları adına konuşma yapan temsilci ise, Federal Almanya Cumhuriyeti'nin TC ile olan ilişkilerinin tarihsel köklerini, bu ilişkilerin bir ürünü olarak, FAC'ın Kürdistan halkına ve politikacılarına yönelik tutuklama ve baskılarını içeren değerlendirmeler yaptı ve her demokrat kişinin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine dayanışma göstermesi gerektiği çağrısında bulundu.

Alman demokratlarının sorduğu çeşitli soruların cevaplandırıldığı toplantı, büyük bir ilgi gördü.

Alman Demokratlarının Kürdistan Kurtuluş Mücadelesiyle Dayanışma Toplantısı

12.10.1988 tarihinde Goppingen'de IG-Metal ve VVN-Goppingen kuruluşları ortaklaşa Alman demokratlarına yönelik bilgilendirme toplantısı gerçekleştirdi. Her iki kuruluşun yaptığı çağrı üzerine 80 civarında demokrat-ilerici toplantıya katıldı.

Toplantının bilgilendirme bölümünde, Kürdistan-Komite'den bir temsilci, son siyasal

durum ve Kürdistan'daki gelişmeler üzerine geniş izahatlı bir değerlendirme yaptı. Yürütülen tartışmalardan sonra, Halepçe katliamını görüntüleyen ve açıklayan bir film gösterildi. Film ardından söz alan Alman demokratları, Kürdistan'daki katliamları ve gelişmeleri içeren değerlendirmeler yaptılar. Toplantı, Stuttgart Folklor Ekibi'nin gösterileriyle sona erdi.

Stuttgart'ta Bilgilendirme Toplantısı

Stuttgart-ERNK taraftarları, 22 Ekim 1988 tarihinde, Alman demokratlarına yönelik bilgilendirme toplantısı gerçekleştirdiler.

Toplantıya, 50 civarında Alman demokrati ve Kürdistanlı yurtsever katıldı. Kürdistan-Komite'den bir temsilcinin katıldığı toplantıda, Kürdistan halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi değerlendirildi ve uluslararası dayanışmanın, halkların kardeşliği açısından taşıdığı önem açıklandı. Yapılan değerlendirmelerden sonra, dinleyicilerce yöneltilen sorular

cevaplandırıldı. Tartışmalardan sonra Halepçe katliamı ile ilgili film gösterildi. Ardından Kürdistan Halkının Dostları'nı temsilen bir Alman demokrat, Stuttgart alanında Kürt Halkının Dostları Komitesi'nin amaçları ve çalışmaları hakkında açıklamalarda bulundu ve Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesiyle dayanışmanın yükseltilmesi çağrısında bulundu.

Toplantı, Kürdistan'ın çeşitli bölgelerinden derlenen folklor gösterisi ve Kürt müziğinden direnişçi halk türkülerinin sunulmasıyla sonuçlandı.

Munzurspor ve Agitspor Dostluk Maçı Yaptı

Yurtsever Kürdistanlı gençlerin oynadıkları Stuttgart-Munzurspor ile Mannheim-Agitspor takımları, 25.9.1988 günü Stuttgart'ta bir dostluk ve kardeşlik maçı yaptılar.

Munzurspor ve Agitspor oyuncularını "Bijî Serok APO!" sloganını atarak sahaya çıkardılar. Saha ortasında da dizilerek bir araya toplanan her iki takımın futbolcuları, hep beraber, mensup oldukları ülkeleri Kürdistan'ın kurtuluş mücadelesini destekleyen ve bu mücadeleye her düzeyde katkı sunma kararlılıklarını dile getiren "Hızırız, ezecêgiz, fethedecegiz!" şiarını haykırarak maçı başlattılar.

Kardeşlik ve dostluk havası içerisinde geçen maçta Munzurspor daha başarılı bir oyun çıkararak, Agitspor'u 4-1'lik bir skorla yendi.

Maçın bitiminden sonra her iki takım oyuncularını, saha ortasında tekrar bir araya gelerek, "Hızırız, ezecêgiz, fethedecegiz!" şiarıyla sahayı kardeşlik havasında terkettiler.

Kürdistan Gençlerine Çağrı

Ulusal kurtuluş mücadelemiz, her gün daha da gelişmektedir. Düşmana ağır darbeler indirilmektedir.

Fakat Partimiz önderliğinde hızla gelişen mücadelemiz, sadece ülke toprakları ile sınırlı değildir. Ülke dışında da önemli gelişmeler kendisini göstermektedir. Dünya kamuoyunun en fazla üzerinde durduğu, gündemine aldığı, izlediği ve tartıştığı konulardan biri de şüphesiz Partimiz önderliğinde gelişen mücadelemiz olmaktadır. İster dost güçler, isterse düşman güçler açısından bu böyledir.

Durum bu iken, yurt dışında bulunan Kürdistanlı gençlere de büyük görevler düşmektedir. Böylesi bir ortamda ve mücadele koşullarında, Kürdistanlı gençler kendilerini halen de sorumsuz hissedecek bir durumu yaşayamazlar. Kaldı ki, hepimiz çok iyi biliyoruz ki, düşmanın oyunlarına en rahat gelen ve düşmanın maşa olarak kullanmak istediği kesim, özellikle gençlerden seçilmektedir.

O halde, her Kürt genci bir kez daha derin düşünebilmelidir. Gençliğin toplumdaki rolü nedir, gençlik hangi görevleri üstlenebilir? Bu sorulara cevap vermesini bilmelidir. Eğer gençliğe atfedilen rol kavranırsa, görülecektir ki, nerede olunursa olunsun, her şeye rağmen gençlik en büyük görevleri yerine getirmesini bilen kesimdir. En büyük rolün bir sahibi de kesinlikle gençliktir. Gençliğine sahip olmuş bir halk, geleceğinin de sahibi olacaktır.

Düşmanın gençliğe dayattığı politikalar, üzerinde oynamak istediği oyunlar ve özünden boşaltmaya yönelik çabalar mutlaka Kürdistan gençliği tarafından boşa çıkarılmalı ve düşna gereken cevap verilmelidir. Kürdistan gençliği ancak bağımsız ve özgür bir Kürdistan'da bağımsız bir yaşama kavuşabilir. Bu gerçeklik net olarak ortadadır. Öyleyse, Kürt gençliğini YKK saflarında yerini almaya çağırıyorum. Her Kürt gencinin bugün yerine getirmesi gereken en önemli görevi, birliğini yaratmasıdır. Bu birliğini örgütlemesi, bilinçlendirmesi ve bu temelde emin adımlarla ilerlemesidir.

—Bijî Yekîtiya Xortên
Welatparêzên
Kurdistan-YKK!

Hamburg'tan Cihan
23.9.1988

Diyarbakır Sivil Cezaevine gittim

Ben Azadî. 1977 doğumluyum. 9 Haziranda ülkeye gittim. İznimi Diyarbakır'da geçirdim. Ninem onları görmeye gitmiştim. Birkaç gün sonra amcama gittim. Sonra amcam beni arkadaşının yanına götürdü. O eski bir Kürdistan savaşçısıydı. Mahsum KORKMAZ'ın köylüsüydü. Birgün sonra amcam, Mahsum KORKMAZ'ın köylüsü E... ve ben Diyarbakır Sivil Cezaevine gittik. Arkadaşları ziyaret ettik. Belki yüz defa arama yapıyorlardı askerler. Bir-iki yağındaki bir bebeği tek başına bir karanlık odaya koysan, ondan bile beter korkuyorlar. Bir kalem vb. yanında olsa onu da alıyorlar. Derler ki, geri gittiğinde veririz.

Ama geri geldiğinde bakıyorsun hiçbir şey yok. Sigara olsa hemen alırlar ve kendileri içerler.

Benim küçük bir oyuncagım vardı. Bir silahlı faşist-onbaşı benim oyuncagımı da aldı. Bomba yada öyle bir şey zannetti ve cebine koydu. Sonra ayakkabılarımızı çıkartacaktık. Onbaşı da içine bakıyordu. Kimliklerimizi aldılar ve bizi arkadaşların yanına götürdüler.

Arkadaşlar Avrupa hakkında bana sordular. Örneğin, "Avrupa'da arkadaşlar var mı?" diye sordular. "Avrupa'da arkadaşlar çok var, bir sürü var" dedim. Onlar bana, "Avrupa'daki Partisevenlere selam bizden, onlara selam et" dediler. Sonra ben dedim, selam

ederim. Bende onlara sordum, "size işkence yapıyorlar mı?" Bana cevap verdiler, "yeni yakalandığımızda yapıyorlardı ama şimdi yapmıyorlar." Beni biraz içerde dolaştırdılar. Her duvarda PKK resimleri vardı. 1. koğuşatıkların hepsi Apocu idi. 2. koğuşta 15 Apocu vardı. Öbürleri hep eroinci, esrarcı, hırsız ve kız kaçıran vs. idi.

"Ağustos veya Eylül'de biz Diyarbakır Askeri Cezaevine gideceğiz" dediler. Sonra yerlerine döndüler. Hepsinin adı bir kitapta yazılıydı, kaçmasınlar diye. Hepsi gittikten sonra kimliklerimizi geri verdiler.

Cezaevinden ayrıldıktan sonra bir kahveye gittik. Orada bir kaç arkadaş daha vardı. Mahsum KORKMAZ'ın köylüsü E... ve amcam onları tanıyorlardı, ama ben onları tanımıyordum. Mahsum KORKMAZ'ın köylüsü E... onların Ala Rizgarıcı olduklarını söyledi. Bana, "sen bunlarla tartışmayacak mısın?" dedi. Ben onlara sordum, "Siz hangi örgüttensiniz?" Bana, "biz Ala Rizgarıcıyız ya sen hangi örgüttensin?" dediler. PKK taraftarı olduğumu söyledim. Avrupada Rizgarıcı olmadığını, bir kaç sahtekar cahşin olduğunu

ğunu belirttim. Onlar, "niye PKK çocuk öldürüyor?" dediler. Sonra ben dedim, "köy korucuları ateş etmeseydi, kurşun adres tanımaz, hem köy korucuları ateş etti." Biraz öyle konuştuk. Sonra ben onlara dedim, "zehirli bomba atılınca onbin insan öldü, orada çocuk ve kadın katledilmedi mi?" Onlar da onu Irak'ın yaptığını söylediler Ben de onlara, "ikisi aynıdır, Türkiye'de onlara yardım etti" dedim. Bana, PKK senin beynini yıkamış dediler. Ben de onlara "Türk faşistleri sizin beyninizi kirletmiş" dedim. Bak-tım onlar da beni sevdiler ve dediler biz de Partiyi seviyoruz. Mahsum KORKMAZ'ın köylüsü E..., "bunlar eskiden Ala Rizgarıcı idiler, 15 Ağustos'tan sonra koştular ve Parti taraftarı oldular" dedi.

Sonra biz eve gittik. Birkaç gün sonra Lice'ye gittik. Önce Fis Ovasına indik, Alaattin'in mezarını ziyaret ettik.

Mektubuma istemeyerek son verirken, Berxwedan'daki tüm arkadaşlara selam eder, işlerinizde başarılar dilerim.

Arnheim'den Azadî
20.10.1988

Tüm Gücümle Haykırmak ve Bağırmak İstiyorum

mak açısından önemli olabilir diye düşünüyorum. Bu noktada başımdan geçen bir olayı anlatmak istiyorum.

Bir Kürt-Türk çelişkisi olduğunu, ilk kez daha 13 yaşındayken bir bakkalda öğrendim. Bunu öğrenmeme vesile olan olay basit gibi görünse de, aslında bu çeşit olaylar ve olgular çok önemlidir. Başımdan geçen olay karşısında, o zaman yaşadığım ezikliği ve insani olarak yıkılışımı izah etmem gerçekten imkansız gibi geliyor bana. İnsanların bunu anlaması için, bizzat yaşamaları gerekir. Ancak her Kürt şu veya bu şekilde bu acıyı tatmak zorunda kalmıştır.

Ankara'nın fakir bir mahallesinde tek odalı, banyosuz, tuvaletsiz ve susuz bir evde üç kişi kalıyorduk. Evden çıktım, çamurlu bir sokaktan geçip bakkala vardım. O zaman hem de işsizdim. Kahvaltı için ayrıca masraf yapacak durumda olmadığımdan, çoğu zaman öğlene kadar yataktan çıkmaz ve yemeğimi tek öğüne dönüştürürdüm. Her bakkala gittiğimde, bakkalı çay içerken görürdüm. Bakkala vardığımda, yine çay içiyordu. Bakkalın dükkânı kir içindeydi. Yine kir içindeki tezgahın arkasında duruyordu. Kendisi 18 yaşlarında, dolgun ve kıvrık saçlı bir gençti. Beni gördüğünde çağırdı. Bana, "İyi ki geldin, çayı daha yeni tazelemiştim" dedi. Ben de tezgahın arkasına geçtim ve paslı bir tenekenin üzerine oturdum.

Sohbetimiz bitmek üzereydi. Aniden bakkal, "Sen hiç Kürt gördün mü yahu" dedi. Önce, "Yok görmedim" cevabını verdim. O ise konuşmasını sürdürdü ve, "Yahu dedemin söylediğine göre Kürtler kuyrukluymuş ve bazılarının da koçları varmış" dedi. "Deden nerde görmüş" diye sordum. "Anlatışına göre, askerler Kürtleri banyoda soyunurken görmüşler. Ayrıca canavar gibi bir de vücutları varmış" cevabını verdi. Kendisine, "Sen buna inanıyor musun" diye sorduğumda, "İna-

niyorum tabii, dedem altmış yaşındadır, koskocaman adam yalan mı söyleyecek" dedi. Bakkalın bu konuşmalarına iyice hiddetlenmiştim. Sabrım taşıtı ve kızarak kendisine bağurdım: "Bana iyi bak, koç var mı... Ben Kürdüm." Bakkal şaşırılmıştı. Söylediklerine pişman bile olmamış, utanmadan gülüyordu. Gözlerimin içine baka baka sırtarak karşımda duruyordu. Binbir düşünce ile hızla bakkaldan çıktım. Eve geldiğimde durumu oda arkadaşlarıma da anlattım. Daha sonra önüme gelene bu

olayı anlattım. Bu saçmalıkların asılsız olduğunu kavratmak için...

İşte o gün bugündür bu olayı unutamadım. Gerçi buna benzer nice olayla karşılaştım ama, bu olayın benim için ayrı bir yeri vardı. İçim nefretle doldu. Şimdi bu nefret kine dönüşmüştür. Açık söylüyorum; yüreğim bunu halen de taşımak istemiyor, tüm gücümle haykırmak ve bağırmak istiyorum.

Kemal Y.

Bütün Devrimciler, Emekçilere Sahip Çıkmalı

Ben dört yıl boyunca Tefa Anonim Şirketi firmasında çalıştım. Çalıştığım iki yıl boyunca maaşımı —ücretimi— alamadım; yani iki yıllık alamadım. Neden?

Nedeni şu: Süzde Türkiye proletaryasına önderlik etme iddiasında olan, kendilerini dört dörtlük marksist-leninist göstererek Türkiye'yi yarı-feodal, yarı-sömürge olarak nitelendiren, ama özünde ise yöresel hareket olma sınırını aşmayan bir güç olan TKP-ML, Tefa AŞ.'de yüz emekçiyi peşine takarak mahkeme açtı. Mahkeme açtı ama, bu güç, emekçilerin günlük harcaması olan iase parasına da el koyarak aldı. Sonuç ise, tam fiyasko. Nitekim mahkeme bir yıl uzadı. Bu süre içinde, sözkonusu güç, işçilerin hacizli araçlarını satarak 100 bin Libya dinarını kazandı ve parayı işçilere vereceğine Tefa müdürlüğüyle bölüştüler. Marksist-leninistlik, proletarya adına hareket etme bu mudur?

Diğer bir konu ise şudur: İşçi ücretleri Türkiye'de Anadolu ve Töbank bankaları aracılığıyla ödenecek diye, işçileri kandırdılar. Bunu yapmaya çalışan güç, yine TKP-ML olarak karşıma çıkmaktadır. Bunların iddialarına kanmayıp karşı çıkan işçiler, karşı-devrimci ilan edildiler. Bu işçilere karşı kaba güç

kullandılar, sindirmeye çalıştılar. Mahkemenin teminat mektubunun haczine Tefa AŞ. Genel Müdürü Suat Soydan, Kaya ve Muhammed Tiryaki sahip çıkarak, kendi aralarında paylaşacaklardı. Bu bahsettiğim kişilerden biri TKP-ML'nin ileri düzeydeki savunucularındandır. Bu şahıs, örgüt adına kamu-laştırdığı ganimetleri Türkiye'nin çeşitli metropol kentlerine taşıyarak konfeksiyon ve inşaat işlerine yatırımaştı. Yaptığımız araştırmalarla bu sonuca kesin olarak ulaştık. Bu olayı ortaya çıkaran bir emekçiydi. Bundan dolayı kaba kuvvet kullanarak, bu emekçiyi hastanelik ettirilmesi ve günlerce hastanede yatmasına sebep oldular.

TKP-ML Libya yürütme kurulunun Türkiye'deki mal varlıkları araştırılırsa, bunların işçilere ne denli eziyet çektikleri, sömürdükleri kesinlikle ortaya çıkacaktır. Bunların Libya'da yaptıkları sahtekarlık belgesinin bir örneğini sizlere gönderiyorum. Bu belgeyi inceleyin. Bütün devrimciler, emekçilere sahip çıkarak haklarını savunmalıdırlar. Sizlerin de bizlere sahip çıkacağınıza inanıyoruz.

Ulusal kurtuluş savaşımızınızda başarılar dilerim.

Libya-Seba'dan Hasan

Türkiye ve Kürdistan'da geçirdiğim iznimi, Berxwedan aracılığıyla tüm okuyuculara aktarmayı görev olarak biliyorum. Bu kısa sürede gördüklerimi, yaşadıklarımı anlatmam günlere, yazmam ise yazılara sığmaz. Ama, ben yine de kısaca anlatmaya, gerekli bazı kesitleri yazmaya çalışacağım.

Bir Ülke Düşünün... Açlık ve Sefalet Kol Geziyor

Vatan ve halk sevgisi, her insanda bir filiz gibi büyüyor ve kök salıyor. İnsan kendi ülkesinde kendisini daha mutlu ve huzurlu hisseder. Ama yoksulluğu, perişanlığı, bir dilim ekmek için her türlü tortu işlerde çalışanı, kendisini satışa sunanları gördükçe bu mutluluk hüznüne dönüşür. Hele küçük çocukların işaatlarda, kahvelerde çalışarak, su satarak ve dilenerek ailelerine katkıda bulunmak için çırpındıklarını gördükçe bu hüznün daha da artar.

İşsizliğin ve açlığın habire geliştiği Türkiye, benim ülkem. Öyle bir rejimin karanlığına mahkum edilmiş ki, ancak açlık ve sefaleti yaşayabiliyor. Ne acıdır ki, Türkiye proletaryası adına hareket eden, buna önderlik yapmaya kalkışanlar, hala böyle bir düzene kuyrukçuluk yaparak, halkımıza ihanetlerini sürdürüyorlar.

ARGK'nin Kürdistan'da yükselttiği eylemlerin Türkiye halkı ve metropolde yaşayan Kürtlerin de büyük ilgiyi çektiği, eylemlerin sürekli tartışıldığı açık olan bir gerçektir. Komşumuz olan bir Kürt genci bana şunları söylüyordu: "Bugüne kadar sol görüşü benimsedim. Hiçbir örgütle ilişkim olmadı. Buna gerek de duymadım. Çeşitli şehirlerde kaldım. Buralarda en pis ve tortu işlerde çalıştım. Yaşam öğretmen, ben ise öğrenci oldum. PKK'nin yürüttüğü savaşı çok haklı görüyorum. Bu insanlarla tanışmayı, az da olsa mücadele katkıda bulunmayı çok istedim. Benim gibi mücadeleye destek vermek isteyen çok sayıda insan vardır."

Kendim ile birlikte bazı kitaplar götürmüştüm. Kitaplar öyle bir dağıldı ki, elden ele dolaştı. Bir daha geri alamadım. Bunları okuyanlar, benden daha fazla yayın istiyorlardı. Bazıları da Kürtçe kaset olup-olmadığını sordu; gönderilmesini, getirilmesini talep etti.

Tanıdığım bir arkadaşım, yanında bir Kürt arkadaşla ziyaretime geldi ve benimle PKK hakkında konuşmak istediklerini söylediler. Türk olan arkadaşına şaşıracak, "Görmeyeli, düşüncelerini oldukça değiştirmişim. Oysa 1987'de bu yüzden kavgaya ediyorduk seninle..." dedim. Arkadaş güldü ve bana, "Ben de bir insanım, robot değilim. TV, radyo ve basın bize hep yanlış bilgi veriyordu. 6 ay Kürdistan'da öğretmenlik yaptım ve halk bana çok şey öğretti. Gerçekleri tüm çıplaklığı ile önüme serdi" dedi. Ayrıca benden mücadelenin gelişimi hakkında bilgi istediler. Ben de kendilerine bilgileri aktardım.

Diyarbakır Yolculuğu

Diyarbakır'da asker olan bir yakınımı görme vesilesi ile Kürdistan'a gitmek için yola çıkıyoruz. Yanımda 50 yaşında gösteren Diyarbakırlı bir bayan, Kayseri'nin bozuk yollarında otobüsümüz ilerliyor. Şoför yolun

BİR TÜRKİYELİNİN SEYAHATI

“Kürdistan’da Kaldığım Kısa Süre Bana Yıllardır Okuduğum Gerçekleri Kavrattı”

durumuna oldukça sinirli. Yanımda oturan teyze, şoföre laf atıyor: "Kardeşim, Özal'a oy verirken böyle bozuk yollarda gitmeye razı olacaksın." Şoför, lafı hemen geri çeviriyor. Özal'a küfrediyor ve ardından yemin ederek, Özal'a oy vermediğini söylüyor. Teyze, yol boyunca Özal'a olan kinini her fırsatta dile getirdi.

Malatya'ya girdiğimizde, ilk kimlik kontrolünden de geçiyoruz. O an başka bir ülkenin topraklarına da girdiğimi hissediyorum. Yollarda asker ve polis sık sık karşımıza çıkan manzara. Tanklar, askeri arabalar, her 100 metrede eli tetikte askerler, tam bir savaş manzarası çıkıyor karşıma.

Kürdistan topraklarında Diyarbakır'a doğru ilerleyen bir ok gibi giden otobüsün havası da değişmeye başladı. Önceden Türkçe konuşan ağızlar, coşku ile Kürtçe kelimeler çıkarmaya başladı. Kürtçe bilmediğim için ne konuştuklarını anlamaya yönelik çabalarım da sonuç vermiyor.

Otobüsün içinde Danimarkalı iki turist var. Arasına onlarla konuşuyorum. Bir ihtiyar amca meraktan olacak ki, Danimarkalıların nereye gideceklerini ve ne yapmak istediklerini soruyor. Aynı soruyu turistlere yöneltiliyor ve aldığım cevabın tercümesini yapıyorum. Van'a gidip Kürtler hakkında araştırma yapacaklar, diyorum. Buna karşı amca üzüntülü bir sesle: "Kürtler baskı altında, hükümet bizi eziyor, bize sahip çıkanları da sevmiyor" dedi.

Otobüsümüz bir yılan gibi kıvrılan yolda ilerledikçe, dağların doruğuna çıkıyor ve ilerliyoruz. Her doruğa çıkışta, içimi tuhaf bir his kaplıyor. Bu dağlar diyorum içimden, partizanları ana gibi bağrına basıp besliyor. Uzak gibi görünen dağların yanından geçiyoruz. O anda otobüsün durmasını ve bir solukta koşup partizanlara katılmayı çok istiyordum.

Yanımdaki teyzeye soruyorum: Bu dağlarda Apocular var mı? Otobüsü durdururlar mı? Teyze korktuğumu sanıyor. "Korkma durdurmazlar, hem durdursalar da bize bir şey yapmazlar. Onlar sadece hükümete karşılar" diyor. Tabii benim neden sorduğumu teyze anlamıyor. Oysa partizanları görmeyi çok istiyordum.

Diyarbakır'dayım

Diyarbakır son durağımız... Çevreme iyice bakıyorum... Mazlum, Kemal, Hayri bu topraklarda yaşamış, buralardan geçmiş ve Diyarbakır zindanlarında şehit düşmüşlerdi. Bunları düşünmek, o yüce insanları anmak, insana cesaret veriyor.

Bir taksi çağırıyor ve Bölge Kışlasına doğru yola çıkıyorum. Gideceğim yerin, şehrin 39 km dışında olduğunu öğreniyorum. Hava o kadar sıcak ki, nefes almak bile zor. Şoföre; şehir büyük, ben küçük sanıyordum, diyorum. Şoför: "Burası büyüktür. Diyarbakır'a Doğu'nun başkenti derler" diyor. Ben ise yanıtlıyorum: Ağabey bakarsın gerçekten bir gün başkent olur. PKK'liler devamlı eylem yapı-

yor. O an gözleri parlıyor: "Belki. Ama çok zor, 5 Apocunun peşine 5000 kişilik ordu takılıyor. Ama bir tanesini dahi yakalayamıyorlar. Apocular yiğit insanlar, dağlarda düz yolda yürür gibi geziyorlar. Çok çevik ve hızlılar. Ordunun gücü çok, bazı insanlarımız kalles, muhbirlik yapıyorlar. Bunlar olmasa ordu hiçbir şey yapamaz. Bu dağlarımız orduya yol vermez. Bu adı insanlar ona yol gösteriyorlar." Şoför, ajanlıktan nefretini dile getiriyor. Ona katılıyor ve gerçekleri anlatıyorum.

Bölge Kışlasının kapısında arabamız duruyor. Kışla düz bir alana kurulmuş. En büyük ve disiplin açısından birinci olduğunu öğreniyorum. Sancağını çıkar-dığı için de cezalı olduğunu söylüyorlar.

Akrabam olan askerin gelmesi yaklaşık üç saati buluyor. Bu arada çevreme bakıyorum. Ağaç hiç yok. Sıcaktan neredeyse otlar tutuşacak. Gelip geçen askerlerin hepsi çok zayıf ve bakımsız. Uzaktan eğitim yapan askerlerin sesi geliyor.

Kulağıma görüşçülerinin yanına gelmiş bir askerin sözleri geliyor. Asker öyle heyecanlı anlatıyor ki, kulak misafiri olmamak elde değil. Asker: "Bıktım artık, deli olacağım. Birkaç aydır, buradayım. Bana 60 yıl gibi geliyor. Askerde moral denilen bir şey yok. Baskı çok. Sıcaklar çok fazla, yemeklerimiz berbat. Geçen gün bir arkadaş, teskiresine 10 gün kala firar etti. Kaçarken kendisini arkadan vurdu. Elimde olanağım olsa bir saniye bu hayvanların yanında kalmam, firar ederim. Bizim bölükte en az 7-8 asker akli dengesini yitirdi. Ellerini bağlayıp kapatıyorlar, kontrole dahi göndermiyorlar. Birkaç asker kayboldu, akibetleri bilinmiyor.

İki gün önce, Apocular uzaktan cephaneliğe ateş ettiler. Fakat isabet etmedi. İsabet etseydi, hepimiz havaya uçardık. Gece alarm zili çaldı. 5 dakikada hazır olacaksınız. Hiç Apocular 5 dakika oldukları yerde kalırlar mı?

Dağlar yılan dolu. Askerler zaten vurulmaktan korkuyorlar. Tek tesellimiz, Apocuların askerleri değil de subayları vurmaları. Asker, Apocuları görse bile ateş etmiyor, görmemezlikten geliyor. Zaten herkes can derdinde, yaprak düşse bile korkuyorlar.

İçimizde hainler de var. Bunlar bir Apocu vurup, bir milyon lira alıp köylerine dönmek istiyorlar. Allahtan burası biraz düzlük, yoksa Apocular her an burayı basabilir. Cephanelik açıkta, biri bir sigara atsa hepimiz ölürüz. Şimdi yer altına cephanelik yapıyorlar."

Bu arada 10-15 kişilik sivil bir grup geldi. Bunlar acemi askerlerdi. Gülüyor ve şaka yapıyorlardı. Önceki asker onlara: "Boşuna gülmeyin. İki gün sonra siz de firar etmeye kalkarsınız" diyerek, iç huzursuzluğu dile getirdi. Daha sonra ordunun içindeki bunalımı, firarları, kendini yaralamaları ve öldürmeleri anlattı.

Yakınım olan asker de bu arada geldi. Nasılsın dedim. "Yaşayan bir ölüyüm" diyerek, biraz önce konuşan askerin söylediklerinin bir benzerini anlattı.

Açlık, Sefalet ve İsyan

Yoldayız, tarlada çalışan işçilerin fotoğrafını çekiyorum. Şoför sabahın 7'sinden akşam 19-20'ye kadar çalıştıklarını anlatıyor. Aldıkları ücret ise bin TL. Bu gülünç bir rakam. Oysa Türkiye'de gündelikçilik 9 ile 10 bin lira arası değişiyor. Şoför şaşırdığını görünce, yeni açıklamalar yapıyor. "Bizim buralarda birkaç fabrika dışında başka bir iş sahası yoktur. Yaz geldi mi ailece Mersin'e, Çukurova'ya çalışmaya giderler. İnsanlarımız aç. Bir dilim ekmek uğruna yapmayacakları iş yok. Fidan gibi gençlerimiz, kahve köşelerinde çürüyor. Bir kısmı da Türkiye'ye ve yabancı devletlere gitmek zorunda kalırlar. Yaşam çok zor. Bizim üç haftadır suyumuz kesildi. Uzak bir kuyudan su taşımak zorundayız. 6 çocuğum var, yarı aç yaşıyoruz. İnsanın isyan edesi geliyor. İçimden bu son sözünü onaylıyorum. Şoför, öyle içten konuşuyordu ki, derdini dökecek birisini arıyor gibiydi. Bizi tanımadığı için de, çekiniyor, şüpheli ve korkulu gözlerle bizi süzüp, düşüncemizi anlamaya çalışıyor. Anlatımlarında, bunun verdiği sıkıntıyı seziyordum.

Askeri cezaevinin şehirden 5 km uzakta olduğunu öğreniyorum. Yanına yaklaşamıyor ve taksinin içinde uzaktan bakmakla yetiniyorum. Cezaevi tüm kor-

ne birlikte oturuyoruz. Bir tas ayran almak için 8-10 kez istemek zorunda kaldık. Halbuki daha önce bize oldukça ilgi göstermişlerdi. Bunun nedenini asker bize açıklıyor: "Bu kadar şaşırmayın, buranın halkı askeri hiç sevmez. Askerden çok zulüm görmüşlerdir. Askeri kıyafetli olan herkese düşmandırlar. Bin liralık malı, bize 5 bin liraya satıyorlar. Bunu onlara çok görmüyorum. İlk zamanlar çok zoruma gitmişti. Artık alıştım. Yöre halkı, çok haklı. Biz gelmişiz onların topraklarını işgal etmişiz. Bu insanlar hep baskı altındadırlar.

Düşünün böyleleri bir ortamda büyüyen çocuklar, bir sürü psikolojik baskı altındalar. Ordunun istediği bu. Halkı korku içinde bırakarak, kişiliksizleştirmek istiyorlar. Halk, Apocuları destekliyor; ben de destekliyorum. Şu giydiğim kıyafetten nefret ediyorum. Düşünceniz nasıl olursa olsun, halk bu kıyafeti giyen insanları affetmez. Nefretini her fırsatta ortaya koyar."

Çocuklar

Diyarbakır Devlet Hastanesine doğru geziyoruz. Karşılaştığım manzara korkunç. Hastane kapısının önünde bir çöp bidonu vardı. Biri erkek, ikisi kız üç çocuk bidonu karıştırıyorlardı. Bidondan işlerine yarayan eşyaları alıyorlardı. Fotoğraflarını çekiyorum. Bir dilim ekmek buluyorlar. Bidonun içinde, birbirlerini çekeştirerek yemeye çalışıyorlardı. Bu manzara karşısında bir tuhaf oldum. Aç olmasaydılar yerler miydi? Yanlarına gidip konuşmak istedim.

kunluğu ve direnişlerin kazandırdığı heybeti ile karşımda. O-rayı gidip, arkadaşlarla konuşmak için neleri vermezdim ki.

Savaş Manzarası

Ertesi gün Diyarbakır'ı gezmeye başladım. Karpuzları oldukça ünlü. Küçük bir çocuğu içine alabilecek büyüklükte. Ayranı oldukça güzel, içtikçe içesim geliyor. Halk çok yardımsever, yabancı olduğumuzu anlayınca bize çok yardım ediyorlar. Sokaklarda sivil halktan çok asker göze çarpıyor. Askeri konvoylar sürekli bir yerlere gidip geliyorlar. Tanklar ya bir köşe başında bekliyor, ya da bir yerlere doğru gidiyorlar. Her yarın saatte bir helikopterler şehrin üzerinde uçuyorlar. Karşımızda bir savaş manzarası var. Buna alışık olmadığımız için rahatsız oluyoruz.

Askere Nefret

Akrabam olan askerle şehirden dolaşıyoruz, bir çay bahçesi-

Partiye Güvenim Arttı

Kürdistan'da kaldığım birkaç gün, bana yıllardır okuyup da kavrayamadığım gerçekleri kavratmaya yetmişti. Bunlar, PKK'ye, Partiye olan güvenimi arttırdı.

Ülkeleri için savaşarak, şehit düşen arkadaşların takip ettikleri yolun haklılığı ve yüceliğini, Kürdistan'ı gördükten sonra daha iyi anladım. Bu davayı haklı kabul etmeyenler, Kürdistan'a gidip görsünler, yaşasınlar ki, bu gerçeğin bilincine ulaşsınlar. Ve onlar yaşadıkça Diyarbakır'ı ve Diyarbakır'a uzanan yolları daha iyi anlayacak, bu davaya hak vereceklerdir.

**Selamlar
Danimarka'dan Bir Türkiyeli**

Uygarlıkların mesken tuttuğu bir beldemiz

M Ê R D Î N

(Mardin)

—IV—

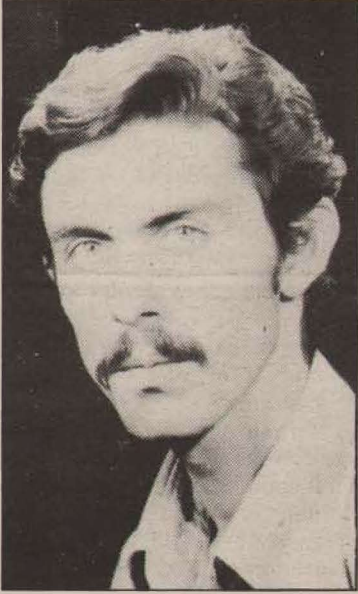
KÜRDİSTAN ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİNDE MARDİN'İN YERİ

Mardin, ulusal kurtuluş mücadelemizin yaygın bir gelişmeyi yaşadığı alanların başında geliyor. Bugün sömürgeci-faşist yöneticiler de Mardin'in, Hakkari ve Siirt'le birlikte en zayıf bölge arasında olduğunu söylüyorlar. Mardin bölgesi, özellikle 1987 yılı atılımında gösterdiği büyük gelişmelerle, sömürgecilerin büyük bir korku yaşadıkları bölge haline geldi.

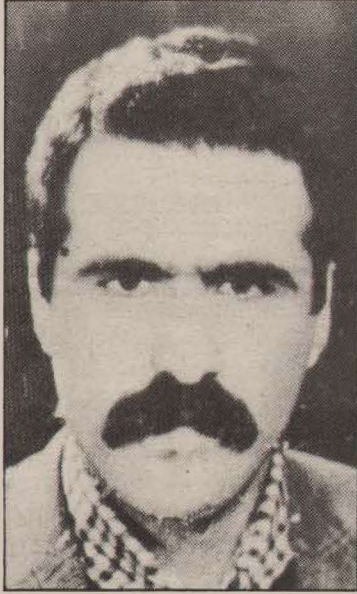
Mardin tarihimizde de birçok isyanı yaşamış, tanık olmuş bir bölgemiz. Yurtseverliğin derin olduğu bu alan sömürgeciliği kabullenmemiştir. Sömürgecilerin oluşturduğu suni sınırları kabul etmemiş, her fırsatta Güneyli yurttaşları ile ilişki geliştirmişlerdir. Mardin insanı bir de, tel örgü ve mayınlardan dolayı sömürgeciliğin kahrını çok yakından çekmiştir.

İşte bu bölgede gelişen ulusal kurtuluş mücadelemiz bir de bu yönü ile halkımızın çektiği acıları dindirmekte ve onlara bağımsızlığın yolunu açmaktadır. Ulusal kurtuluşçu düşüncelerin ilk geliştiği alanlardan biri de Mardin'dir.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi daha grup aşamasındayken, aydınlar ve büyük bir kitle oluşturan Mardin'in kır yoksulları arasında yaygın bir taban oluşturmuştur. Mazlum DOĞAN, M. Hayri DURMUŞ, Ferhat KURTAY ve daha sonra da Ahmet KURT yoldaşların önderliğinde yürütülen çalışmalar, gençliğin üzerindeki feodal-burjuva, küçük-burjuva, milliyetçi etkilenmeleri önemli oranda gerileterek, gençliği kaba bir şekilde ulusal kurtuluş mücadelesine kazanmıştı. 1978-79'da devrimci faaliyet Derik, Kızıltepe, Nusaybin, Midyat ve Gercüş'te köylü yığınlarını kapsayarak kitleselleşti. Bu süreçte ülke genelinde yaşanan gelişmeler Mardin'de de büyük bir düzeye varmıştı. Sömürgeciler bu gelişmeler karşısında askeri güçlerini ve feodal-ajan güçlerini devreye soktular. UDG adı altında bloklaşan Kürt reformist grupları, rejimden beklentileriyle bu saldırılara katıldılar. Bir ucu IKP'ye, diğer ucu feodal-komprador ve feodal-burjuva güçlere dayanan KUK provokasyon örgütü devreye sokuldu. 1979-80 yılları boyunca sömürgeciler, feodal-ajan ve KUK provokasyon örgütünün saldırılarında, aralarında büyük devrimci Ahmet KURT, Salman DOĞRU, Mehmet KURT, Zülfü TÜRK'ün de bulunduğu 40'a yakın devrimci ve yurtsever şehit edildi. Mardin'in yoksul ve yurtsever köylü kitleleri Partiyeye daha sıkı sarıldılar. Saldırıları göğüslediler. Ulusal kurtuluşçu direniş temelinde, sömürgeciler ve uşaklarından gelen saldırılar boşa çıkarıldı. Partinin kitlesellenen

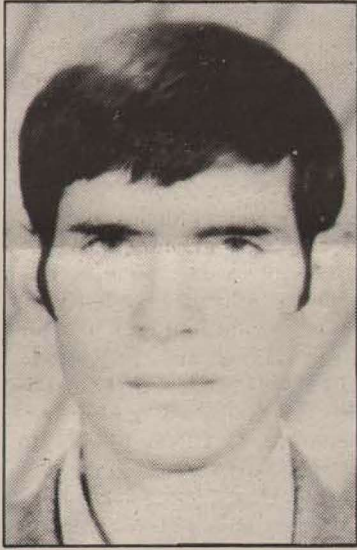
Ferhat KURTAY

Zeki PALABIYIK

Ahmet KURT

Mahmut GÜDEN

siyasal ve silahlı gücü sömürgeciler ve uşaklarında büyük korku yarattı.

12 Eylül faşizminin getirdiği baskılara da Mardin kitlesi dayandı, Partiyi korudu, Partinin kadro toparlama ve geri çekilme manevrasına beşik rolü oynadı. Kitleler yığın halinde sömürgecilerce tutuklandılar, işkence gördüler, öldürülenlerin sayısında artma oldu; ancak tüm bunlara rağmen yurtsever Mardin halkı, yoğunlaşan saldırıların, ihanetlerin ve aniden yok olan küçük-burjuva örgütlerin estirdiği yığın havadan yılmadı. Sömürgeci vahşete Gap (25 Eylül 1980) ve Bloka (29 Ekim 1980) Direnişleri büyük bir şamar oldu. Bu direnişlerle Şikestun kahramanlarına, Gap kahramanları Mahmut GÜDEN, Mehmet SİNCAR, Mehmet ESEN, Davut TAŞKIN; ve Bloka kahramanları Zeki PALABIYIK, Davut ULUÇ, İdris AKTAŞ, Hasan ERTAŞ, İsmail DAMAR ve Bozan ALAN da ekleniyor, şehitlerimizin direnişinin yarattığı etkilerle Parti Önderliği kitle gücüyle daha fazla kaynaşıyordu.

1980-82 arasındaki devrimin alçalma döneminin getirdiği ihanetlere, dönekliliklere ve büyük baskıya rağmen, Mardin bölgesinde Parti örgütleri yaşamaya devam ettiler. Bu dönemde Mar-

din, profesyonelleşmeye adım attı, kadroları ve kitlesi sömürgeci zindanlarda devrimin onurunu korudu. Mardin halkı bu süreçte Alaaddin GÜMÜŞ, Ömer AKTAŞ ve Abdurrahman ÇEÇEN'in de dahil olduğu çok sayıda evladını işkencede yitirdi. Ancak yurtsever halkın ve kadroların direnişleri bununla bitmiyordu. Ferhat KURTAY, Diyarbakır zindanlarındaki direnişini doruklaştırdı. Bundan sonra ihanet ve bozgun, Mardin'de asla tutunamadı.

Partinin direnişçiliği, Mardin önder kadrolarının özverili faaliyetleriyle daha da gelişiyordu. Reformist grupların oluşturmak istediği dar ve tutucu ortamın tamamıyla aşılmasıydı bu. Mardin halkının yiğit evlatlarının direnişi yurtdışında da sürüyor; Şerif ARAS ve Şehabettin KURT dokuz yoldaşıyla birlikte İsrail siyonist saldırısına karşı, Filistin direnişçileriyle omuz omuza savaşarak şehit oluyorlardı. PKK'nin devrimci yurtseverliği, bu yoldaşlarımızın direnişçiliğinde enternasyonalist özüyle kaynaşıyordu. Mardin yurtseverliği her türlü baskıyı ve acıyı göğüsledi; cezaevlerinde kitlesel olarak direnişçiliği izledi. Devrimci gelişmelerin ülkenin her tarafına yayılmasında beşik rolü oynadı.

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

"Adım Adım Kürdistan" köşemize katkıda bulunmak isteyen bir okuyucumuzun Mardin ilimize ilişkin olan yazısı elimize geçti. Seri yazımızın bu bölümünde, Mardin ilimizin tanıtılmasında ek bilgileri içeren bu yazıyı yayınlıyoruz.

Nusaybin-Midyat-İdil Üçgeni

Nusaybin, İdil ve Midyat üçgeninde, fakat Nusaybin sınırları içerisinde yer alan Bagok Dağı eteklerinde kurulmuş olan Marîne köyünün tarihi çok eskilere dayanır. Köyün içinde yer alan eski yapılar, genellikle kiliselerdir. Yine kuzeyinde dimdik yükselen surlar içinde birçok mağara ve savaş için çok elverişli olan barınaklar mevcuttur. Bu köyümüz daha önceleri bir şehir merkeziydi. Eski harabeler, tarihi eserler ve eteklerinde kurulduğu Bagok Dağı'yla bütünleşmesi, Marîne köyüne turistik bir konum kazandırmıştır.

Bagok Dağı'nın en yüksek tepesindeki Dêr Xezal harabesi ve bu harabe içinde dört ayrı odada yeraltına inen barınaklar vardır. Yine Bagok'taki eski duvarlarla örülü bağlar ve bu bağlar içinde inşa edilen kökeller, kayalardan oyma kuyularda bulunan sular, yaz mevsiminde buradan yolu geçen yöre halkının yiyecek ve içeceğini karşılamaktadır. İlkbaharla birlikte Bagok'un nimetleri de bollaşır. Sunim, tırşok, lo-vık, kereng bu nimetlerden belli bazılarıdır.

Xirbikê Cinata'nın çok eskilere dayanan bir yapısı vardır. Harçsız taşlardan inşa edilmiştir. Bu taşlardan bazılarının uzunluğu 2 metreye yakındır. Burada en azından 100'e yakın eski yapı bulunmaktadır. Bu yapıların içerisinde de 20'ye yakın kuyu ve kış karının erimesiyle dolu su vardır. Yaz mevsiminde, çobanlar keçi sürülerine bu kuyulardan su içirtirler. Yüzlerce sürünün bu kuyulardan su içmesine rağmen, kuyulardaki su tükenmiyor.

Yine Xirbikê Cinata'nın 3 km uzağında Xirbikê Ramê vardır. Burası da çok eski bir yapıya sahiptir. Adını, burada çok eskilerden kalma var olan bir kuyudan almıştır. Ayrıca birçok eski mağara ve savaş barınakları da bulunmaktadır. Aynı muntıkada yüksek bir tepenin başında inşa edilmiş Kelehê Hetimê adında tarihi bir kalenin kalıntıları vardır. Kalenin hemen dibinde sert kayalardan süzülerek su akmaktadır. Bu su yaz aylarında kurumadan akmaya devam eder. Kalenin yapısı kireçli taşlardan oluşmuş. Kale iki surla çevrelenmiş. Kaleye giriş için tek bir kapı mevcut. Surları henüz yıkılmamış bir durumdadır. İşte, giriş ve çıkışlar bu tek kapıdan sağlanır. Kapıda nöbetçi kulübeleri ve bunların çevresinde de mevziler kazılmıştır. Bunlar hala sağlam denilebilecek biçimde duruyorlar. Kale içinde yıkılmamış binalar da vardır. Buradaki su pınarının ve kalenin taşlarında eski yazılar yazılmış.

Yöredeki söylentilere göre, buradaki kaleyi islam orduları Kürdistan'a girdiklerinde harabeye çevirirler. Yine bu dönemdeki işgal esnasında Hetimê Taya isimli bir Arap aşiret reisi belli bir dönem bu kalede kalmıştır.

Kalenin bulunduğu yere yakın bir mağara topluluğu vardır. Zirikan mağaraları olarak anılırlar. Burada 100'e yakın mağara bulunmaktadır. Mitvên ile Zirikê arasında bin metre uzunluğunda ve beşyüz metre yüksekliğindeki tepenin altından aşan bir mağara vardır. Bir söylentiye göre, horozu Mitvên'den mağaraya bırakmışlar, horoz Zirikê'den çıkmış. Bu uzun ve büyük mağara, yöre halkı tarafından Kûna Aftaran mağarası olarak anılır.

Günümüzde, Xirbikê Cinata, Xirbikê Ramê, Mitvêna Xwar, Banê Gelîyan, Kelehê Zirikê ve Kelehê Hetimê yöredeki Davud Ağa'nındır. Tüm tarihi eserlere sahip çıkarak, bunları kendine mal eden bir ağıdır. 60 yaşındaki bu ağa, bu sayede yörenin en zengin kişilerinden sayılır.

Yine Bagok'taki Berhokê, Pelê Şûwê, Xasa Tuwê muntıkları mağaraların bulunduğu yerlerdir. Şimdilik buralarda mağaraların yanısıra yeni evler de inşa edilmiştir. Şewlikê ve Epşê mezraları burada kurulmuştur. Epşê'de gelip geçmiş uygarlıklardan kalma eski yapılar ve surlar vardır. Burada en çok dikkate değer, yaklaşık bin metrekairelik alanda Epşê'nin güneyindeki geniş ağaçlarının bulunduğu güzel manzaradır.

Kelehê Hetimê'nin alt taraflarında tarihi bir ziyaret vardır. Sözkonusu ziyaret bu kale ile Şuşaniya Xwar arasındadır. Çevresinde iki tepe ve bu tepeler hiç kesilmemiş ormanlıklarla örülüdürler. Bu ziyaret edilen türbe, Kürtlerin Yezidi kesimi tarafından Şebil Kasım adıyla anılır. Nisan'ın hemen bitiminden sonra, 1 Mayıs'ta burada toplanıp şenlikler düzenlerler; halaylar çekilir, çeşit çeşit yemekler yapılarak eğlenilir. Bu şenliğe de Xilmet bayramı adı verilir. Yöredeki müslüman kesim de bu ziyaret edilen türbeyi kutsal olarak kabul eder. Onlar da türbeyi Şêx Kasım ziyareti derler. Yani halkımızın bu her iki kesimince de burası kutsal olarak kabul edilir. Yöredeki halk, herhangi bir nedenle yemin içtiğinde bu türbenin adını anar.

Bu tarihi türbenin kuzeyinde, yaklaşık 5-6 kilometre uzağında Dêr Pawê adında 4 katlı eski tarihten kalma bir bina vardır. Çevresinde irili-ufaklı daha birçok bina kalıntısı da mevcuttur. Dêr Pawê binasının çevresinde bir zeytin ağacı, iki nar bahçesi bulunur. Bu bahçelerde 200'e yakın nar ağacı vardır. Tarihi epey eskilere dayanan bu yapının duvarları taş ve kireçten örülmüş. Bina 365 odalıdır. Yani bir yılın sayısı kadar odaları vardır bu binanın. Bu binayı inşa eden kral, özellikle 365 odalı olmasını istemiştir. Söylentilere göre, kral, yılın her bir gününü bir odada geçirmek için, binada yılın gün sayısına göre odalar yaptırmıştır. Bu tarihi eserlere de Serhanogulları sahip çıkarak kendilerine mal etmişler.

Midyat-İdil yolu üzerindeki Qert-Mîn (Yayvantepe) köyünün —kuzey yönünden— 3 kilometre uzağında Süryanilerin bir kilisesi vardır. Dêr Emer adıyla anılan bu kilise eski bir yapıdır. Sapasağlam surlarla çevrili bu kiliseyi, birçok Avrupalı turist gelip ziyaret eder. Girişi tek kapıdan yapılır. İslam ordularının Kürdistan'ı işgal döneminde, Halife Ömer'in bu kilisede esir düştüğünü anlatır yöre halkı.

Yine Midyat'a bağlı Hatxê köyünde, bir hristiyan kralın oturduğu Qesir Sarayı sağlam olarak duruyor.

Zaxuran muntkasında Kehniya Zerê (Sarı Çeşme) olarak bilinen bir çeşme vardır. Yöre halkının anlattığına göre bu çeşme yedi yıl akar, bir sonraki yedi yıl boyunca da hiç akmaz. Midyat toprakları içindedir, İdil'e de pek uzak değildir.

İdil'in toprakları içinde ve güneyine düşen Girê Êlim adında bir ziyaret vardır. Burası kutsal olarak bilinir. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinde şehit düşen Abdurrahman MOTOR yoldaşın köyü olan Aynser'e yakın bir yerdedir. Ayrıca İdil ilçesine bağlı Ahlêşê, Zıvınga ve Mem Alan'da mağara toplulukları bulunur. Buralarda, artık yeni evler de inşa edilmektedir. Kutsal olarak kabul edilen Keça Kapkezi ziyareti Nusaybin ile İdil arasındadır.

Yoldaşça selamlar / Ömer

Baştarafı 1. sayfada

Sömürgeci yetkililerin açıklamalarına göre, savaş zamanlarında görev yapacak olan Bölgesel Savunma Birlikleri'nde 16-60 yaş arası erkekler ile 20-40 yaş arası kadınlar görev alabilecekler. Bu birlikler içinde yer alanlar, yılda 9 veya 15 gün sürecek özel eğitimlerden geçirilecekler, yılda iki kez tatbikat yapacak ve kendi yerleşim alanlarında görev alacaklar. Jandarma Genel Komutanlığına bağlı ayrı bir komutanlığa bağlanacak olan bu birlikler, özellikle, "düşmanın" sızma faaliyetlerine karşı alanlarını koruyacak; özel önem taşıyan fabrika, köprü vb. tesisleri koruyacak; sabotajlara karşı tedbir alacak; askeri istihbarata yardımcı olacak; sivil savunma hizmetlerini destekleyecek ve gerektiğinde silahlı kuvvetlerin hareketına azami ölçüde destek sunacaktır.

Milyonluk Türk ordu gücü, kontr-gerilla, köy korucuları, jandarma ve polis birlikleri, özel kolordu ve önceden varolan sivil savunma örgütlenmesine ek olarak bu kez de "Teritoryal Savunma Birlikleri"nin gündeme getirilmesi, kamuoyunda yoğun soru işaretlerinin doğmasına yol açtı. Düzenli Türk Ordusunun güvenliği tam sağlamada yetersiz kaldığının itirafı olan bu uygulama, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı yeni bir önlem olarak değerlendirildi. Sömürgeciler kamuoyunda uyanan şüphe ve soruları dağıtmak için yoğun çaba içine girerek bu uygulamanın çağdaş toplumlarda yaygın kullanılan bir yöntem olduğu iddiasında bulundular.

"Teritoryal Savunma Birlikleri" ve Düşündürdükleri

Sömürgeci yetkililerin ifade

"Teritoryal Savunma Birlikleri" "Ordu-Millet" Yaratma Yolunda Yeni Bir Adım!

ettiklerinin ötesinde, "Teritoryal Savunma Birlikleri" nedir, hangi ihtiyacın ürünü olarak doğmuştur ve yol açacağı sonuçlar neler olacaktır? Ana hatlarıyla bu sorunlar üzerinde durmak gerekmektedir.

Her şeyden önce, bu sivil savunma birlikleri, halkı topyekün savaş ortamına çekerek, "milli birlik ve bütünlük" uğruna seferber etme ve "ordu-millet" felsefesine pratikte hayat kazandırma amacının ifadesidir. Toplumu yopyekün askerleştirerek düzenin hizmetine sokma hareketidir. 12 Eylül faşist cuntası ardından en temel hedeflerden biri olarak ortaya konulan "milli birlik ve bütünlük" uğruna harekete geçirip yönünü saptırma hedefini gütmektedir.

Bu birliklerin kurulması, 12 Eylül öncesi faşist MHP'de ifadesini bulan silahlı karşı-devrim örgütlenmesinin şimdi yassallaştırılması amacını gütmektedir. 12 Eylül sonrasında Kürdistan'da oluşturulan koruculuk sistemi bu birlikler vasıtasıyla Türkiye ve Kürdistan'ın kırsal alanlarıyla birlikte şehirlerde de hayata geçirilecektir. Bu, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin ulaştığı boyutlar ve Türkiye'deki muhtemel gelişmelerin doğurduğu bir sonuç-

tur. Bilindiği gibi, Türk ordusu ve bugüne kadar oluşturulan özel savaş örgütlenmeleri Kürdistan'da mücadeleyi durdurmaya yetmemiş; tikanıp kalmışlardır. Buna karşılık yükselen mücadelemiz kırsal alanların yanı sıra, şimdi şehirlerde de gelişmeye başlamıştır. Aynı şekilde, hem mücadelemiz ve hem de Türkiye Devrimci-Demokratik Hareketinin Türkiye metropollerine taşırılması olayı gündemleşmektedir. Kentsel alanlarda özellikle sömürgecilerin ekonomik, siyasi, kültürel kurumlarını bekleyen tehlike gün geçtikçe artmaktadır. Sömürgeci Türk devleti bunalımı gözler önünde olan silahlı güçleri ile bu gelişmeleri karşılayacak güce olmadığının bilincindedir. Bu nedenle, kitleleri seferber edeceği, "Teritoryal Savunma Birlikleri" formülünü ortaya atmıştır.

Askeri harcamalar nedeniyle ekonomik çıkmazı daha da büyüyen Türk devleti getirdiği böyleli zorunlu bir askerlik sistemi ile kadın-erkek çok geniş bir kesimi parasız hizmete koşarak bunalımını ve kendisini bekleyen tehlikeleri altıtmeyi amaçlamaktadır.

Bu uygulama, aynı zamanda, savayın yaygınlaşacağı gerçeğinin de itiraf edilmesidir. Sa-

vaş halleri için geçerli olacağı söylenen bu örgütlenmenin —Türkiye'ye yönelik bir dış saldırı tehlikesi olmadığına göre— Kürdistan Ulusal Kurtuluş Savaşı ve Türkiye Devrimci-Demokratik Hareketine karşı alınan bir önlem olduğu açıktır. TC, kıyasıya gelişecek bir iç savaşa göre kendisini hazırlamaktadır. Nitekim, Genelkurmay Başkanı Orgeneral Necip Torumtay bunu, "Teritoryal savunma toprak bütünlüğünün korunmasına ve mahalli emniyete yöneliktir" sözleriyle ifade etmektedir.

Hayata geçirilmek istenen bu son uygulama ile toplum katıksız bir faşist denetim altına daha fazla alınmak istenmektedir. Burjuva siyasetçilerine varıncaya kadar bu, çeşitli biçimlerde dile getirilmiştir. Düzenin has savunucularından Ecevit, "Teritoryal Savunma Birlikleri"nin demokrasi açısından sakıncalarını şöyle ifade etmektedir: "Öngörülen düzenlemeyi amacından saptırarak, siyasal amaçlara alet edebilecek gönüllülük yöntemine asla gidilmemelidir. Özel Harp Dairesi, bütün sivil uzantılarıyla birlikte kaldırılmalıdır. Aksi halde, öyle bir uygulama olmasa bile, yeni uygulama fiilen Özel Harp Dairesi'nin etkisine girebilir. Özel Harp Dairesi, demokratik düzen için sakıncalıdır.

Yeni düzenleme silahlı kuvvetlere bağlanacaksa (ki, bağlantıyor-b.n.) Sivil yönetim ve toplumun hemen tüm sivil kesimleri silahlı kuvvetlerin denetimi, hatta yönetimi ve gölgesi altına girecektir... " Görülmektedir ki, yaratılmak istenen sistemin katıksız faşist diktatörlüğü büsbütün kalıcılaştırma hedefi bu düzenle en çok uzlaşanları bile ürkütecek boyutlar-

dadır.

"Teritoryal Savunma Birlikleri" sömürgeci-faşist düzeni yaşatmada ne ölçüde rol oynayabilecektir? Daha geniş çevreleri kapsamı dışında, bu sistemi daha önceki, MHP tipi faşist örgütlenmeler, köy koruculuğu örgütlenmesi ve diğer örgütlenmelerden ayıran ya da daha güçlü kılan özelliklerinden söz etmek zordur. Bu da göstermektedir ki, sömürgecilerin çare diye sarıldığı bu son yöntem daha başından çaresizliği ifade etmektedir. Halk kitlelerinin giderek bilinçlendiği ve düzene tepkilerinin arttığı gözönüne getirilir ve gönüllülük esasına dayanması nedeniyle, bu sistemin bağrında gedikler taşıdığı düşünüldürse, birçok alanda tersine çevrilip sömürgecilere karşı mücadelenin hizmetine sokulması hiç de olanaksız olmayacaktır. Nitekim, sömürgeciler de bu endişelerini dile getirmeden edememiş; verilecek silahları başka amaçlarla kullanan veya saklayan ya da verilen görevi yerine getiremeyenlere uygulanacak para ve hapis cezaları saptamışlardır. Yine, Türk Milli Kurtuluş Savaşı sırasında giderek başlarına bela olan sivil çeteler örneğini gözönünde bulundurarak, oluşturacakları birlikler üzerinde inisiyatiflerini yitirmekten ve bu birliklerin çeşitli güçlerin hizmetine girmesinden endişelenmektedirler.

Sonuç olarak; her alanda olduğu gibi bu alanda da kazanacak olan, kendi otorite ve gücünü konuşturmasını bilen olacaktır. Devrimciler kitleler içinde güçlü örgütlenmelerle kavuştukları ve mücadelelerini yükselttikleri oranda, sömürgecilerin bir can simidi gibi sarıldıkları bu yeni yöntemi de onların başına bela edebilecek ve sonlarını yakınlıştırabileceklerdir. Sorun, devrimin ilkelerini sonuna kadar us-taca uygulamada noktasında düğümlenmektedir.

"Tatil Köyü" Kurma Hazırlığı mı, Yoksa Yeni Komploların Hazırlığı mı?

Kasım ayı başlarında burjuva Türk basınında yoğunca işlenen dikkat çekici bir haber, Kürdistan üzerinde oynanmak istenen yeni tehlikeli oyunlara açığa vurur nitelikteydi. Sözkonusu gazete haberlerine göre, ABD'li bir şirket, Türkiye'de Amerikalı emekliler için bir tatil köyü inşa etmek üzere başvurmuş; ve ne tesadüftür ki(!) Kültür ve Turizm Bakanı Tınaz Titiz adeta damdan düşercesine konuyu Van'da açmış; Van Valisi de hemen kendilerinin Amerikalılara yer tahsis edebileceklerini belirtmiş!

Basına yansıyan haberlere göre, Amerikalı emekliler için tatil köyü yapma gerekçesiyle Van'da 600 bin dönümlük arazi üzerinde 340 bin kişilik bir kent inşa edilmesi planlanmaktadır. Bu kentin yanı sıra Van'a bir de ABD hava üssü inşa edilecektir. Yetkililerin turizm amaçlı bir girişim olarak lanse etmek istedikleri bu girişim çeşitli çevrelerce, son derece stratejik bir konuma sahip bulunan ve Ermenilerin de üzerinde hak iddia ettikleri Van toprakları üzerinde Ermenilerin bir köprübaşı tutma girişimi olarak değerlendirildi. Başta ANAP içinde olmak üzere çeşitli çevreler tepkilerini dile getirerek, İsrail devletinin ortaya çıkış biçimini hatırlattılar ve geliştirilmek istenen bu yerleşim planı ile "Doğu'da bir Ermeni devleti kur-

ma girişiminin başlatılmak istendiğini belirttiler. Bu arada basına açıklama yapan Vanlı muhtarlar endişe ve tepkilerini şöyle dile getirmekteydiler: "Amaç tatil köyü veya kenti filan değildir. Van'ın nüfusu 130 bine yaklaştı. Kurulması planlanan Amerikalı emekliler kentinin nüfusu 340 bin olacaktı. Dedelerimizden, atalarımızdan öğrendiğimiz kadariyle, Ermeniler Doğu Anadolu Bölgesi'nde bir Ermenistan devleti kurmak istiyorlar. Biz buna asla izin vermeyeceğiz. ABD'li emeklilerin Van'da kent kurmasını da istemiyoruz, çünkü amaçları başkadır. Bunlar art niyetlidirler. İleride başımıza bela olacaklardır."

"ABD kenti" üzerindeki tartışmaların sürdüğü Kasım ayı başlarında ABD'nin Türkiye Büyükelçisi Strausz-Hupe beraberinde dört kişilik bir heyetle Van'a gitti. Sessiz sedasız geliştirilip gözden gizlenmeye çalışılan bu ziyareti sırasında ABD Büyükelçisi, beraberinde bulunan ABD Askeri Ataşesi ile birlikte Van Valisi ile basına kapalı bir görüşme yaptı. Kapalı kapılar ardında yapılan hesaplardan sonra Büyükelçi ve beraberindekiler Hakkari'ye gidip Hakkari Valisi ve Belediye Başkanı ile görüşmelerde bulundular. Bu arada Yüksekova'daki Uzunsirt peshmerge kampını da ziyaret ederek incelemeler yaptılar. Hak-

kari'den tekrar Van'a dönen heyet, ardından Muş'taki peshmerge konutlarında da incelemelerde bulundu.

Pespeşe meydana gelen bu gelişmeler Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini bastırmaya yönelik yeni planların hızla geliştirilmekte olduğunu ortaya koyuyor. Ortaya atılan "ABD kenti ve hava üssü" çalışmalarına ek olarak bir de ABD Büyükelçisi ve Askeri Ataşesinin Kürdistan'ı teftiş hareketleri Kürdistan sorununa ABD'nin bizzat müdahale hazırlıklarının hız kazandığını gösteriyor. Son girişimlerin özünü salt bir yönüyle de açıklıyor olsa, Kürdistan toprakları üzerinde Ermeni sorununu yeniden alevlendirme çabalarının ortaya çıkmayacağını söylemek zordur. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı sürekli ısıtıp piyasaya sürülecek bir Ermeni sorunu emperyalizmin gündeminde vardır ve özellikle mücadelemizin daha da boyutlanacağı ileriki yıllarda daha açıkça ortaya konulacaktır. Bu nedenle son girişimler karşısında şovence de olsa Türk burjuva çevrelerinde dile getirilen endişeler bütünüyle yersiz değildir.

Ancak "ABD kenti" kurma girişiminin esas özü, Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin muhtemel yükselmesine karşı bizzat ABD'nin Kürdistan'a mü-

dahale hazırlığıdır. Ulusal kurtuluş mücadelelerini bastırma da kuklalarının yetersiz kaldığı noktada ABD her zaman fiili müdahalede bulunmuştur ve Vietnam bunun en çarpıcı örneklerinden biridir. Bugün de Kürdistan, emperyalizmin kanayan yarasıdır. Ortadoğu'da kurulacak bağımsız bir Kürdistan emperyalizmin asla kabul edemeyeceği bir gelişmedir ve bu yönlü mücadeleyi bastırmak için başvurmayacağı hiçbir şey yoktur. Özellikle son yıllarda mücadelemizin artan gelişmesi TC'yi çıkmaz içine sokmuş, mücadelemizin önüne dikilemeyeceğini ispatlamıştır. Kuklasının yetersizliğini gören ABD emperyalizmi soruna direkt müdahale hazırlıklarına hız vermiştir. Kültürel özerklik planını gündeme koymanın yanı sıra, bunun uygulanma koşullarının hazırlanmasında da bizzat rol oynamaya başlamaktadır. PKK'nin böyle bir planı er-geç bağımsızlık hedefinin hizmetine sokacağına bilinciyle, önüne temel hedef olarak PKK'nin imhasını koymuş bulunmaktadır. Bu amaçla ulaşabilmek için çeşitli kılıflar altında Kürdistan topraklarına yerleşme hazırlığına girişmektedir. Bir süre önce basına yansıyan haberler Kürdistan'da ARGK gerillalarına karşı savaşta aralarında Amerikalıların da bulunduğu yabancı pi-

lotların kullanıldığını ortaya koymuştu. Savaşa bizzat müdahale hazırlığı olan "ABD'liler kenti", uzmanları ve askerleriyle ABD'nin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı daha aktif savaşacağı göstermektedir. Savaşın yönetimi ve sürdürülmesi, her geçen gün daha belirgin olarak Türk Genelkurmayının elinden Pentagon'un eline devredilmektedir. "ABD'liler kenti"nin yanı sıra bir de hava üssünün kuruluyor olması amaçları netleştirmektedir.

Meydana gelen son gelişmeler özünde Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin giderek belirginleşen zaferinin ifadesidir. Sömürgeciler ve emperyalistler durduramadıkları gelişmeler karşısında her geçen gün daha büyük bir hızla batağa doğru sürüklenmektedirler. Kürdistan'da ABD varlığı kendisini hangi kılıf altına gizlerse gizlesin açığa çıkmaktan kurtulamayacağı gibi, böylesi bir gelişme Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin uluslararası kamuoyunda daha büyük bir sempatiyle karşılanması, TC ve emperyalistlerin teşhir süreçlerinin hızlanması sonucunu doğuracaktır. ABD'nin Vietnam'a askeri müdahalesi kendisi ve tüm sistemi için sonun başlangıcı olmuştur; Kürdistan'a herhangi bir müdahaleleri ise sonun ta kendisi olacaktır.

Yaşayan Sandino'muz APO'muz

Yıl 1909. Nikaragua denilen ülke artık kendini yaşatamayacak boyutta bir devletsel finans keşmekeşliği yaşıyor. Ciddi bir kriz. ABD dönemin gerici hükümetine, bütün desteğini sunuyor. Nikaragua önemlidir. Çünkü ne pahasına olursa olsun; ABD, Nikaragua üzerinden "aşağılara doğru giden arka bahçesini" tamamen kuşatmalıdır. Orta ve Latin Amerika'daki ulusal devletler, ABD "kuşatma politikası" potasında erimeli ve ABD, kıtanın bütün ekonomik ve askeri-stratejik noktalarını günün birinde denetim altına almalıdır.

Yıl 1920'lerin ortaları... Bölgede artık fiilen görülen ABD'nin bu emellerine ilk tepkiler Nikaragua'da tarih sahnesine çıkıyor. Ama ne yazık ki, bu çıkışlar o kadar uzun ömürlü olamıyor ve bastırılıyorlar. Bu devrimci çıkışların sahiplerinden biri, devrimci önder Augusto Cesar SANDINO idi. Bu adıyla tanışalım. Sandino, sömürgeci, yabancı güçlerin ezici askeri "üstünlüklerine" rağmen, arda kalan bir avuç gerillayla kararlı bir mücadelenin önderidir. Sandino, Kuzey Nikaragua'da, ABD'nin işgalci ordularına karşı amansız bir direnişe geçti. ABD ile savaştı.

Yıl 1930'ların ortaları... ABD, işgalci-sömürgeci planlarını rahatlıkla uygulamayı düşünüyor. Ama bu planların hayat bulmasını engelleyen Sandino "belası" var. Hayata geçirilemeyecek planların yankıları Nikaragua üzerinden güneylere kadar uzanır... Sandino ve gerillaları bunda kararlıdır... Tüm tarihi deneyimler de bunu gösteriyor. Bir halk adına, haklıca ayağa kalkıldı mı hiçbir güç bu akışı durduramaz. Yeter ki, gerçekten o halk temsil edilsin. Halk adına hareket etmenin gerekleri neyse, bunları da gerçekten yerine getir, o halk önderlik et. İşte o zaman gelecek halkındır... Sandino da böyle yaptı; Nikaragua halkı adına yola çıkarak, onların öz çıkarları adına konuştu. Ve başarının düğümü de burada yattı. İşgalci, yabancı ve

haksız olanların kattiyen çözemeyecekleri bir düğümdür bu. Fakat ne yazık ki, karşı güçler her yolu ve yöntemi denemeyi arkalarına koymayacak kadar namert ve haksızdılar. Komplolar, sabotajlar, ihanetler, provokasyonlar; kısacası ne kadar çirkeflilik varsa hepsi burada, bu tarihi dönemde sergileniverme fırsatını kolladı. İşte ABD, böyle tarihi bir trajedinin sergilenmesi için CIA'sını çalıştırdı ve devrimci önder SANDINO'yu bir komploda öldürttü.

ABD, artık meydanın kendisine kaldığını zanneder. Zanneder ama, yanılmıştır. 1979 yılında Nikaragua'da ne oldu? Devrim oldu. Bu devrimde, Sandino'nun çizdiği devrimci ışıklı yol zafere gitti. Sandino ölmemişti; yaşıyordu. Ölümünden yaşam fışkırmıştı. Nikaragua'da devrim yapıldığı gün, o dipdiri idi halkıyla beraber. Yarım asır önce işgalciler, onu fiziki olarak göçertmeyi başarmışlardı. Ama manevi gücüyle Sandino hep Nikaragua'daydı ve ABD'nin karşısında savaşıyordu her an. Ve 50 yıl kadar sonra Sandino, 1979 Nikaragua devriminde, ABD'yi ebedi olarak gömüyordu Nikaragua topraklarında. Sandinistler, Sandinocular devrim yaptılar o tarihi günde.

Bundan çıkaracağımız sonuç şudur: Sandino'nun kendisi fiziki olarak engellendiyse de, yine de kendisi vardı; kendisi, halkına armağan etti bu devrimi. Çünkü onun, yolunu açıp başlatmış olduğu çığın önünü hiç kimse durduramadı ve durdurmaya müktedir değildi. Çünkü liderdi o, hem de gerçek lider... Halk, devrim ve tarih gerçek önderlerin yanındadır.

Yıl 1988. Bu kez tarih sahnesinde olan ülke, Kürdistan. ABD yine işin içinde! Arka bahçeleri çoktur ABD'nin. Biraz uzak bahçelerde, bekçileri çalıştırmasını da biliyor. Türkiye, Irak türünden bekçiler... Bütün Ortadoğu kuşatılıp Kürdistan tam yutulmak ve tarihten silinmek isteniliyor. Durun!.. Bir kıpırdanış var! ONLARDAN geliyor bir ses yine. Kürtler ve Kürdistan direniyor. Direniş ocakları tü-

tüyor. Direniş imtihanları veriliyor buralarda. Hem de en zoru. Zindanlar, işkenceler, katliamlar ve ölümler pahasına başarılar aldı bu imtihan. Müthiş bir şey...

Şehitler, şahadetler yaşandı. Binler ve binlerce... ve bütün bu kıpırdanışlar genel anlamda kararlı olanların başlattıkları ve bitirecekleri bir gelişme, sonuca doğru yol alıyor. Çünkü başlayan onlar, işkence yiyen onlar, şehit kervanlarına katılan onlar ve yine direnen onlar. Diğerleri caka, yalan ve dolan... Hikaye türünden roman... Yani, Sandinoların yaptığı gibi, işi kararlıca başlatıp omuzlarına yüklenenler var. Hem de çok seçkindirler bunlar, ortadadırlar, açıkça görünüyolar. Kürtler ve Kürdistan tam olarak yutulup hazmedilmeyecektir diye söz veriyorlar. Çok kararlıdırlar. Direnişleri günbegün büyük mevziler kazanıyor, kısa sürede başarı üstüne başarı katıyorlar eskiye nazaran. Hedeflerine doğru ise adım adım yaklaşıyorlar.

ABD ve bekçileri, o bilinen çirkin rollerini burada da oynayacaklar elbette. Uzak bahçeleri, sağladığı kazançtan ötürü kolay kolay ellerinden bırakmazlar bunlar. Oyun sonuna kadar sahnelenecektir. Kaldı ki yapılan birkaç deneme de var. Bu denemelerde başarısız kalmış. Planları adeta işlenmez kılınmış. Buna karşı savaşında kararlılık çok yüksek, yüklü bir enerji var. Bir kapı daha var; çoğu zaman olduğu gibi! Hangi kapı? İhanetin çirkin yerli yüzü... ABD ve bekçileri yüzleşip birleşiyorlar adeta. Birden bir uğultu doğmuş gibi oluyor ama, bu da işlemez. Niye işlemiyor? Çünkü, onlar mücadelelerinde gerçekten kararlıdırlar. Bundan dolayı hiçbir şey onları durduramayacağına benziyor. Evet bu konuda, her şey bu kadar acıcılığıyla açıkça akıp gidiyor. Tam somuta indirgenirse;

bizim gerçek Önderimiz, bizim Sandinomuz üzerinde de aynen Augusto Cesar'ın üzerinde dönen oyunlar, hem de en yoğun biçimde oynamak isteniyor. Fakat bu defa tarihin aynı şekilde tekerrür etmesini bu mücadele engelleyecektir. Bizim Önder öyle diğer önderlere de benzer. Ve ayrıca bu defa sergilenen oyunlar, yoğunluk ve geniş çaplılıklarına rağmen, eskinin kötü karikatürlerinden başka şeyler değildir. Halkımızın, Önderliğinin metanet ve tecrübelerini de sayarsak, bu halk düşmanı güçler ve yerli düzenbazların şansı yüzde sıfırın altından da aşağıda seyrediyordur. Kürtçe dilimizde bu konuda ABD ve yerli uşaklarına yönelik güzel bir deyim vardır: "Ew tehta ku te li ser ri, baranê zû de şuşt!" Türkçesi; "Geçmişe mazi derler..."

Şimdi kanarlara, bilerek veya bilmeyerek kanarlara, ihanette bilerek veya bilmeyerek yüzenlere, bunda diretenlere seslenmeliyiz!

Kürdistan halkının, ömrünün bu kadar yılını en yoğun ve erdemli bir çalışma örneği ile yoğunarak; gecesi ve gündüzünü birbirine katarak düşünen, konuşan, ağlayan, sızlayan, bağırarak, çağırarak, yalınlık nedir tanımayan böyle deneyimli bir Öndere, beyine, erdeme ve önderliğe kıl kadar da dil uzatma kimin yararına ve kimin zararına; cevaplayın!

Hiç düşünmediniz mi? APO hem sözünün ve hem de eyleminin tek eridir. Bu konuda her şey meydana değil midir? O yalnızca büyük bir devrimci değil, aynı zamanda derin düşünen bir fikir insanıdır da. O eylemleriyle olduğu kadar, düşünsel alandaki eserleriyle de Kürdistan devriminin bağımsızlığa giden yolunu aydınlatmış ve bu tarihi devrimci eylemliliğe akması gereken doğru yönü vermiştir. Bu eylemliliğin, bağımsızlığın yolunu aydınlatmış ve

bu tarihi devrimci eylemliliğe akması gereken doğru yönü vermiştir. Bu eylemliliğin, bağımsızlığın yolunu çizen tek kişi olmuştur. O'NUN gibi önder az halka nasip olmuştur. Bu gerçek Öndere can kurban diyeceğimize; düşmanın göz koyduğu, kendine tek hedef seçtiği bu erdemliliği yıkmaya çalışıyor-sunuz!

Düşman çok iyi biliyordur ki, bir halk, böyle haklı bir davaya, gerçek bir Öndere, başa, beyine kavuştu mu, kazanması işten bile değildir. Sorun şimdi sadece ne kadar çabuk kazanma sorunudur. Zaferin yakınlığı... SANDINO'ları şehit etmekle sadece belki bir dalga yaratırlar. Ve bu olsa olsa ancak devrimi belki biraz uğraştırır. Ama asla engelleyemez. Eninde sonunda da, yine Sandino'nun dediği olur. Sandinoların ışıklı, doğru yolu kazanır, başkasının değil. Yani Sandino'nun kendisi kazanır. Ok yaydan fırlamıştır. Bu oku fırlatan APO'dur. Hem de TC'nin beynine doğru. O hiç de işe geç benzemeyen beyine. Ve o hiç geri dönmeyen ok... Şimdi "APO Türkiye'yle anlaştı" diye yalan ve iftiralara ne gerek! Hangi Türkiye'yle? Adam beynine geri dönmeyen bir kurşun sıkıttığı mevtayla ne diye anlaşıyor ki? Ne zamandan beri ölümlerle anlaşıyor?

Halkımızın, böylesi gerçek bir öndere su ve hava gibi ihtiyaç duyduğu bir dönemde ortaya çıkıp, kendi halkının talebine hakkıyla ve layıkıyla cevap veren ve sınırsız bir gayret ve şeref içerisinde çalışan bu ışığa bakın ve gözünüz kör olana kadar kamaşsın.

Halktan utanın. Halkımız ve ülkemizin içinde olduğu durumdan utanın. Bu ne paravanacı ihanet? Hem de en adısından. TC'ye çok iyi yarıyor. Zaten onun için yapıyorsunuz bunu.

Stockholm'dan
Dengir

Kürdistan'da Provokatör ve Tasfiyecilere Yaşam Hakkı Yoktur

Günümüzde Kürdistan'da gelişen mücadele, dost ve düşman güçler tarafından çok net bir şekilde bilinmektedir. Kürdistan tarihinde ilk kez böylesi bir direniş yükselmiş bulunmaktadır. Dünya proletarya devrimlerinde olduğu gibi, bu direniş ortamında da sık sık tasfiyeci ve provokatif çabalar boy gösterebilmektedir. Fakat tarih her zaman bunlardan hesap sormuş ve lanetle anmıştır. Ülkemizde de durum böyle oluyor ve bundan sonra da böyle olacaktır.

Bugün, devrim kaçınılması provokatör çeteler tarafından bana postalanmış mektup ve bildiri niteliğinde yazılar ulaştı. Önderimiz Abdullah ÖCALAN'a yönelik çirkin emellerini kusuyorlar, utanmazca saldırılarda bulunuyorlar.

Şimdi ben, bu hain gürüha seslenmek istiyorum. Eğer o kadar iddialı ve emellerinizde yığıtseniz, çıkın kitle içerisinde

faaliyetlerinizi yürütün. O zaman herkes daha iyi görecektir, neyin kurtarılması mücadelesini verdiğinizi. Ama bunu yapmayacağınız gün gibi açıktır. Neden? Çünkü siz de çok iyi biliyorsunuz ki, Kürdistan halkı Önderine dil uzatana yaşam hakkı tanımayacaktır. Bunu bilen sizlerin yüreği vurmalıdır ki, halkımızın önüne çıkabilesiniz? Sizler Kürdistan'da bir ağaç yaprağının hışırtısından korkan sömürgeci barbar Türk askeri kadar bile yürekli değilsiniz.

Başkanımız Abdullah ÖCALAN'a suçlamalarda bulunuyorsunuz. Fakat ileri sürdüklerinize beşikteki çocuklar bile güler. Çünkü Önderimizin alını ap-açık, halkımızın karşısında dürüstlüğü bir abidesi olarak dimdik durmaktadır. Sizler ise halkımızdan kaçuyorsunuz. Çünkü bu halk karşısında alçakça suçların sahibi olduğunuzu çok iyi biliyorsunuz. Şimdi iyice kafanız

koyun! Kürdistan halkı sizlerin çirkin yalan ve iftiralarınıza hiçbir zaman değer vermemeyi çok iyi kavramıştır.

Halkımız her zaman Önderine sonsuz bir inançla bağlı kalacaktır. Çünkü bize insanlığımızı, Kürtlüğümüzü ve enternasyonalizmi öğreten Önderimiz APO ve şehitlerimizdir.

Bir Kürdistanlı olarak, düşmanca faaliyetlerden ve halka karşı daha fazla suç işlemekten vazgeçmeniz ve halkımızdan af dilemeniz için sizlere çağrıda bulunuyorum.

—Kahrolsun Provokatör ve Tasfiyeciler!

—Yaşasın Direniş!

—Yaşasın Yüce Önderimiz Abdullah ÖCALAN!

Berlin'den yurtsever bir bayan
25.10.1988

Önderimiz APO'ya Layık Olduğumuzu Gösterelim!

Bizi yeni bir yaşama kavuşturan, halkımızı yeniden yaratan ve adım adım toplumumuzu kurtuluşa götüren önderimiz PKK, biz tüm yurtseverleri mücadeleye saflarına çağırmaktadır. Her Kürt yurtseveri, kendisine demokrat diyen her insanımız, her Kürt aydını ve toplumumuzun her kesiminden olan bizler, bu çağrıya gecikmeksizin cevap vermek zorundayız.

PKK önderliğinde, Cephemiz ERNK ve Ordumuz ARGK saflarında savaşıyor Önderimiz APO'ya layık olduğumuzu gösterelim!

Kürdistanlı yurtseverler! Önderimiz APO'ya kulak verelim! Gözlerimizi açalım! Karar verme zamanı gelmiştir. Gelin elele verelim, ülkemizde tüm bun-

ların sonunu getirelim! Düşmana ve uşaklarına dur diyelim! Kendini beş paraya satanların yakasına yapışalım! Kawa'nın balyozunu kafalarına indirelim! Her çeşit zulme son vermek için sömürgeci faşistleri, efendileri emperyalistleri ve her türden uşaklarını ülkemizden def edelim! Tek yürek ve tek yumruk halinde önder güçlerimiz PKK, ERNK ve ARGK yolunda APO'muz komutasında yürüye- lim! Şehitlerimize sahip çıkalım, bayraklarını gönderde dalgalandıralım!

—Yaşasın PKK-ERNK-ARGK!
—Bijî Serok APO!

Deltmond'tan
bir yurtsever

İmprim: M. Atar
Göttinger Chausse 75
3000 Hannover 91

Yanışma Adresi:
Berxwedan
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach: 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya 3.00 \$
Avusturya 18.00 s.
Belçika 60.00 bfr.
Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 6.00 ff.

Hollanda 3.00 hfl.
İngiltere 0.80 £
İsviçre 6.00 skr.
İsviçre 2.50 sfr.
Norveç 10.00 nkr.

Halkımızın Şanlı Önderi PKK'nin 10. Kuruluş Yıldönümünü Coşku ile Kutluyoruz

Baştarafı 1. sayfada

PKK'nin daha ilk adımlardan günümüze kadar sağladığı gelişmeler, gerek ulusal ve gerekse de uluslararası alanda son derece önemli sonuçlara yol açtı. Üstü kapatılıp, tarihin mezarlığına gömülmek istenen bir halkın mücadeleciliğini gün yüzüne çıkarmakla kalmayıp, zafere gitme koşullarını da yarattı.

Bugün ulaşılan seviyeye bakıldığında bu gerçekleri görmek mümkün. Eğer baştaki birlik doğuş olayı gerektiği gibi gerçekleştirilmemiş olsaydı, bugünkü gelişmelere de ulaşmak mümkün değildi. Eğer, bugün böylesi önemli gelişmelerin içinde olduğumuzu söyleyebiliyorsak, bunda PKK'nin daha ilk tohumları atılırken yapılanların önemi büyüktür. Bu adımın sayesinde ki, günümüz gelişmelerine ulaşmayı ve büyük bir güce varmayı başardık.

Bu anlamda ilk doğuşun önemi belirgindir. Denilebilir ki, bu adım eğer gerektiği gibi yaşanmamış olsaydı, yine bugünkü gelişmelere ulaşmamız mümkün olamazdı. Çünkü; Kürdistan'ın yaşadığı gerçeklik böylesi bir doğuşu zorunlu kılıyordu. Buna ulaşan tek gücün de PKK olduğu gerek atılan ilk adımlarda ve gerekse günümüzde çok açık bir şekilde ortaya çıktı.

PKK, oluşturulmak istenen çeperleri ve tabuları kırmakla kalmadı, bunların yaşama ve ayakta kalma koşullarını da ortadan kaldırdı. Bu nedendir ki, bu gelişmelerden rahatsız olan güçler azgın bir saldırı içerisine girerek, PKK'nin gelişmesini engellemeye çalıştılar. Bu yıllardaki mücadele, Kürdistan üzerinde bugün yoğunlaşan mücadelenin de ilk embriyon halidir. Daha o zaman başlayan bu çatışma günümüze doğru geldikçe, daha da boyutlanmış ve yoğunlaşmıştır.

PKK'nin gelişimi, bütün bu engeller gözönüne getirildiğinde görülecektir ki, oldukça zorlu olmuştur. Geleceğe yürümedeki kararlılık, verilen sözler ve bu sözler için düşen şehitlere bağlılık, PKK'yi günümüze kadar getirmiş ve geleceğe yürümede daha da güçlendirmiştir. Bir anlamda PKK'nin anlaşılacak istenmeyen sırrı da burada gizlidir.

PKK'nin doğru ideolojik, programsal yapılanmasının yanı sıra, geleceğe yürümedeki kararlılığı da bu gelişmeleri yaratan önemli bir özelliktir.

İlk doğuş yıllarından günümüze kadar uzanan yıllar arasında PKK, ulusal kurtuluş mücadelesini daha da yükseltti. PKK, bugün mücadelesini uluslararası gelişmelerin zeminine de oturtmayı başardı. Bugüne gelmede ve bugünkü gelişmeleri ileri götürmede, yine temel dayanak PKK'nin yaratılmasındaki bu öz ve bu öze güç veren şehitlerdir. Bunlarla birlikte, PKK de ileri yürümeyi başaracak ve bu yürüyüşü zaferle taçlandırmayı başaracaktır. PKK'yi bu gerçeklerle ele almak ve böyle görmek gerekir.

İdeolojik grup aşamasından partileşme ve ardından gelen geri çekilme ve yeniden ülkeye dönüş yıllarında da PKK'nin bu özelliği gelişmelerin ulusal kurtuluş yönünde olmasını sağlamıştır.

PKK'nin öncülüğü ve ulusal kurtuluşçu özelliği belirginleştikçe, düşmanın ve işbirlikçilerinin saldırılarında bir yükselme ortaya çıktı. PKK'nin resmi ilanına yönelmekle birlikte, Kürdistan'ın dörtbir yanında saldırıların boyutunda bir yükselme ortaya çıktı. Başta devletin resmi güçleri olmak üzere, sivil faşist güçleri ile feodal-kompradorlar ve sosyal-şoven güçler saldırıya başladılar. Hepsinin birleştiği ortak nokta PKK'nin tasfiye edilmesi idi. Her ne pahasına olursa olsun bu amaca ulaşmaktı. Değişik cephelerden gelse de saldırılar, yöneldiği hedef ve kaynaklandığı odağın aynılığı nedeniyle birbirini tamamlıyorlardı. Maraş katliamı, ardından gelen sıkıyönetim ve bunun 12 Eylül faşist askeri darbesine vardırılması bu saldırıların ulaştığı en üst zirvenin örnekleridir.

PKK'nin sürekli gelişmesi, oluşturulmak istenen engellerin boşa çıkarılması düşmanın yeni önlemler almaya zorluyordu. İşte çok cepheli saldırılar da bu dönemde gündeme geldi. 12 Eylül faşist cuntasına doğru gelindiği dönemde saldırıların boyutundaki yükselme de hızlandı. 12 Eylül, önlenemeyen gelişmelerin önünü sert şiddet hareketi ile ezme girişimi

miydi. Bu saldırı hareketi ise, rejim için alınan en ciddi ve hayati önemde bir önlemdi. Harekatın amacı PKK'yi ve öncülük ettiği ulusal kurtuluş mücadelesini kesin olarak ezmektir.

İşte böylesi bir saldırı hareketi karşısında, PKK ve Önderliğinin hareketi koruma ve geliştirmeye yönelik olarak geliştirdiği önlemlerin büyüklüğünü görmek gerekir. Yurt dışına çıkış ve kadro gücünün burada siyasi ve askeri eğitim içerisine alınması, PKK önderliğinin büyük öngörüsü ile başarılmış ve hareketin geleceği güvence altına alınmıştı. Böylece düşmanın kesin imha etmek için saldırıya yöneldiği ve karşı devrimi en son sınırına ulaştırdığı bir ortamda, PKK sadece varlığını korumakla kalmamış, aynı zamanda geleceğini de garantilemiştir. Hareketin ülke sınırlarının dışına çıkması, nefes borularını uluslararası alana kadar uzatması düşmanı da bu nefes borularını tıkamak için saldırılarını uluslararası alana yayma gibi bir yönelime sevk etmiştir. Uluslararası dayanaklara da kavuşan mücadelemizin ezilmesi başarılacak bir durum haline gelirken, düşman hem iç ve hem de dış dayanaklardan hareketimizi yoksun kılmaya yöneldi. Bu nedenle saldırının cephesi ve boyutu daha da genişledi. Yeni güçler ve işbirlikçiler devreye koyarak, sert yöntemlerle ezmek, iç zayıflıkları, provokasyonu körükleyerek, tasfiye etme planları gibi daha birçok uygulamayı da ekledi. Bütün bunlarla da amaçlanan; hareketin yeniden ülkeye adım atışını engellemek ve dışarıda bir mülteciler grubu haline getirmektir. Böylece, çürüme ve yozlaşma geliştirilecek ve bağımsızlık mücadelesinin önü alınacaktır.

Düşmanın uluslararası alanda yaydığı bu saldırı ve komplolarla dışardan Kürdistan bağımsızlık mücadelesine akacak olan potansiyel güçlerin önü alınmaya çalışılıyordu. 12 Eylül faşist cuntası bu saldırılarına gerekçe oluşturmak için kontr-gerilla elemanı M. Ali Ağca'ya Papayı bile vurdurttu. Bütün bu gelişmeler, düşmanın gerek Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine karşı ve gerekse Türkiye Devrimci-Demokratik Hareketine karşı saldırılarını durdurmadan ve en alçakça yöntemlere başvurarak sürdürüleceğinin açık işaretiydi.

Bu gelişmeler, birçok yazıda etrafıca işlendiğinden dolayı üzerinde uzun uzadıya durmaya gerek görmüyoruz. Bunlar okuyucunun da yakından izlediği ve bildiği gelişmelerdir. Partimiz PKK'ye, yönelen saldırıların bugün yüründüğü biçimleri ve bunların esas kaynağının nereden geldiğini daha iyi görmek açısından kısaca da olsa, bu gelişmeleri yeniden hatırlatmanın gereğini duyduk. Bugün Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücade-

lesi ve onun önderi PKK'ye yönelen saldırılar tek boyutlu değil. Geçmişte açıktan canavar yüzünü göstermeyen birçok güç, bugün yeni hazırlıklar yapıyor, gelişen ulusal kurtuluş mücadelemizi engellemenin planlarını çeşitli yollara başvurarak geliştirmeye çalışıyor. Partimizin 10. yılına girişi vesilesi ile de, bu saldırıların 10. yıldaki anlamı üzerinde ağırlıklı olarak durmayı gerekli gördük.

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesine ve PKK'ye yönelen saldırılar şimdiye kadar eksik olmadı. Günümüzde bunun uluslararası boyutları daha gelişti. TC'nin yanı sıra, emperyalist devletler direkt ve ağıktan devreye girmeye başladılar. Bu saldırıların nedenleri çok açıktır. Gelişen ulusal kurtuluş mücadelemizi engellemek ve halkımızın yakaladığı son derece tarihi fırsatları heba etmek amaçlanmaktadır.

Son günlerde yeniden boy uzatmaya çalışan saldırılardan yıllar önce başlatılan ilk karşı saldırılara kadar mücadelemize yönelen bütün bu saldırıların biçimi ve diline doladığı sözler değişmedi. Her seferinde kendisine yeni aktörler bulsa da senaryo ve senaryo yazarları olduğu gibi kaldı. Bunlar eskimiş ve bayat senaryoları kırıp kırıp, öteye-beriyeye uzatarak buldukları her yeni aktörün eline sıkıştırdılar. Böylece de oynatmak istedikleri rollere bunları hazırladılar.

Daha birkaç yıl öncesine kadar, hareketimizin fazla gelişme şansı bulamayacağına kendisini inandırmış olan bu çevreler, saldırılarını da buna göre yürütüyorlardı. 15 Ağustos Atılımı ile birlikte yeni bir mücadele dönemine giren PKK, silahlı direnişini yaşattığı gibi, bunu uzun süreli kılacak bir temele de kavuşturdu. Silahlı mücadele bir daha sökülemeyecek bir temelde Kürdistan topraklarına kök saldı. Halkın derinliklerinde yer edinen ve her geçen gün köklerini daha da derine salarak, dal-budak salan ulusal kurtuluş mücadelemiz bugün önemli bir aşamaya ulaştı. Birkaç yıl öncesine kadar yaşama şansı bile tanınmayan ulusal kurtuluş mücadelemiz, yaşayacağını kanıtlamanın yanı sıra, her yıl daha da büyük adımlarla ulusal kurtuluş yolunda ilerleyeceğine kanıtladı.

Son iki-üç yıldır, Türk sömürgeciliğinin ulusal kurtuluş mücadelemizi bastırmak için başvurmadığı yöntem kalmadı. Özel savaş, uygulanan benzeri birçok ülkeden daha ileri bir düzeye vardırımla kalmadı; sınırsız bir uygulanmanın da içerisinde oldu. Özel savaş yeni bir yönetime kavuşturdu. Özel yönetim ya da Bölge Valiliği olarak da adlandırılan, bu özel savaş kurmaylığına bağlı olarak, köy koruculuğu, özel timler ve özel kolordu örgütlendirildi ve daha da geliştirildi.

Artan yoğun baskı ve karşıdevrimin malzemesi olarak kullanma çabalarının yanı sıra, insanlarımız topraklarından sürgün edilerek, ulusal kurtuluş savaşının insan gücü azaltılmaya çalışıldı. Hiçbir ekonomik geçim aracına sahip olmayan ve sömürgeciliğin yoğun ekonomik sömürüsü nedeniyle de oldukça yoksullaşan insanlarımız metropole ya da yabancı ülkelere sürgün edilmektedir. Özellikle de genç nüfusun topraktan koparılırcasına sürgün edilmesi, özel savaş uygulamasının yöneldiği diğer bir uygulamadır. Avrupa gibi metropollere çıkartılan bu genç nüfus, buralarda ulusal gerçekliğinden uzak her türlü yozlaşmaya, çürümeye terk ediliyor.

Uygulamaya konulan bütün bu yöntemlerle ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişimi engellenerek, tasfiye edilmek isteniyor. Özel savaşın bütün bu tırmanışına rağmen, bunun karşısında halkımızın öz gücüne dayanan ulusal kurtuluş savaşımız 1986-87 yıllarında tümüyle kök salarak, sağlam bir temele kavuştu. Kitlelerin ulusal kurtuluş saflarına akışı hızlanırken, gerilla birlikleri hem nitelik ve hem de sayısal olarak büyük gelişmeler kaydetti.

1988 yılına gelindiğinde gelişmelerin boyutu daha da hızlandı. '88 yılı özel savaş ile halkımızın savaşı arasında kesin bir kader yılı haline geldi. Önceki yılları kaybeden ve ulusal kurtuluş mücadelemizin bu yılları zafer yılları olarak tamamlamasını engelleyemeyen Türk sömürgeciliği, '88 yılına büyük bir hazırlık içerisinde girdi. Bu yılı kesin olarak kazanmayı planladı. Bütün hazırlıklarını da buna göre yaptı.

Hükümet vb. yönetim organları ile ordu, özel tim vb. gibi silahlı güçleri de yeni düzenlemelere gitmekle kalmadı; bir bütün olarak savaşa göre yapısını hazırladı. Bu kadar yoğun hazırlık karşısında bu yılı kesinlikle kazanmayı hedefledi. Evren-Özal kliği daha önce planladığı gibi, '88'de programlarını tamamlayamadılar. Bu nedenle, bunlar da bir müddet daha ömürlerini uzatmaya yöneldiler. Genel seçimlerin peşinden daha kısa bir süre geçmesine rağmen, erken seçim söylentileri dolaşmaya başladı. Yerel seçimleri erkene almak için referanduma gidildi. Bu ve benzeri girişimler, bir bütün olarak rejimin '88 yılını kazanma ve sonraki yılları tümüyle kendi kontrolüne geçirme çabalarının bir sonucu olarak gündeme geldi.

Rejimin siyasal alandaki bu düzenlemelerine bağlı olarak askeri ve ekonomik alanda da yeni planlar uygulamaya konuldu. Ordu yeni modern silahlar, Puma helikopterleri, Leopard tankları gibi silahlarla donatıldı. Özel timlerin sayıları artırıldı. Şırnak'ta gençleri vurucu tim olarak yetiştire-

recek okul açılmaya başlandı. Ekonomik alanda ise, GAP'a daha da ağırlık verildi. San-sasyonel haberlerle, bu proje göz boyamaya yönelik olarak şişirilmeye başlandı. Yine, göz boyamaya yönelik olarak bazı ekonomik yatırımlar yapıldı.

Yapılanların belli başlılarını bu şekilde izah edebiliriz. Ancak bunlar sadece belirgin olan bazı girişimlerdir. Kuşkusuz, sömürgecilerin yaptığı hazırlık bundan daha da fazladır. Bütün bunlar, sömürgecilerin '88 yılına ilişkin olarak yaptığı hazırlıkları ifade etmektedir. Biz yapılan bu hazırlıklara bakarak, sömürgecilerin '88 yılını kendileri açısından bir zafer yılına çevirmek istediğini rahatlıkla söyleyebiliriz.

Özel savaş kurmaylığı yaptığı bütün açıklamalarda, PKK'nin '88 yılını çıkarmaya çağı ve kesin bir şekilde ezileceğini söylüyordu. Bu kadar kesin konuşmasını yaptığı, bu hazırlıklara bakarak değerlendirmek eksik bir yaklaşım olur. Kaldı ki, önceki yıllarda da, Türk sömürgecileri askeri, ekonomik ve siyasi tedbirlerini, yani özel savaşı son sınırına kadar vardırması. Bu yılda, yine özel savaşa ağırlık vermesine dayanarak, bu derece kesin konuşması düşünülemez.

Bu durumda, bazı olayları daha gözönünde bulundurmak gerekiyor. İşte '88 yılının yazını geride bırakırken, başını uzatan provokasyonun rolü de burda ortaya çıkıyor. Faşist rejim iç hazırlıkları yanısıra böylesi dış gelişmelerden medet bekliyordu. Böylece hem iç ve hem de dış hazırlıklarını yaptığı komplo ve saldırıları geliştirerek bu yılda sonuç almak istiyordu.

Faşist rejimin bütün bu hazırlıkları '88 yılının ortalarına doğru gelindiğinde tamamen fiyaskoya dönüşmüş, ulusal kurtuluş mücadelemiz içte ve dışta son derece önemli gelişmelere ulaşmıştır. Dışarda emperyalist devletlerin de direkt saldırıları başlamış; bunlar TC'ye kan vermeye çalışmışlardır. Alman yönetiminin operasyonları, 13 Kürt politikacısını tutuklaması, bu çabaların bir parçası olarak gündeme geldi. Yılın ortalarına gelindiğinde bu iç ve dış saldırıların yoğunluğuna karşın, ulusal kurtuluş savaşımız önemli bir aşamaya ulaştı.

Kürdistan'da şimdiye kadar meydana gelen çarpışmaların en geniş ve yaygın olanları bu dönemde gerçekleşti. Sömürgecilerin çarpışmalarda kimyasal silah, napalm, helikopter, tank, uçak, havan ve top kullanmasına karşın, ARGK gerilla birlikleri günlerce süren çarpışmaları başarı ile yürüttü. Bu çarpışmalardaki başarı, Türk sömürgecilerinin ulusal kurtuluş mücadelemizi şiddete dayanarak ezme çabasını da boşa çıkardı. Daha yılın ortalarına gelindiğinde '88 yılının ulusal kurtuluş birliklerimiz tarafından kazanıldığı açık bir gerçek olarak ortaya çıktı. Bu gelişmeler rejimin askeri, siyasi ve ekonomik bunalımını daha da arttırdı, çeşitli burjuva klikler arasındaki çe-

leşkiyi yoğunlaştırdı. Faşist rejim, bütün bu gelişmeler karşısında çöküşünü geciktirmek için yeni yönelimler içerisine girdi. Buna geçmeden önce bazı hususları daha açmakta yarar var.

1988 yılına göre, faşist rejimin yaptığı hazırlıkların boşa çıkması, ABD ve Batı Avrupa emperyalist ülkelerinin Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesini dil-kültür haklarının verilmesi gibi çözüm-

"... PKK hareketi, dünya halklarının bir-biri ardından bağımsızlıklarına kavuştukları, tüm kokuşmuşluğuyla çöken emperyalist sistem karşısında insanlığın en gelişmiş özelliklerini temsil eden sosyalist inşaların bütün görkemiyle yükseldiği bir dönemde; adeta dünyaya unutturulmuş, bu çöküş halindeki emperyalist sistemin sömürgeci Türk devleti eliyle insanlığa duyduğu kını kusakarak en gerici ve tortu özelliklerini yığdığı, büyük acılar ve karanlıklar içerisine sürüklediği bir halkın çağa ulaşma azmi, dirilişi biçiminde ortaya çıktı. PKK hareketinin ortaya çıkışını kavramak, Kürdistan gerçekliğini kavramak için zorunludur. Yine, bunun bir başka ifade edilişiyle, Kürdistan gerçekliğini kavramak, PKK gerçeğini kavramak için zorunludur..."

A. ÖCALAN

leri dayatarak boğma çabaları da yoğunluk kazanmaya başladı. Gerek ABD ve gerekse de Batı Avrupa emperyalist ülkeleri önceden hazırlıklarını yaptıkları dil-kültür gibi çözümleri dayatmaya, TC'yi de buna ikna etmeye büyük çaba harcamaya başladılar. ABD'nin Evren'in ziyareti esnasında bu sorunu gündeme getirmesi, AET ve çeşitli emperyalist ülke parlamentolarında bu sorunun dile getirilmesi, bu hazırlıkların ağırlıkla yürütülmeye başlanması somut örnekleridir.

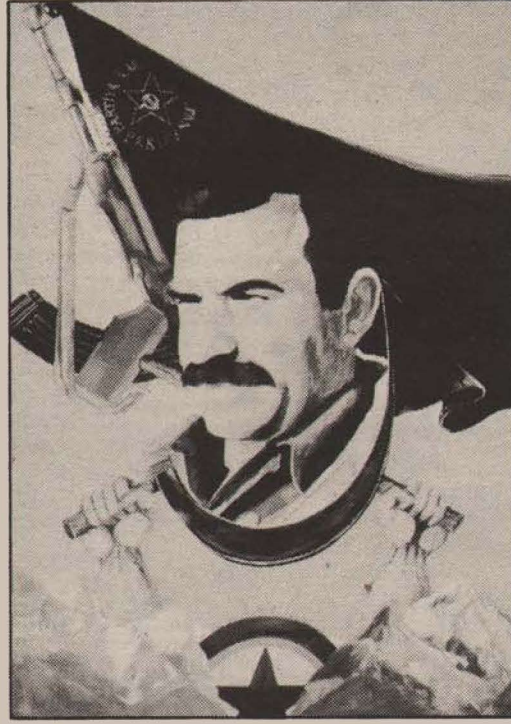
ABD, bu konuda tavrını ise, "Kürt sorununa evet, PKK'ye hayır" biçiminde çok açık bir şekilde dile getirdi. Bu ise, PKK'nin her ne pahasına olursa olsun tasfiyesini gündeme getiriyordu. Ya da bağımsızlık çizgisinden koparılıp, önderliğinden yoksun bırakılmış bir PKK, ABD için evet oyu olabilirdi. İşte, 1988 yılı ortalarında giderek yoğunlaşan ve yaz sonunda komplocu bir temelde açığa çıkarak, başını uzatıp adeta bir yılan gibi zehirini boşaltmak isteyen provokasyon bu evete soyunmak için açılan karşı saldırıya geçti. Burada sadece ABD'nin evetini almaktan da öte, Batı Avrupa emperyalistlerine ve TC'ye yeni işbirlikçiler olarak kendilerini sunmayı da hedefleyen provokasyon, bu amaçlarına ulaşmada en büyük engel olarak gördükleri, Partimizin yaratılmasında ve yaşatılmasında birincil derecede pay sahibi olan Önderimize, Abdullah ÖCALAN yoldaşa karşı en alçakça saldırılara, iftira ve demagojilere başvurdular.

Bölge Valiliğini kesin derecede konuşturan gelişmelerin birinin de bu yönlü yapılan hazırlıklar olduğu, mevcut provokasyonun yönelimlerinden çok açık bir şekilde görül-

mektedir. Provokasyon son derece alçakça ve iğrenç yöntemlere başvurmuş, komplocu yönelimleri açığa çıkınca da en soysuz biçimde karşıdevrimci suratlarını ortaya koymuşlardır.

Benzer provokasyonların beslendikleri gıdalardan güç alan bu provokasyon da diğerleri gibi Parti Genel Sekreterimiz Abdullah ÖCALAN yoldaşı hedeflemiş; böylece en alçak bir yöntemle amaçlarını

ulusal kurtuluş mücadelemizin sağlam bir temele kavuşarak kökleşmesi, emperyalizmi ve işbirlikçilerini telaşa sürükleyen önemli bir gelişmedir. Bu gelişmelerin yaratacağı sonuçların aleyhlerinde olduğunu çok iyi bilen emperyalist güçler, tümünden ezemezlerse bile, en azından kendi sistemleri içerisinde bir çözüme gitmeyi amaçlamaktalar. Bunun için hazırladıkları elbise ise dil-kültür haklarının

verilmesidir. Provokatörler de bu çözüme, Türk parlamentosunda yer alan Kamran İnan, Nurettin Yılmaz gibi işbirlikçilerin yanısıra oynamaktadırlar. Emperyalizmin en has işbirlikçilik tezgahlarında işlenerek, pazara sürülen bu yeni provokatörler kendilerine alıcı bulmak, böylece efendilerine hizmeti tam yapmak istiyorlar.

Faşist Türk sömürgecileri de, önümüzdeki döneme ilişkin olarak kendi askeri faşist yönetimlerini demokrasi kılıfı ile örterek, faşist yüzlerini gizlemeye çalışıyorlar. Evren'in son yaptığı açıklamalar, idamların kaldırılabilceğini, komünist partisinin kurulabileceğini söylemesi, rejimin ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısında, uluslararası alanda ve içerde dayanaklarını arttırmaya yönelik yeni çabaları olarak gündeme gelmektedir. Faşist rejim içerde, başta komünist partisi olmak üzere birçok sahte sol örgüte icazet vererek, bunları Partimiz PKK'ye ve ulusal kurtuluş mücadelemize karşı kullanmak isteyecektir. Nitekim, son açıklamalarda, bu yönlü hazırlıklarını son derece açık bir şekilde ortaya koymaktalar.

'88 yılının yoğun bir çatışma ve mücadeleye sahne olan bir yıl olarak, halkımızın lehi ne kapanıyor olması, Partimizin 10. yılını bir zafer yılı haline getirmesinin de bir kanıtı olmaktadır. 10 yıllık mücadele tarihi boyunca, her yıldönümünü daha ileri gelişmelerle karşılayan hareketimiz, 10. yılını da daha ileri gelişmelerle lehinde kapatmakta ve 11. yılına daha güçlü gelişmelerle girmektedir.

İlk doğuş yıllarındaki kararlılık ve sağlam öze ileri atılan Partimiz, 10. yılında da her türlü alçakça saldırı, komplo ve

provokasyonlara rağmen, gelişmesini sürdürmekte ve güçlenmektedir. Bu, '88 yılına damgasını vuran ve en az bir 10 yıl daha Partimizi güçlü bir temelde ileri götürecek bir gelişmedir. Nasıl ki, ilk atılım yılları Partimizin 10. yılına zaferle girmesini sağlamışsa, 10. yıldaki atılım da mücadelemizi yeni bir on yıla daha da ileri zaferlerle kavuşturacak gücü yaratmanın yanısıra, gereken, dayanma ve uzun soluklu olma kuvvetini de vermektedir. İşte, böylesi bir temele dayanan Partimiz zafer yılı olan 10. yılını, yeni bir zaferin on yılını daha yaratmanın temeli haline getirmekle kalmayacak; her on yılı yeni on yılların yaratılmasını güvence altına alacak bir temele oturtmasını bilecektir.

Önümüzdeki dönemde bölgemizde en önemli kavışmanın Kürdistan üzerinde yaşanacağı ve emperyalizmin de buna göre hazırlandığı son girişimlerden çok açık olarak görülmektedir. Karşı-devrim, işbirlikçilerini de harekete geçirip ve bütün gücünü ortaya koyarak, Partimiz PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelemizi engellemeye büyük çaba harcıyor. ABD'nin Van'da kurmak istediği 350 bin kişilik kent ve hava üssü, bu hazırlıkların boyutunu göstermek açısından yeterli bir örnektir.

Bütün bu hazırlıklar ve Partimizin '88 yılını kazanarak temelini sağlamlaştırıp, bağımsızlık çizgisini daha da pekiştirmesi, çatışmanın bundan sonra daha da yoğun olacağını göstermektedir. Partimiz PKK, bütün komplo ve saldırılara rağmen, engellenemeyen gelişmesini sürdürecektir ve mücadelesini daha da ileri götüremesini bilecektir. 10 yıllık sürede, bütün saldırıları boşa çıkaran ve en zorlu dönemleri başarı hanesine kazanım olarak ekleyip, gelişmesini sürdüren Partimiz PKK, Genel Sekreter Abdullah ÖCALAN yoldaşın önderliğinde giderek gelişen kitle temeli, sağlamlaşan Cephe ve Ordu silahları ile savaşıyor ve kazanacaktır.

Partimizin engellenemeyen gelişmesi; '88 yılını ve esas olarak da 10. yılı zaferle tamamlaması, halkımıza güven aşılarken, geleceğe olan umutları da canlı kılmaktadır.

Tarihsel ve güncel rolü belirginleşen Partimizin bu rolünü oynaması, bütün Parti kadro, sempatan ve dostlarına büyük görevler yüklemektedir. Sadece bu yılı değil, geleceği tümünden kazanmak için, görevlere dört elle sarılarak, sahip çıkmak; ERNK ve ARGK'nin inşasını güçlendirmek için pratikte de büyük çaba harcamak gerekir. İşte, 10. yıl ve 10. yılın karşımıza çıkardığı en önemli ve olmazsa olmaz görevimiz Cephe ve Ordu inşasını geliştirmek ve güçlendirmektir.

10. yıla zaferle giren Partimiz PKK, Genel Sekreter Abdullah ÖCALAN komutasında ERNK ve ARGK gibi halkımızı örgütleyen ve savaştıran güçleri ile savaşıyor, bağımsız ve özgür Kürdistan'ı mutlaka yaratacaktır.

Sinop Cezaevinden
PKK'li Tutsaklar...

“Aramızdaki ilişki öylesine sıcak ki...”

Bugün 20 Ağustos ve gece yarısı. Oturup sana mektup yazıyorum. Koğuşta, benim dışımda Ahmet de mektup yazıyor, bir arkadaş ise gazete okuyor. Bu kez değişik yöntem izleyerek sıkıcı olmayan, tersine bizler için hayatımızın en güzel yanını oluşturan anlamlılığa sahip olan konulardan söz ederek mektup yazıyorum.

1981 yılında iki grup halinde eyleme girdik. Uygulamalar öylesine acımasızdı ki, bunlara karşı koymak insanlığın en önde gelen görevidi. Sigara çok kıtılı veriliyor, bazen ise hiç verilmiyordu. Bizler de elimizde olanı daha idareli kullanmaya çalışıyorduk. “Kurallara uyan ve uymayanlar” diye iki grup halindeydik. Bu taktiğimizdeki amaç; yanımızda kurallara uyanlara verilen yemek ve sigarayla bir şeyler yapmaktı. Benim de biraz birikmiş sigaram vardı. Kemal PİR ile bölüşmeleri için bir paket sigarayı Rıza'ya gönderdim. Meğer Rıza paketin yarısından azını Kemal'e vermiş. Ki bunda, kendine göre haklıydı. Çünkü Kemal'e ne kadar çok sigara verilirse o kadar da çok içerdi. Kemal, sigarayı bulaamayınca da, “Hayri bu sigara pek de kötü değil, insanın ölüme yardımcı oluyor” diyerek elinde bulunan son sigaranın propagandasını yapmaya başladılar. Tabii bu bir espiydi. Aradan birkaç gün geçtikten sonra bizi birbirimizden ayırdılar.

Bir hücrede, çıplak beton zemini üzerinde otuz üç kişi bulunuyoruz. Sırasıyla yarısı oturuyor, yarısı ise ayakta dinleniyor. Ve böylece vardiyalar devam edip gidiyor. Bu hücrede, eylemde bulunanlar olarak üç kişiye. Biraz sigara var yanımızda. Mazlum yoldaşa, sigara içmek istediğimizi belirttiğimizde, “Çok iyi olur” dedi ve “Getirin sigaralarınızı birlikte içelim, o zaman.” Çok ısrar etmemize rağmen, ilk sigarayı Mazlum yakmadı, bizler sigarayı yaktık ve hep birlikte sigara içmeye başladık. Aramızdaki ilişki öylesine sıcak ki, bu sıcaklık öylesine derin ki anlatamam...

Yıl 1982. Yine eylemdeyiz. Eyleme katılanlarımızın sayısı ondokuz. Bu dönemde gözle görülür iki farklı uygulama var. Şöyle: Mahkemede açıklama yapıp da eyleme katılanlara

farklı davranılıyordu. Ben de bu gruptandım. Kaldığımız hücrede bir tek yatak var. Yatağın dışında hiçbir şey yok. Eylemde olan arkadaşlar —iki grup halindeydik— yatarlarken, bidonlarla hücreye suyun döküldüğünü görüyorlar; birden her taraf su. Biraz uğraşıp ve biraz da ne yapalım diye düşündükten sonra arkadaşlar döşegin ağzını açıp içine giriyorlar. Islak pamuk onları ısıtmaya başlarken, pirelerin saldırısına uğramaktan da kurtulamıyorlar.

Yine yıl 1983. Ve yine yataklarımızda, 22 kişi aç yatıyoruz. Bizim Kayserili bu kez yok yanımızda. Koğuşlarda slogan atılınca yüzbaşı gelip konuştu. Tabii suçu bütünüyle Rıza'da buldu.

Tüm acılarımıza rağmen, umut ve moralin her şeyin başında geldiğini biliyorduk; acılar içinde olsak da yüzlerimizde tebeşüm, ağzımızda kahkahalarımız olmalıydı. Ve öyle oldu. Mutlu sona ulaşmak için her zaman bunlara ihtiyaç vardı. Ve bunların üretilmesi için de herkes elinden geleni yapıyordu. Bize ve insanlarımıza bin bir kötülüğü yapan; onursuz, korkak, ölüm kaçkınları da vardı. Ve tabii ki onlar da ellerinden geleni yapıyorlardı. Bunları, ünlü Alman yazarı Heinrich Böll'ün şu sözleriyle daha iyi tanıyabiliriz: “İtirafçılar toplumun yüzkarasıdır; yalan, dalavere ve sansasyon tek besinleridir. İnsan etiyile yaşarlar.” (...)

Sekiz buçuk yıldır taksitli bir yaşam biçimimiz vardır. Yılın birkaç ayı yaşamımızda iyi bir süreç olurken, birkaç ayı da oldukça kötüdür. Bugünlerde, yine havalar karabulutla kaplı görülüyor, anlayacağın kış geldi ve beraberinde de baskıları getirdi. Son genelgeyle elbiselerimiz alındı ve “Tek tip giyin” denildi. Tek tip giyilmedi mi ne revire çıkılabiliyor ve ne de hastaneye gidilebiliyor. Tabii bunlara ek olarak banyo da yoktur. Dört yıldır sıcak su yüzü görmeyen tenimiz, buna da katlanıyor.

1983 yılında, Kemal PİR, Hayri DURMUŞ ve diğer arkadaşlarımızın ölüm orucunda yaşamalarını yitirmesinden sonra bizi hastaneye kaldırdılar. Sıcak suyu görür görmez çeşmeye ağzımı dayayıp iki yılın acısını çıkarırcasına doyuya içmiştim. Tabii ki üç yıl sıcak su yüzünü görmeyenler çoğulluktaydı. Cezaevine döndüğümüzde, bizi banyoya götürdüler. Gıtmesine gittik ama, temiz çamaşır yok, banyo havlusu yok, sabun yok. “Yok ve yasak” Diyarbakır'ın en acımasız kuralıydı. Muzaffer, banyonun içini görünce çok sevindi. Mehmet Şener, “Su gelmeyinceye kadar hareket bile etmem” diye tutturdu. Bir saate yakın bir süre bekledik, ama su akmadı ve biz de hücrelerimize döndük. Banyo yapmaya niyetli olmada ısrarlı olduğumuz için hücrelerimize döner dönmez kalorifer peteğini kırıp, sıcak su aldık ve bir güzel yıkanmış olduk.

Elbise sorununa gelince; bizim içimize sanki Sibiry'a soğuğu işlenmiş gibi, hiçbir elbise ısıtmıyor. Kış oldu mu yatağa oturup kitap okumak vazgeçilmez alışkanlığımızdır.

Bizden sizlere kucak dolusu selamlar.

Mustafa ÇEPİK
Sinop Cezaevi

“Zamanımızın yeterli gelmediğini söylesem, belki garip karşılayanlar olur”

Merhaba,

7.9.1988 tarihli kısa ama çok şey ifade eden mektubunu aldım. Geniş bilgi vermemene rağmen içinde bulunduğunuz durumu şu veya bu şekilde tahmin etmek mümkündür. Bulunmuş olduğunuz bölge çok daha itinalı davranmayı gerektiriyor. Ama belirttiğim gibi bu bazı olumsuzluklara göz yummayı gerektirmiyor.

Mektubunu aldığım günden bir gün önce belirttiğin kişiliğinin haberini duydum. İlk anda pek inanasımız gelmedi. Fakat biraz düşünüp gerçekleri gözönüne getirdiğimizde, bu tür cüceleşmelerin olabileceğini kabullendik. Tabii ilk anda insan ister istemez üzülüyor. Çünkü çıkan pürüzler az veya çok insanın işleri önünde engel olur. Bir süre bu engelleri aşacak bazı şeylerden geri kalmanı sağlayabiliyor. Ben küçükken çalıştığım bir işyerinde ustam bana sık sık derdi ki, “Senin çalışman önünde engel olanları ez geç. İsterse engel olan baban olsun, eğer senin önünde engel oluyorsa tepele geç.” Bu belirlemeyi ileriki yıllarda daha iyi kavradım. Bundan sonraki yaşamımda da bu belirlemenin yakıcı etkisini çok daha fazla duyacağımı söylesem yanlış olmaz...

Bizim insanlarımızda biraz kariyer vardır. Toplum olarak böyle bir özellikten bahsederek yanlış olmaz. Bu da süreç içerisinde oluşan bir olgudur. Yeni bir çevreye giden insanımız geçmişte edindiği birçok özelliği de beraberinde taşıyor. Yeni çevreye aynı özelliklerini aşılamaya çalıştığı anda kıyasıya bir çatışma gündeme gelmektedir. Tabii kişi her zaman teorik

olarak bu tür anlayış ve düşünceleri mahkum eden yeni bir kişilik kazandığını iddia eder. Ama gerçekte ise, pratikte geçmiş kalıntıları gündeme getiriyor. Bu da geçmiş ile yeninin, doğru ile yanlış karşı karşıya gelmesi demektir. Kuşkusuz doğrunun galibiyetiyle sonuçlanacaktır bu.

Bu tür şeylerin bitmeyeceğine ben de katılıyorum. Yani yaşam mücadelesi, var olma mücadelesi olduğu müddetçe bu tür olaylar olacaktır. Ama tek bir farkla; her zaman olduğu gibi, birisi mutlaka yenilecektir. Ortaya çıkan, hangi ad altında olursa olsun (daha hareketli olduğunu söylese dahi), bunların kesinlikle itibar görmeyeceği ve bakış açısının eskisi gibi olacağı unutulmamalıdır. (...)

Önceden Hayri abimin resmini göndermiştin. Şu anda o kartın 15-20 kat büyük şeklini yapmış ve koğu duvarımıza asmış durumdayız.

Blokumda Şükrü Göktaş isimli arkadaş var. “Mazlum, Kemal, Haki onların aynı şekilde veya benzer şekilde resimleri varsa göndersin” diyor. Gönderilirse iyi olur.

Bizim durumumuza gelince, şimdilik yaşantımızda herhangi bir değişiklik yok. Zamanımızın büyük bir bölümü okuma ve yazma ile geçiyor. Zamanımızın bize yeterli gelmediğini söylesem belki garip karşılayanlar olur. Çoğu zaman TV bile izlemiyoruz. Beni anlayacağından eminim. Çünkü dertlerimizi yakından bilirsin. Geçmişteki günlerimizin hiç bu kadar dolu geçtiğini sanmıyorum. Tabii bu daha çok cezaevi için geçerlidir.

“Partiye karşı saygın ve sevgin sonsuz olmalı”

Sevgili kardeşim,

Dost ve kardeşlik dolu yüreğimle sevincin, umudun, inancın, direngenliğin en güzel ve bitimsiz duygusuyla derin kardeşlik özlemiyle seni kucaklar, bütün aile bireylerine sonsuz sevgimizi, saygımızı yollarken, başarı dileklerini iletme istiyorum.

Can, hemen belirtiyim ki birlikteliğimize tahammülü olmayanlar “suni” ayrılığımızı yeterli görmemiş olacaklar ki sevgini, kardeşliğini dizip yoldadığın o güzel ve kardeşçe sayfalarını böldüler. Gönderdiğin mektubun birinci ve ikinci sayfasına el koydular. Üçüncü ve dördüncü sayfasını alabildim. Mektubunu aldığımda sevincim öylesine yoğundu ki, buna bir de senin ve dostlarının sevincini de ekleyince bir başka anlam kazandı.

Can, mektubunun tümünü alamayınca yüreğindeki coşkun sevinç öfkeyle yoğruldu. İlgili yerlere başvurumsa da girişimlerim sonuçsuz kaldı. İşte can böylece, o bitimsiz satırlarının tadını tam çıkaramadım. Satırlara el koyup imha etseler de, sevdiklerimizden bizi ayırıp bedenlerimizi hapsedenler de insan yüreğini hapsedemeye kimin gücü yeter... Yüreğimizi hapsedemezler ki...

Can, öylesine bir toplumsal gerçekliğimiz var ki, sevgiye, sevince, umuda, dostluğa yabancısıdır. “Bunlar kimdir” diye-

ceksin, söyleyeyim; iyiye, güzele düşman olanlar. Başka kim olabilir ki!

Korkaklığa, yalınlığa, onursuzluğa, insani gerçekliğine yabancılaştırılmış, sesi-soluğu kısılmış, her denene boyun eğen bir toplum yaratılmaya çalışılıyor. Ortaçağ toplumlarında dahi, insan kendi gerçekliğine bu denli yabancı tutulmamıştır. Neyse can, senin yüreğini de öfkelenmek istemiyorum...

Varsın satırlarımızdaki sevgiye de düşman kesilsinler. Biz yine de yüreğimizde insanlığa duyduğumuz o sonsuz sevgimizi filizlendirip harmanlayalım.

Bir gün ayrılıkların sona erdiği, serpiyen tohumların —ki bu tohumlar filizlenmiş, başak tutmuş— harmanlaştığı gün vatan özlemini çeken siz dost ve kardeşlerimiz yine birlikte olacağımızı biliyoruz.

Sevgili kardeşim, Parti ile birlikte olman, ona çabanla katkıda bulunman onurlu kişiliğin ifadesidir. Parti Önderliği ve yoldaşlar, yıllardır rahat bir yaşama kavuşasınız diye sonsuz bir emek harcadılar ve harcamaktalar. Bugün bu çabaları görmemezlikten gelip yardımcı olmamak, onların emeğini anlamamak demektir. Bu emeği anlayanlar ortaya çıkar. Böylelerinin değil aileme, kendilerine bile faydaları olamaz.

Can, bizde bir öykü vardır, bilir misin? Adamın biri oğluna demiş ki; “Sen adam olamazsın.” Tabii oğlu çalışmış, oku-

Bunda da kendimizi zorunlu görüyoruz. Çünkü bir sürü kitap, haftalık-aylık dergiler var, bunları okumak çok iyi oluyor. Böylelikle ki, insan gelişmelerin gerisinde kalmıyor. Yani hemen hemen hiç boş zamanımız yok. Şu anda saat gecenin birini geçiyor. Koğuşumda yalnızım. Diğer üç arkadaş kafa dinlemek amacıyla TV izlemeye gittiler. (TV her katın son koğuşundadır.) Ben yazarken, teyp yavaş yavaş çalıyor. Piyasada satılan kasetleri getirtebiliyoruz. Evet, ozan diyor ki, “Süzülerek ovaya...” Ovaya süzülme umuttur; süzülme hür ve özgür olmanın garantisidir. Ovalarda upuzun yatmayı hangi insan istemez ki, tabii bu insanın diyenler için geçerli olan bir duygudur. “Süzülerek ovaya” sözünün üzerine ne kadar yazılsa az derim.

Mahkeme durumumuz ise şöyledir: Öğrenebildiğimiz kadarıyla olaylardan ceza almayan arkadaşların büyük çoğunluğunun cezası yargıtayda onaylanmış. Eğer böyle olursa, 15-20 yıldan az ceza alan arkadaşların dosyası karara bağlanmıştır. Fazla ceza alanlarımızın durumu ise eskisi gibidir. Gerçi biz durumumuzu aşağı yukarı biliyoruz. Ama resmi olarak dava yargıtayda devam ediyor. Bizler açısından sonuç pek değişmiyor. Sürpriz olacak bir şey yok. Ama dosyanın sonucunu hesap konusu yapanlar, istedikleri kadar hesap yapsınlar.

Senin şahsında tüm yakınlarımızı, olanca coşku ve inancımınla, özlemle kucaklarım.

Ali
Eskişehir
23.9.1988

muş ve vali olmuş. Valilik koltuğuna oturur oturmaz zabtiyeleri çağırıp, “Gidin babamı alıp getirin” emrini vermiş. Tabii zabtiyeler yaka-paça babasını alıp vali oğlunun huzuruna çıkarmışlar. Koltuğunda böbürlenerek oturan oğul, babasına, “Bak, sen bana adam olamazsın, diyordun. İşte görüyorsun ki vali oldum” demiş. Babası, “Ben, sana vali olamazsın demedim, adam olamazsın dedim” diye karşılık vermiş ve eklemiş, “Sen vali oldun, ama adam olamadın.” Ve kendisini nasıl yaka-paça getirtip huzuruna çıkardığını hatırlatmış.

Can, bizim bazı insanlarımız da Avrupa'yı gördüklerinde, buradaki fukaralıklarını görüp insanlık yapacaklarına, biraz cep-leri şişip adam yerine konuldular mı, bakıyorsun geçmişlerini unutup verip kendilerini ağa sanıyorlar. Tabii bunlar olsa olsa ancak züğürt ağa olabilirler. Avukat denilen H. Yıldırım un-suru da kendisini öyle görmeye çalıştı. İnsanlar bazen ne kadar alçak olabilirler.

Kısacası kardeşim, Partiye karşı saygın ve sevgin sonsuz olmalı. Bu konuda sana güvenim sonsuzdur. Parti Önderliğinin emeği hepinizin üstünde şoktur. Onun sizlere olan sevgisini unutmayın!

Diyarbakır'ımızdan tüm dost ve akrabalara sonsuz sevgiler, saygılar...

İhsan GEDİK
Diyarbakır

“Önemli olan kaplerin aynı duygu ve gelecek için çarpmasıdır”

Mektubunu alınca çok sevindim. Bana neden daha önce yazmadığını anlatmaya çalışmışsın. Bence önemli olan dostların birbirlerini unutmamalarıdır. Dostlar birbirlerinden uzak da olsalar, birbirlerini yıllarca görmeseler de önemli olan kalplerin aynı duygu ve gelecek için çarpmasıdır. Koşullar gereği bu süreç gecikebilir. Bazen, ailemize bile yazamıyoruz. Yapılan bazı eylemlerden ötürü mektup cezası veriyorlar. O zaman ne dostlara ve ne de ailemize yazabiliyoruz. Daha geçenlerde bile böyle bir ceza aldım.

Dost, geçen mektubumda, yeni bir genelgenin geldiğini ve bu genelgenin çokça sınırlamaları kapsadığını yazmıştım. Bizlere tek tip elbise giydirmek istediler. Bizlere dayatılan elbiseleri giymedik ve genelgeyi protesto ettik. Bunun için de hücre, mektup, görüşe çıkarılmama gibi cezalara tabi tutulduk. Bir buçuk ay önce de koşullarımızın düzeltilmesi için 25 günlük açlık grevine gittik. İsteklerimizin kabul edilmesiyle eylemi sonuçlandırdık. Bakanlık; cezaevlerinin koşullarının düzeltilceğini, ileri sürdüğümüz istemlerin genelgeye geçirileceğine ilişkin sözler vermesine rağmen, bunların hiçbir yapılmadı. Açlık grevi ardından 12 gün hastanede yattık. Biraz düzelmıştik ki, yeni gerici bir genelgeyle karşılaştık. Bizlere dayatılan tek tip elbiseleri

giymeyeceğimizi belirterek genelgenin yaşam koşullarımıza göre yeniden düzeltilmesi için 10 günlük ikinci bir açlık grevine daha gittik. Şu anda tek tip elbisenin zorunlu olmadığını söylüyorlar. Fakat genelge değişmedikçe, sorunlar da bitmeyecektir.

Sağlık durumumuzu soruyorsun; hepimizin en temel rahatsızlıklarından biri midelelerimizdeki rahatsızlıktır. İlaç kullanıyoruz. Şiho arkadaşın rahatsızlığı bizden daha fazla, her tarafı şiştir. İlaç kullanıyor. İçimizde en yaşlısı Osman, ama bizlere nazaran oldukça sağlıklı. Buna rağmen moral olarak çok iyiyiz. Önemli olan da bu değil mi? Koğuşta 11 kişiyiz. Zaten bizlerden başka siyasi tutuklu kalmadı.

(...)

Sizleri özlem dolu sevgilerimizle kucaklarız, esen kalın.

Alaaddin AKÇAY
Hatay Cezaevi

Antep Cezaevinden bir grup PKK'li savaş esiri...

“5 Ağustos’tan beri hücredeyiz”

Merhaba,

Belki duymuşsunuzdur; 1 Ağustos'ta tüm cezaevlerinde uygulanmak için bir genelge yayınlandı. Bu genelge, kazandığımız çoğu hakları geri aldığı gibi, daha önceki olanaklarımızın çoğunu da ortadan kaldırıyordu. Bu uygulamayı kabul etmemiz düşünülmezdi. Bu hakları, can bedeli karşılığında kazanmıştık. İdare, “Uygulamak zorundayım” diyordu. Bundan dolayı birkaç gün sürtüşme ve gerginlik sürdü. Yemekhanelerin 24.00'e kadar açık bırakılacağına ilişkin söz vermişlerdi. Ama saat 19.00'da yatakhaneye çıkmamız için direktler, tüm gardiyanları başımıza yığdılar. Tatsız olayların çıkacağı anlaşıncı vazgeçtiler. Bu, programı uygulamaktan vazgeçme

anlamına gelmiyordu. 5 Ağustos günü 100'e yakın silahlı-silahsız askeri cezaevine getirdiler. Havalandırmada arama bahanesiyle bizi arayıp ayırdılar. Sonunda “Havalandırma saatiniz bitti, içeri girin” dediklerinde; “Bizim havalandırma süremiz saat 18.00'e kadardır. Süremiz dolmadığı sürece içeri girmeyiz” yanıtı verince; üzerimize çullanıp, yaka-paça tartaklayarak hücrelere tıkadılar. Doğal olarak, bu baskı ve zorbalığı protesto eden sloganlar atıldı. Bunu engellemek için de boğazlarımızı sıktılar. Olayda, ağır olmasa da üç arkadaş çeşitli yerlerinden yara aldı. 5 Ağustos'tan bu yana hücredeyiz. Koğuşlardaki eşyalarımız dağıtılıp tarumar edilmiş. Koğuşlara ne zaman gideceğimiz belli değil. Böyle sürerse gereken tepki gösterilecektir. Bugüne kadar beklememiz ise tek tek cezaevlerinin tepkisi yerine, toplu tepkiyi daha doğru bulduğumuzdandır. Öte yandan, bizi daha kötü etkileyen bir uygulamayı da gerçekleştirdiler. Bu da pencereleri tuğla ile örmeğe oldu. Amaç bizim diğer tutuklularla ilişkilerimizi kesmek ve sloganların dışarı taşmasını engellemektir. Pencereler kapanınca havasızlık öyle bir hal aldı ki, şu anda tümümüz hastayız. Baş ağrısı, mide bulantısı vb. rahatsızlıklar süreklilik kazanmış.

Biliyorsunuz uzun yıllar cezaevinde yaşadık. Bu konuda, çok şeyler yazıldı. Bunlar, doğruların yanında yanlışları da içeriyor. Bu yanlışların ortaya çıkmasının türlü nedenleri var. Bilinen çevreler bilinçli olarak çarpıtıp yanlış bilgi veriyorlar. Diğer bir neden de 1984'e kadar koğuşların birbirinden haber

almayacak kadar tecrit durumunda olmasıdır. Bu durum ister istemez bazı koğuşlardaki olayları anlatırken ortaya yanlışlıkları çıkarıyor. 1984 yılına kadar koğuşların tecrit durumu kalktığında gördük ki, birçok olayı arkadaşlarımız yanlış ve eksik öğrenmiş. Biz, bu yanlışlıkların, bilgisizliklerin şimdiye kadar düzeltilmesi gerekirdi diye düşünüyoruz. Diyarbakır yanlışıyla, eksiğiyle, zaafıyla, teslimiyet dönemiyle de olsa görkemlidir. Böyle olunca, fazla anlatımlara ihtiyacımız olamaz. Bir olay, bir döneme kadar yanlış bilgidir dolayısı yanlış olarak savunulmuş ve daha sonra da doğrusu öğrenilmişse, gerekçeleriyle anlatılıp doğrusu yerine konulmalıdır. Bundan zarar görmeyiz.

Bu arada konuşulan konu, mülteciler. Böyle bir durumun olmasını doğal olarak istemezdim. Yetkililer de, “Böyle bir şey kapağa dayanmış, hiç değilse siyasi çıkarlarımız için bundan yararlanalım” diye düşünerek sınırı açtılar. Büyük bir olasılıkla, önceden bu duruma ilişkin politika saptanmıştır. Böyle bir durumda, “Bunların amacı mültecileri bize karşı bir araç olarak görmektir, ne halleri varsa görsünler” diyemeyiz. İşin odak noktası, bunları safalarına çekmek ve bize karşı kullanmaktır. Öyleyse bizce mültecilere sahip çıkıp, onlar aracılığıyla yetkililerin şirin gözükmeye ve çeşitli çevreleri etkileme çalışmasını boşa çıkarmak gerekir.

(...)

Tümünüzü özlem yüklü sevgilerle kucaklıyorum.

Mustafa KARASU
Urfa

“Ağustos’un kavurucu sıcaklığında yaşamı yaratanlar, bu ülke ve insanlara layık bir yaşama davet ediyor bizleri”

Can dost,

Yıllar sonra senden değerli ve onurlu bir kart aldım. Kaç yıl olduğunu sen de biliyorsun. Onurlu ve değerli her dosttan yıllar sonra da olsa bir kart vs. alabilmek sevincimizi artırıyor. Satırklarına başlarken bir taraftan geçen yılları anarken bir taraftan da geleceğin yaşam ve aydınlık dolu umutlarımızla sevgi ve selamlarımızı iletir, özlemle kucaklarım.

(...)

Duymuşsundur; daha önce Malatya'daydım. Orada 1987-14 Temmuz'unda başlayıp 28 Temmuz'da sona erdirdiğimiz açlık greviden sonra bir grup arkadaşla buraya sürgün edildik. Burası diğer cezaevlerinden farklı ve 4'er kişilik koğuşlara ayrılan bir özelliğe sahip. Şu anda aynı koğuşta ben, Haydar Geçilmez, Ferhan Güllü ve Ali Güngör isimli arkadaşlarla kalıyoruz. Burada bulunan arkadaşların tümü ile birlikte gündüzleri yanyanayız, aynı blok ve havalandırmayı paylaşıyoruz. Geceleri ise koğuş kapılarımız kapandığından ayrı ayrı koğuşlarda kalıyoruz. Günlük yaşamımız arkadaşlarla birlikte kitap, dergi, gazete, TV gibi okuma ve izleme ile, havalandırmada top vs. oynama ile geçiyor. Dışardan kendi paramızla aldığımız kitaplardan kurulu kitaplığımız mevcut; bunun yanında şu anda ülkede çıkan Y. Çözüm, T. Diriliş, Y. Demokrasi, Şaçak vs vs.

tüm dergileri alarak izlemeye çalışıyoruz. Piyasada serbestçe satılan her kitap, dergi vb. alma hakkına sahibiz. Sana yolladığım toplu resimdeki arkadaşlarla birlikte kalıyoruz. Tüm de bizim davadan arkadaşlardır. Ayrıca yan tarafımızda bulunan E tipinde 17 arkadaş var, ama onlarla herhangi bir bağımız yok. Bu arkadaşlar Diyarbakır'dan oraya sürüldüler. Ayrı bir koğuşta kalıyorlarmış...

Bundan bir süre önce Ali ile mektuplaşma olanağım vardı. Yaklaşık iki aydan bu yana mektuplaşmamız kesildi. Tabii yalnızca Ali ile değil, tüm cezaevleri ile (özel tipler). Adalet Bakanlığı son olarak yayınladığı genelge ile bu hakkımızı aldı. Bu genelgede yalnızca mektuplaşma değil, yeniden TTE, görüş kısıtlaması, havalandırma, kitap vs. vs. birçok yeni kısıtlama hedefleniyor. Geçmişte direnişler temelinde elde edilen birçok hak, son genelge ile ortadan kaldırılıyor ya da kısıtlanıyor. Bakanlık tek tip yönetim kurmayı, her cezaevinin aynı düzeye getirilmesini amaçlıyor. Bu da en geniş hakların olduğu cezaevlerine göre değil, en geri yerler düzeyine indirgeme girişimidir. Son genelge 1982'nin genelgesidir. O yıllara dönmek isteniyor. Direnişlerle elde edilen olanakların bir genelge ile ortadan kaldırılması olanaksız. Buradaki insanlar yıllarca bunlar için di-

rendiler. Bugün bunun alınması birçok cezaevinde çok önemli “huzursuzluklara” yol açar. Bunu bakanlık da, idareciler de çok iyi biliyor. Burada TTE giymiyoruz ve giymeyiz de. Bu bilindiği halde, bize TTE dayatılıyor. Tek gaye bizleri sürekli uğraştırmak; yeniden infaz vb. cezalandırmalara gitmektir. Sekiz yıllık cezaevleri deneyimi birçok şeyi açıklığa kavuşturdu. İnsanlık onuruna yönelen her tehlike ve girişime karşı insanların kendilerini feda edebileceği çokça yaşandı bu topraklarda. Bugüne kadar burada herhangi bir hakkımız alınmadı, yalnızca bize bir “kınama cezası” verildi. Gelecek günler bu sorunun çözümünü nasıl yapacak bakalım; biz bunu bekliyoruz.

Buradaki yaşantımızın büyük bir bölümünü yukarıda yazdığım sorunlarla geçirdiğimizi söylersem, şaşırma. Her uygulamaya, her kısıtlamaya zaten sınırlı olan yaşamımızı daha da yaşamaz hale getirmeyi, insanları olumsuzlaştırmayı amaçlıyor. Buna karşı yapılacak tek şey insanlık onurunu çiğnetmemek ve her koşulda buna sahip çıkmaktır. Buna sahiplenme ve bunu yaşatma insanlık görevidir. Cezaevi yaşamımız çok değerli ve zengin derslerle doludur. Bugüne gelinmesinde engin çabalar ve acılar bu yaşamı ördü, canlarla örülen bu yaşamın tümünden ortadan kaldırılmasına kalkışanlar, buna muk-

tedir olmadıklarını yaşam pratiğinde gördüler.

Değerli dost, yaşamı değiştirmeyi ve yeni bir yaşamı yaratmayı amaçlayan her insanın, insani değerleri nasıl koruması gerektiğini en anlamlı şekliyle kavrayabilmesi için bu yoldan geçmesini istemek, çok yakıcı da olsa, istenirse de buna şaşılmalıdır diyorum. İnsani özellikleri dumura uğratılmadan, yıldınlığa kapılmadan kendini geliştiren insanın yarını kurma çabasına engin bir azim ve irade ile katılacağına inanıyorum. Bu yoldan geçerek yürümeyi, insanın sürekli temel değerlerden biri kabul etmesi, pratiğimizden ortaya çıkıyor. Bunu gerçekleştiren insanlarımız oldukça fazladır. Ve bundan dolayıdır ki, her zaman kendimizden emin konuşabilme ve davranabilme hakkının sahibiyiz. Cezaevi yaşamı zor, yıpratıcıdır. Bu yaşama layık olabilmek ve “yaşadım” diyebilmek için, sağlam bir inanç ve iradeye sahip olmak başta gelen şeydir. Buna sahip olanlar insanlığı burada temsil edebiliyorlar. İnsan öyle bir yaşam sürdürmelidir ki, halkına karşı görevlerini yerine getirerek, gelecekteki yaşamından acı duymasın, karamsarlık ve umutsuzluk dolmasın. Cezaevi yaşamımızın bir parçası, bu yaşamın kalbi ise halkımızın derinliklerinde ve engin dağlarımızda çarpıyor. Bu satırları yalnızca cezaevinde yaşayan bir insan olarak değil, dışardaki insan-

ların içinde yaşayan biri olarak da yazıyorum. Sıcak bir ağustos-ta yaşayan insanlarımızın tüm acı ve hasretlerini kalplerinde her an hissedenenler, cezaevindeki insanlardır. Ağustosun kavurucu sıcaklığında yaşamı yaratan insanlar bu ülke ve insanlara layık bir yaşama davet ediyor bizleri. Bu halka layık olabilmek herkese nasip olmaz. Bu olanağı elde edenler bunun değerini çok iyi bilmelidirler. Bu değerinin büyüklüğü, cezaevinde dışardakinden daha yıpratıcı da olsa açık görüldüğü. Yaşamın temelini oluşturan ve bir anlamda da insan olmanın gereği olan değerlere sahip çıkmamak günümüzde çokça görülse de bu reddedilen ve kabullenilmeyen bir şeydir. Yaşamımız günümüzde insan olmanın gereklerini yerine getirmeye çabalayan ve buna sahiplenilen bir yaşamdır. Buna bu temelde yaklaşıyor ve yürüyoruz. Yaşamı yazacağımı söyledim, bunları yazdım, gelecekteki mektubumuzda sohbetimize devam etmek umudu ile...

Satırlarıma başka mektuplarda devam etmek umudu ile içten sevgi ve selamlarımızı iletir, yaşamınızda başarılar dileriz.

Tüm tanıdıklara sevgi ve selam...

Hüseyin POYRAZ
Antep Özel Tip Cezaevi
25.8.1988

Provokatörlere Burjuva Basını Desteği Sömürgeci Basın, Partimiz ve Önderimize Saldırılarına Hız Verdi

Halk arasında yaygınca söylenen bir söz vardır: "Bana arkadaşını söyle, senin kim olduğunu söyleyeyim." Halkın binlerce yıllık deneyimlerinden süzülerek gelen, doğruluğu pratikte kanıtlanmış ve halkın öngörüsünün en güzel örneklerinden birisidir bu söz. Bu sözün doğruluğu son dönemlerde Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesi ve Önderine karşı girişilen yeni provokasyon ile onun şakşakçıları şahsında bir kez daha doğrulanmış bulunuyor. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Mücadelesinin ve onun önderi PKK'nın düşmanları hep bir ağızdan mücadelemez ve önderine kara çalmak için avazları çıktığıınca bağırlıyorlar.

Mücadelemiz ve önderine karşı girişilen ilk kampanya değildir sömürgeci basının bu karalama kampanyası. Kamuyu çok iyi bilmektedir ki, basının onurunun yüzkarası "Bab-ı Ali Basını"nın ezeli karakteridir bu. Halka, özgürlüğe, demokrasiye ve insanlığa düşmanlığın kalemşörleri her dönemde bu değerlere karşı zehirlerini kusmuş; hizmetinde oldukları düzenin savunuculuğunu en iyi şekilde yapmaya çalışmışlardır. Savundukları düzen çağdışı, suçlu ve kirli olduğundan onların yöntemleri de çağdışı ve suçluluk kokan kirli yöntemler olagelmıştır. Bu onların değişmez karakteri ve varlık nedenleridir. Onun için de bunların farklı şekilde davranmaları beklenemez.

Ancak, özellikle dikkat çeken bir noktaya değinmeden geçemeyeceğiz. "Bab-ı Ali Basını" savunduğu düzen gibi, öylesine çaresiz, sefil ve zavalıdır ki, ulusal kurtuluş mücadelemize karşı içte veya dışta ne zaman bir saldırı olsa bunlara denize düşenin yılanı sarılsa gibi sarılır; yalana baş vurur, olayları çarpıtır, abartır ve böylece Partimiz saflarında gedik açmaya çalışanların amaçlarına hizmet için elinden geleni yapar. Denilebilir ki, bu tüm karşı-devrimci güçlerin devrimci güçlere karşı giriştikleri klasik bir savaş biçimidir. Bu doğru; ancak bir fark var: Burjuva basını yöntemlerinde öylesine ölçü tanımazdır ki, çoğu zaman bu yöntemleri ile kendi kendisine darbe vurur; suç ortaklarının teşhirine yardımcı olur. Son provokasyon olayında da kendisini ortaya koyan tam da budur.

Devrimci ve ulusal kurtuluşçu hareketleri yıkımda burjuvazi her dönemde bu hareketlerin iç ve dış düşmanlarını koordineli olarak harekete geçirmiş; bunların çıkışları birbirini tamamlar nitelikte olmuştur. Ulusal kurtuluş mücadelemizin tarihinde de bunun sayısız örnekleri vardır. Özellikle mücadelemizin tarihi atılımlara hazırlandığı dönemlerde burjuvazinin iç uzantıları çeşitli biçimlerde Parti karşıtı mücadelelerine hız verirken, burjuva basını saldırı kampanyalarını yoğunlaştırmıştır. Bunun en çarpıcı

örneklerinden birisi, Partimizin II. Kongresi ardından başlatılan mücadeleyi ülkeye taşıma döneminde ortaya çıkmış; bu atılımı engelleme ve Partiyi tasfiye hareketinin başını çeken Semir provokatörünün çıkışına paralel olarak burjuva basında da karalama kampanyası hız kazanmıştır. Bu dönemde Semir provokatörünün Partiyi yönelttiği, "anti-demokratiklik", "kadroların beyninin yıkanarak robotlaştırılması", "kadroların ölüme gönderilmesi, açlık ve susuzluğa mahkum edilmesi" vb. suçlamalar burjuva gazetelerinde de çarşaf çarşaf yayınlanmıştır. Saflarda panik, moral bozukluğu ve güvensizlik yaratarak Parti birliği ve savaş ruhunu darbelemeyi hedefleyen bu yayınların ardından da peşpeşe pişmanlık çağrıları yayınlanmıştır. Geçen zaman, Semir provokatörünün sömürgecilerin bir ajanı olduğunu kanıtladıkça burjuva basınının bu provokatöre ve ardıllarına sahip çıkışının da salt burjuvazinin savaş anlayışıyla açıklanamayacağı gözler önüne serilmiştir.

İçinde bulunduğumuz dönemde bütün bu saldırılar bir kez daha, ancak tarihte ikinci kez tekrarlanan şeylerin ilkinin karikatürü ve bir komedi tarzında ortaya çıkışına uygun olarak gündeme sokuluyor. Bir süre önce, "Kürt Avukat" namıyla tanınan bir satılık uşağın Partimizin Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN'a alçakça dil uzatması ile birlikte burjuva basını senaryonun kendine yüklediği rolü ıcraya etmeye başladı. Daha önceki provokasyonlar döneminde olduğu gibi, bir yandan provokatörleri çok güçlü gösterme çabasına girerken, bir yandan da Parti içinde büyük sorunlar, dağılmalar yaşandığı hikayesini piyasaya sürmekte ve o da provokatörlerle aynı ağızdan PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN'a dil uzatarak militanların Partiyeye ve Önderliğine bağlılığını sarsmaya çalışmaktadır. Provokatörler ve burjuva basınının aynı iddialarla sürdürdükleri bu alçakça kampanya, Partimiz içinde ortaya çıkan son

provokasyon hareketinin perde arkası güçlerinin kimler olduğu ve bunların neyin hizmetinde oldukları konusunda açık kanıtlar sunmaktadır. PKK'ye sahip çıkma kılıfı altında ortaya çıkan ve kendilerine PKK-DB (Partiyi Korumak ve Direnişi Yükseltmek İçin Devrimci Birlik) ismini takan bu hainler güruhu aynı telden çaldıkları güçlerin niteliği ile de kendilerini ele vermiş, teşhir ve tecrit olmuşlardır. Bizler için sır olmayan nitelikleri, kendileriyle ortak hareket eden "dava arkadaşlarının" konumu ile daha da açığa çıkmış, layık oldukları saflarda yerlerini almışlardır.

Daha ortaya çıktıkları ilk anda burjuva basını ile işbirliğine giren ve burjuva gazetelerinin kirli sayfalarını zehir saçmakta ideal birer platform olarak ele alan provokatörlere sahip çıkmada sömürgeci basını adeta yarışmaktadır. Provokatörlerin bildirilerine geniş yer verilmekte, tecrit olmuş durumdaki bu hainlerin sesleri böylece en geniş çevrelere duyurulmaya çalışılmaktadır. Basının yüzkarası bu gazetelerden biri, provokatörlerce çeşitli emperyalist yayın organlarına gönderilen, "Abdullah Öcalan'a Açık Mektup" başlıklı bir suç belgesine sansasyonel bir başlıkla "PKK'da post kavgası" şeklinde yer verirken, bir diğeri de, "PKK zorda" başlığıyla yayınladığı bir haberinde aynı furyaya katılıyor. Verilen haber ve yorumlarda, gerçekler çarpıtılarak, PKK içinde bir bölünmenin yaratıldığı, provokatörlerin etkisiz kılınamayacak kadar güçlü ilişkilere ve prestije sahip oldukları iddia ediliyor. Aynı şekilde, ulusal kurtuluş mücadelemizin ortaya çıkışından bu yana baş hedef olarak önlerine koydukları ve çeşitli yalan haber ve karalamalarla yıpratmaya çalıştıkları, fakat her seferinde de hayal kırıklığına uğrayarak etkisini kıramadıkları Parti Genel Sekreterimize provokatörlerin diliyle alçakça saldırı yapmakta; kendilerinin sürekli başverdıkları saldırıların şimdi de "ulusal kurtuluşçu" maskeli piyonlarca hayata geçiril-

mesinden son derece memnun görünmektedirler.

Bununla da kalmayan sömürgeci basın kalemşörleri, Parti Önderliğimizin mücadelemizin sorunlarına ilişkin çözümleyici değerlendirmelerini çarpıtarak militanlarla Parti Önderliğini karşı karşıya getirmeyi hedeflemektedirler. Provokatörlerin en temel hedefi olan bu amaç, sömürgeci basınca da beslenmeye çalışılmaktadır. Bu gazetelerden birinde yayınlanan "Apo'dan militanlarına öfke: Gerillaların şanını beş paralık ettiniz" başlıklı haber bu amacın en çarpıcı bir örneğini teşkil etmektedir. Söz konusu haberin veriliş tarzı, sömürgeci basın ile provokatörlerin ne kadar alçakça bir işbirliği içinde olduklarının en güzel bir kanıtıdır. Her ikisinin de hedeflerinin PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN olması, Parti Önderliğimizi hedeflemenin kimlerin işi olabileceğini çok güzel gözler önüne sermektedir. Bu, yıllardır süren karalama ve imha çabalarına karşın hiçbir sonuç alamayan karşı-devrim güçlerinin çaresiz çarpınışları ve önderliğimizden duydukları derin korkunun da bir ifadesidir. Düşmana böylesine korku salan önderlik; açık ki, halkımız için bir gurur ve cesaret kaynağıdır.

Provokatörleri güçlü gösterme çabasına gelince, bu da sömürgecilerin aç tavuk misali ancak rüyalarında görebildikleri PKK'nın ve Önderliğinin yıkılışı hülyasının bir kez daha boş çökmesi olduğunun kanıtıdır. Büyük iddialarla ortaya çıkan, ancak coşkun sellerin kıyıya fırlattığı çöpler misali bir kenarda kendi başlarına kalakalan provokatörler birazcık olsun güçlü olabilselerdi ve peşlerinden birkaç kişi sürükleyebilselerdi, sömürgeci basının böylesine çarpınmasına gerek kalmayacaktı. Çünkü, güçlü çıkış yapma gücünde olanlar koltuk değneklerine gerek duymazlar. Ve sömürgeciler çok zorda kalmadıkça uşaklarını deşifre etmek istemezler. Burjuva basınının bu provokatörlere böylesine sahip çıkışı onlara pek bir

yarar getirmedikçe göre, bu ancak ortada kalan piyonlarına biraz cesaret verip yürüme gücü kazandırmak telaşındandır. Bu bile, başlı başına bir iflas belgesidir, bataklık-taki son çırpınışlardır.

Sömürgeci basının son dönemlerdeki karalama kampanyasının bir diğer yönünü de geçmişten beri sürekli tekrarlanan bayağı iddialar oluşturuyor.

Bu iddialardan birisi, PKK'nın insanları zorla kaçıracak saflarına katılmaya zorladığı yolundaki iddiadır. Kasım ayı başlarında Erüh'un köylerinde meydana gelen ARGK'ye toplu katılım olayı ardından bu iddialar bir kez daha ortaya atıldı. Gerçeklere bile bile gözünü kapatmayan ya da satılık kalemşör olmayan herkes bilmektedir ki, ulusal kurtuluş mücadelemizin gelişimi ve ARGK'nin güçlü eylemleri Kürdistan halkı ve özellikle de gençliğini derinden etkiledi. Başlangıçta sempati uyandırmayla sınırlı olan bu etki giderek aktif katılıma dönüştü. Kürdistan gençleri, III. Kongre'de çıkarılan "Askerlik Yasası" gereğince Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu saflarına akın etmeye başladılar. Köylerde yapılan kitle toplantılarında "Askerlik Yasası" halkımıza açıklanmakta ve ardından yapılan saflara katılım çağrısına onlarca genç coşkuyla karşılık vermektedir. Gerçekleri gizleme ve çarpıtma sanatında usta olan sömürgeci basını dilinde bu, "çocukların zorla kaçırlması" olmaktadır.

Burjuva basının bir diğer çirkin karalaması da, Kürdistan gerillalarının halkın namusuna el attıkları ve kadınları dağa kaldırdıkları iddiasıdır. Son günlerde bu iddialara yenileri eklenmeye başlandı. Aynı şekilde ARGK gerillalarının otobüs yolcularını soydukları, para için kiralık katillik yaptıkları vb. iddialar da ileri sürüldü. Bütün bu iddialar artık ipliği pazara çıkmış olan ve sömürgecilerin kendilerine has sıfatları devrimcilere malletme çabalarının bir ürünü olarak ortaya çıkan beyhude iddialardır. Halkımız nezdinde çoktan teşhir olmuş ve artık hiçbir şekilde şüpheye kapılmaksızın yalan olduğu çok iyi bilinen bu iddialar üzerinde uzun uzadıya durmayı gereksiz görüyoruz. Kontr-gerilla tipi bu yöntemlerin sömürgecilere yakışır ve onlarca uygulanan yöntemler olduğu artık herkesçe bilince çıkmış bir olgudur. Bu tür iddialar ancak sömürgecilerin ne kadar aciz ve alçak olduklarını bir kez daha gözler önüne sermeye yarar.

Bizler için esas dikkat çekici olan, sömürgecilerin, provokatörlerin saldırılarına paralel olarak ve birçok konuda onlarla aynı iddialara sarılarak Partimiz ve Önderliğini hedefleme gayretleridir ki, bu, son provokasyonun iplerinin kimlerin elinde olduğunu ve kimlerin değirmenine su taşıdıklarını kanıtlar.

ABD başkanlık seçimi beklediği gibi, Bush'un kazanması ile sonuçlandı. Seçim öncesi yapılan propaganda çalışmaları ve kamuoyu araştırmaları Bush'un önde olduğunu gösteriyordu. Son güne kadar yapılan kamuoyu yoklamaları hep Bush'un önde olduğunu gösteriyordu. Dukakis son hafta içerisinde, kendi lehine oy oranını arttırmakla birlikte aradaki farkı kapatmayı başaramadı.

ABD seçimlerinde başkanın yanı sıra, 435 üyelik Temsilciler Meclisinin seçilmesi ile senatonun 1/3'ünün yenilenmesi de gerçekleşti. Oyların %54'ünü alan Bush'a karşı, Dukakis %46'sını aldı. 435 üyelik Temsilciler Meclisinin 254 üyesini Demokratlar, 170'ni ise Cumhuriyetçiler aldı. Senatonun yenilenen üyeliklerinin 19'unu Demokratlar, 12'sini ise Cumhuriyetçiler aldı. Demokratlar başkanlık seçimlerini kaybetmelerine rağmen, Temsilciler Meclisi ve senatodaki çoğunluklarını korudular.

ABD seçimleri ve sonuçları günlerce kamuoyunu meşgul etse de sonuçları önceden bilinen seçimlerdi. ABD tekelleri, aylar öncesinden Reagan politikasının bir sürdürücüsü olan Bush'a evet demişlerdi. Kamuoyu yoklamaları da durumun Bush lehine olduğunu gösteriyordu. Bu bakımdan seçim sonuçları beklediği gibi oldu.

ABD seçimlerinin ortaya çıkan sonuçlarının yanı sıra, bu seçimin emperyalizmin politikasını nasıl etkileyeceği hususu üzerinde de durmak istiyoruz.

1980'li yılların başında Ronald Reagan'ın ABD Başkanı seçilmesi ile, ABD'nin dış politikasında yeni bir dönem açıldı. Sosyalizm karşısında gerileyen ve yeni birçok mevzi kaybeden ABD, Reagan'ın kişiliğinde somut ifadesini bulan saldırgan politikadan yana tercihini yaptı.

Reagan, ABD emperyalizminin ihtiyaç duyduğu saldırgan politikaya en iyi karşılık veren bir temsilci olarak ortaya çıktı ve kendisini lanse etti. Carter'ın aksine Reagan sömürgelerde ve içerde yaşanan derin krizi aşmanın yolu olarak, içerde siyasal gericiliği arttırmayı, yeni sömürgelerde ise askeri-faşist diktatörlükleri işbaşına getirmeyi hedefledi. 1980'li yıllar içerisinde, ABD'de iç gericilik alabildiğine geliştirilirken, birçok yeni sömürge ülkede ise, askeri-faşist veya sivil faşist yönetimler göreve getirildi. Yine, sosyalizmin içlerine kadar da müdahale edilerek, emperyalizme yeni manevra alanları yaratılmaya çalışıldı.

Reagan politikası, Orta-

doğu, Latin Amerika vb. alanlarda emperyalizmin çıkarlarını korumak ve yeni mevziler ele geçirmek için faşist ve en gerici rejimlerin işbaşına getirilmesini zorunlu kılıyordu. Bu politikanın sonucu olarak, Latin Amerika ve Ortadoğu ülkeleri başta olmak üzere, Asya ve Afrika'da ABD'nin bu saldırıları gündeme geldi. Karşı-devrimi sınırsız bir boyuta vardırıarak, mevzi kaybetmemeye çalışan ABD, Nikaragua'ya karşı kontraları kışkırtırken, İsrail'i Lübnan'a saldırttı. Polonya gibi sosyalist ülkelerde iç karışıklığı körüklerken, Afganistan gibi sosyalizme yönelen anti-emperyalist ülkelere karşı da iç gericiliği kışkırttı. Bölgesel savaşlarla sonuca gidip, bu ülkelerde egemenliğini yeniden kurmaya çalışan ABD emperyalizmi, karşı-devrimci yöntemleri içerde ve dışarda alabildiğine geliştirdi.

Kısaca, 1980'ler sonrası ABD politikasına damgasını vuran, içerde siyasal gericiliğin körüklenmesi, yeni-sömürgelere ise askeri veya sivil faşist diktatörlüklerin taşınmasıdır. Reagan'ın şahsında ABD'nin yöneldiği bu politikayla emperyalizm, birçok alanda mevzilerini korumayı amaçlıyordu. Reagan sosyalizmin içlerine kadar da müdahale ederek, kaybetmiş olduğu bu mevzileri bile yeniden kazanmaya çalıştı. Bu bakımdan Reagan dönemi için, siyasal gericiliğin arttığı ve karşı-devrimci saldırıların yoğunlaştığı bir dönem diyebiliriz. ABD emperyalizmi, yaşadığı bunalımdan kurtulmanın yolu olarak nükleer savaş kışkırtıcılığını yoğunlaştırmayı, bölgesel savaşları körüklemeyi, hatta yıldız savaşları gibi teoriler geliştirmeyi gördü. İşte, Reagan bu politikanın temsilcisi ya da adı olarak ortaya çıktı.

İki dönem ABD başkanlığı görevini yapan Reagan'ın bir dönem daha seçilmesi, ABD yasalarına göre mümkün olmamaktadır. Ama, ABD'nin Reagan'ın politikasını sürdürmeye ihtiyacı vardır. Bu görev için en uygun eleman ise Bush'du. Bush, Reagan'ın başkanlık döneminde onun yardımcısı olarak çalışmış, bu politikanın en üst düzeyde uygulayıcılarından ikinci sırada gelen kişidir. Bu nedenle, bu politikanın devamcısı olarak Bush en iyi temsilci yapabildi. 8 yıl boyunca Reagan'ın en yakın çalışma arkadaşı olarak bu politikayı yürütmüştür. Bu nedenden dolayı da ABD tekelleri, tercihlerini Bush'tan yana koymuşlardır.

ABD ile SSCB arasında son günlerde giderek yoğunlaşan barış süreci ve ABD'nin birçok alanda karşı-devrimci girişimlerini yoğunlaştırdığı bir dönemde, bu politikanın yürütücülerinden George Bush'un başkanlığa gelmesi, Reagan döneminin devam ettirilme-

sidir. Bir dört yıl daha ABD Reagan'da ifadesini bulan politikayı yürütecektir.

ABD'nin SSCB'yle son yıllar içerisinde karşılıklı nükleer silahlarda indirim gitme, bölgesel çatışma odaklarını uzlaştırma gibi barış antlaşması sürecini başlatması, Reagan'ın yeni bir politik yönelimi olarak, başkanlığının son yıllarında ortaya çıktı.

ABD emperyalizmi ve onun temsilcisi Reagan'ın böylesi bir politika içerisine girmesine yol açan nedenler vardır. Bu nedenlerin başlıcası, ABD emperyalizminin AET ve Japonya karşısında ekonomik olarak gerilemesi ve artan tica-

ri çelişkileri kendi lehine çevirememesi ve yeni-sömürgelerde anti-emperyalist mücadelelerin yoğunlaşmasıdır. ABD, bu sıkışıklığını aşmak için SSCB'yle böylesi bir barış dönemine girdi. Bunun uygulayıcısının Reagan olması da şaşırtıcı değildir. Reagan her ne kadar, anti-komünist propaganda ve SSCB düşmanlığı ile koltuğa oturmayı başarmış, sosyalizmi ve ulusal kurtuluş hareketlerini şiddet ve sert bastırma yöntemi ile gerileteceğini söylemişse de, günümüzün gerçekliği ile de sonuç almaya çalışıyor. Bundan dolayı, Reagan gibi azgın bir şiddet yanlısının, barış görüşmelerine oturması şaşırtıcı olmuyor. Emperyalizmin her barış girişimi yeni bir savaşın başlangıcı ya da hazırlığıdır. Örneğin, ABD ile SSCB Afganistan konusunda, belli bir çözüm üzerinde anlaşmalar. Bu anlaşma savaşı durdurmadığı gibi daha da alevlendirdi. İç gericiliğin saldırıları alabildiğine arttı.

ABD bu politik yönelime, kendi müttefiklerinin liderliğini elde tutma çabası ile de girmektedir. AET ve Japonya'nın daha yoğun bir biçimde ABD'yi ekonomik alanda geçme çabaları vardır. Hatta AET ülkeleri kendi aralarında yeni birliklere gitmekte; uzay programı ve savaş sanayisine

ilişkin olarak kendi aralarında çalışmalar yapmaktalar. 1992 yıllarına doğru ABD ile AET ve Japonya arasındaki bu ticari savaşımın daha da kızışacağı söylenmektedir. Buna göre de ABD hazırlıklarını yürütmekte, kendi yönetimini buna göre programlamaktadır.

Bush'un 1992'lere kadar başkanlığa getirilmesi, ABD'nin hem sosyalizme ve hem de diğer emperyalist ülkelere karşı, mevcut politikasını sürdüreceği anlamına geliyor. ABD bu politik yönelimle bunalımını aşmayı amaçlıyor. Reagan'ın SSCB ile başlattığı barış süreci, bu nedenle Bush döneminde de sürecektir. ABD, bu işten daha kârlı çıkmak için sosyalizmi daha fazla taviz vermeye zorlayacaktır. Bunda başarılı olup olmaması kendi politikasını yürütme gücünden çok sosyalizmin yönelimine bağlıdır. SSCB'nin ABD'nin saldırılarına karşı mevzilerini daha da genişletme olanağını yaratması, AET ve Japonya'nın artan ticari, askeri baskıları, 1992 yılına ABD'nin daha derin bir kriz içerisinde girmesine yol açacaktır.

ABD'nin ve emperyalizmin, önümüzdeki dört yıl daha politikası değişmeyecektir. Eğer ciddi gelişmeler ortaya çıkmazsa, mevcut dengeler ortamında, bunun böyle devam edeceği söylenebilir.

BAĞIMSIZ FİLİSTİN İLANINA DOĞRU...

Filistin Ulusal Konseyi, uzun bir süredir hazırlıkları yapılan toplantısını 12 Kasım tarihinde Cezayir'de başlattı. Filistin ulusal kurtuluş mücadelesinin geleceği açısından önem taşıyan bu toplantının alacağı kararların en önemlisi, Bağımsız Filistin Devleti'ni kurmak olacak.

Ürdün'ün Filistin üzerindeki haklarından vazgeçmesi, uluslararası alanda barış ve yumuşama girişimlerinin yoğunluk kazanması nedeniyle, Filistinliler bu ortamdan yararlanmak amacı ile bağımsız bir Filistin ilanına gitmeyi kararlaştırdılar. Ancak, bu kararın ne zaman ilan edileceği ve İsrail devletini tanıyıp tanımayma hususu konsey toplantısına bırakılmıştı. Konseyin bu toplantısında bu konuda ortak bir karara varılması bekleniyordu.

Gazetemiz baskıya girdiğinde Filistin Konsey Toplantısı'nda bağımsızlık kararının alındığı haberleri geldi. Ayrıca BM'nin 242 sayılı kararının da kabul edileceği yönünde haberler geldi. Bu karar, Filistin ve İsrail devletlerinin bir arada bulunma hakkını kabul ediyor. Bu durumda resmen açıklanmış da olsa, Filistinlilerin İsrail devletini tanıması anlamına geliyor.

Filistin Halk Kurtuluş Cephesi Lideri George Habbaş ile Filistin Kurtuluşu İçin Demokratik Cephe Lideri Naif Havatmeh yaptıkları açıklamalarda, İsrail devletini tanıma kararını kabul etmeyeceklerini bildirdiler. Ancak, Konsey toplantısının

15 Kasım tarihli oturumunda yapılacak oylamada çoğunluğun kararına uyacaklarını bildirdiler.

Bağımsızlık ilanı ve İsrail'in var olma hakkının da tanınması, Filistin ulusal kurtuluş hareketi için yeni bir dönemin başlangıcı da oluyor. Uluslararası alanda ilgi merkezi haline gelen Filistin sorununun, bu gelişmelerle birlikte, bölgedeki güç dengesi üzerinde etkide bulunması kaçınılmaz oluyor. Bölgede mevcut güç dengesinde yeni değişikliklerin gündeme girmesi de beklenen bir durum. Bu konuda bazı sonuçlara ulaşmak erken olsa da, beklenebilecek gelişmeler şimdiden çeşitli işaretler vermekte. Önümüzdeki günlerde daha da aydınlanacak gelişmeler beklenmeli.

İsrail devleti, Filistin Ulusal

Konseyi'nin alacağı kararların ülke içinde yaratacağı etkiyi önlemek için, Filistinliler üzerinde olağanüstü önlemlere başvurdu. Yine, Lübnan'da bulunan Filistin üslerine karşı saldırıya geçti. İsrail, Konsey'in kararlarına karşı şiddeti daha da arttırma yönünde tehditte bulundu. Üzü Beyrut kasabına çıkan Arel Sharon'un yeniden savunma bakanlığına talip olduğunu açıklaması, bu tehditlerin bir parçasını oluşturuyor. İsrail meseleyi katliamlarla bitirme amacını taşıyor.

Bu konuda daha ne gibi gelişmelerin olacağı önümüzdeki günlerde açığa çıkacaktır. Filistin ve İsrail açısından olsun, uluslararası güçlerin yaklaşımı açısından olsun mesele daha da aydınlanacaktır.

★

Metelokên Kurdi

Kalo nemire bihar hat, pîrê nemire pincar hat!

Zindanlardan...

Kültürün çiçeklendiği bir alandır cezaevleri. Özellikle de toplumsal bunalımın arthğı ve devrim koşullarının hızla olgunlaştığı dönemlerde cezaevleri, devrimci sanat, edebiyat ve kültürün filizlendiği verimli topraklardan bir tanesidir. Bu toprağa ekilen tohumlar, devrim gerçekliğini de çok somut olarak dile getirir.

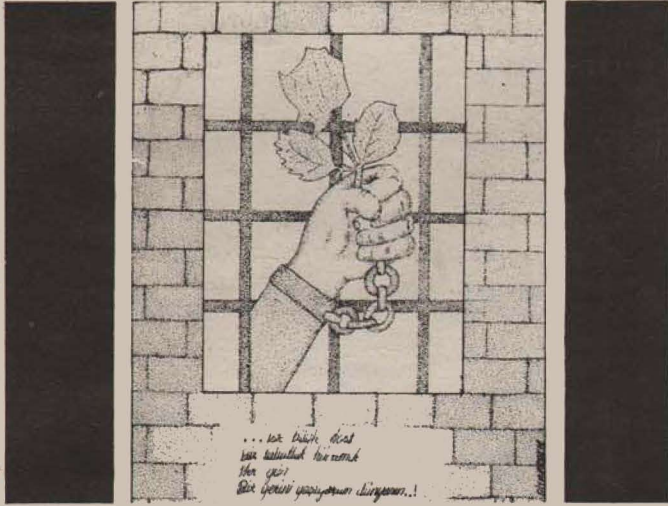
Zindanlar, egemenlerin, düzenlerini devam ettirmek için icat ettikleri korunaklardır. Hele sömürgeciliğe, faşizme, gericiğe ve emperyalizme karşı savaşın en yoğunlaştığı alanlarda, zindanların sayısı ve nüfusu artış gösterir. Devrimciler, ulusal kurtuluş savaşçıları bu zindanlara doldurularak, akan selin önüne bent çekilmeye çalışılır. İşte bir anlamda, zindanlar sele karşı kurulan bentlerdir.

Zindanlar sayı ve nüfus olarak arttıkça, orada kavganın şiddeti de artar. Ya da bu çokluk, kavganın şiddetliliğine göster-gedir.

O güne kadar basit ve adi meselelerden dolayı zindanları dolduranların yerini ulusal kurtuluş savaşçıları ve devrimciler almaya başlar. Bu, zindanlarda yeni bir yaşamın doğuşudur da. Burada da, dışardaki kavganın en şiddetlisi yaşanır. Burada kavgaya tüfeklerle olmaz, ama inanç, düşünce ve onuru koruma kavgası olarak sürer... Bu onur savaşı kendisine özgü bir şiir, resim, roman sanatı, edebiyatı; ve kültürü de yaratır.

Bunlar, süren onur savaşının morali olur, tutsağın dayanma gücünü biler. Keskin bir bıçak gibi zalimin yüzüne çarpar. İşken-cede, hücrede, havalandırmada bunlar onur savaşı ile birlikte yaşar ve kalemlerden beyaz kağıda dökülürler. Tutsak yaşadığını, özlemini, umudunu, sevdasını şiirine, resmine, romanına okur, söyler ve işler. Bunlar türküler olur kulaklamıza ulaşır; afiş olur odamızın duvarını süsler; kitap olur elimizde kılavuzumuz olur.

Kısaca, zindanlardan bize uzanan bir köprüdür bunlar. Bu köprü, onuru yaşatmak isteyenlere yol verir; yalnızca haine, zalime, işbirlikçiye dardır, geçit vermez. İşte, bu sayfamızda bize uzanan köprüden geçin ve biraz zindan gerçekliğini yaşayın diyoruz. Köprü kapılarını açmış geçmenizi bekliyor. Sonunda, zindanlardan gelen sesleri, çizgileri karşınıza getiriyor. Öyleyse zindanlardan ... ta uzaklardan, ama içimizde olanlardan gelenlere yüreğimizde bir kez daha kapıyı açalım... Ve bu sayfamızda savaş esiri yoldaşımız Yılmaz Dağlum'a kulak verelim...

İLERİ

Hoş gelen davulun sesi uzaktan değil artık
Göğüs kafesimin sol köşesinden
Özüne yabancılaşmışlar değil govend tutanlar
iki ileri, bir geri
Şal-şapık giyinmiş serpeşi
iki ileri, bir geri
bir ailenin fertleri
zılgıta durmuş uzun soluklu gelinleri.
Partizan yüklü doruklar,
Çınlıyor mor kayalık vadiler,
Telli duvaklı
bezenmiş gelincik çiçekleriyle ovalar.
Sarsılıyor küreyi arz derinden.
Çırpınma öyle deli gönül.
Tükenecek değil ya burda ömür.
Govend bir orda değil
her yerde.
Ha orada, ha burada;
iki ileri, üç ileri.
Bir geri yok artık,
ileri oğul ileri!

—Ocak 88—

ÇAND • PİŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

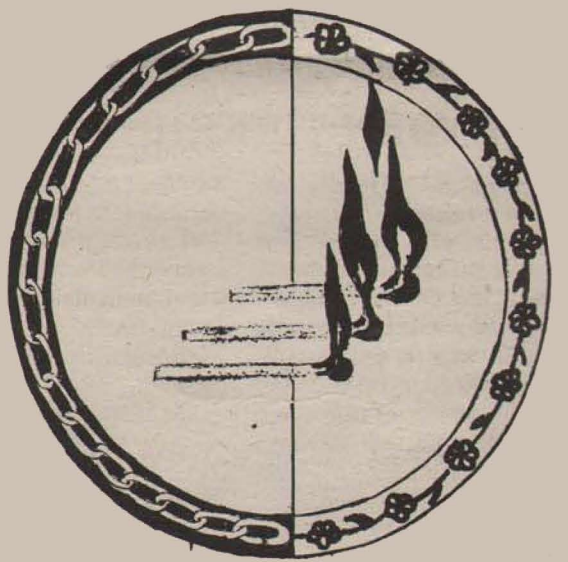
HAVAR ZILGITI

Sanımların ışığının kör karanlığında
Belleği körelten tekdüzeliğinde hücremin,
Yitiyor düşlerin labirentinde zaman.
Kalkmışım ta Şengal'den
Ver elini Cudi, Sason, Ağrı demişim;
Varmışım bir solukta Yılandağı'na.
Elimde umut yüklü mavzerim
Dikmişim gözlerimi doruklarına Süphan'ın.
Elimi uzatsam tutacakmışım gibi,
Aha yanıbaşında Zehra Gelin'im.
Binmiş sırtına seklavi kırsağının
Dimdik duruşu, nazlı salınışıyla Bêrivanım.
tutturmuş bir Havar Zılgıtı Nurhak'tan bu yana;
"Oy havar!
Sevdanın yeşerdiği,
Öfkenin bilendiği gündür bugün;
Zindan güllerinin diriliş,
Kavganın yükseliş günüdür bugün."
Yankılanarak Karacadağ'dan
Çöküverdi burçlarına Diyar-ı Bekir'in;
Taşları zılgıta kesti Beden'in.
Ses verdi Laş Deresi, Dersim'den öte.

Durmuş tam orta yerinde On Gözlü Körü'nün
Siper ederek gözlerine ellerini tanyor ufukları
Bir beklediği var gibi Bêrivanım.
Vanyorum yanına
Uzatarak ellerimi
Bir buse alıyorum gül kırmızısı yanağından.
Athyorum terkisine kırsağın,
Topukluyorum kamım, çevirerek başımı
Dumanlı dağlara
Telörgüsüz, gardiyansız
Onurlu ve özgür yaşama doğru.

TEMmuz DÜŞLERİ

Gözlerini kapatıp
duvarların ötesine geçmeyi
düşündün mü hiç
(özgürlük mekanla sınırlı değil) ?
Öyle güzel ki;
beton-demir parmaklık ittifakının
gem vuramaması sana.
Seni soyutlamak istedikleri
dünyaya karıştırmek;
gâh tarlada
gâh yıldızların arasında gezinmek;
gâh meyhanede
birek tek atırmek dostlarla.
Kavurucu sicağında Temmuz'un
Bir esinti beklerken Cudi'den
Munzur'da serinlemek,
Gazik'te oynamak çocukça.
Bir de...
dağbaşlarında,
uçurumların kuytu serinliğindeki subaşlarında
mola vermek zorlu yürüyüşlere.
Kırmızı bir gelincik iltirivermek
sol göğsünün üstüne.
Yeni doğan her bebennin ilk çılgılığında,
tomurcuklanan her çiçekte,
ve tarlaya atılan her tohum tanesinde...
Yaşamak Temmuz'un 14 yaşında
ne güzel!..

KEMALE ERDİK

Neler dediler
senin için neler
Kuş kadar beyinleriyle
El Hüseyin'ler.
Sen ki;
32'lik bir Çınar
kök salmış toprağa.
İhanet fırtınasında
sığınacak liman,
sorguda ketum,
Zindanda direniştin.
"Ben Kemal PİR'im" deyip
yatınca ölüm kucığına,
Alev oldun dolaşan,
damarlarımda.
Burgu olup yara açtı
canevimde 7 Eylül.
Ahlak kesedursunlar
fildişi kulelerinden
aydın bozuntuları
Ektiğin tohumlar yeşerdi bak,
Bire beş, on, yüz, bin veriyor.
Kavganın gerekçesi,
Zaferin güvencesi PİR'im
Kemal erdik seninle inan!

—Eylül 87—

Ocak 1986

—Ocak 88—

—Temmuz 87—

Sevdam;
ne mermerden sütun bacaklı
genç kızların gözbebeklerine,
ne de uçurumların kuytu serinliğine.
Sevdam;
insana özgü olan insanca yaşama.
Onurlu olunca güzel;
Sevecen yüzleri çocukların,
Güneşe yakınlığı başı dumanlı dağların.

"Başkalarının onurlandırılmayı bekleme basitliğine düşme-den, verilen onurlu var olma kavgasında bir sıra neferi olarak yer alan dostlara selam!"

DEH SALIYA DAMEZIRANDINA PKK BI LIVBAZIYÊN BERFIREH DIHÊ PÎROZKIRIN

Destpêk di rûpela dawî de

aktîf destavêtina xwe dilezînin, ev livbazî dibin bersivên viyana gelê Kurdistan ya aza û bi nave-roka şoreşgerî. Yanzdeh saliya Partiya me, wê bibe sersaliyeka bilindkirina têkoşînê û biryara bingehkirina berxwedanê.

Mêtingeriya Tirk, bi artêşa xwe ya ji milyonan serbaz ku li Kurdistanê bicihkirîye, nikare pêşiya pêşveçûnan bigire. Hêzên me yên pêşmergeyî, ku li hemû erdimên Kurdistanê xwe dagerandine û livbaziyan refbiref birêvedibin, roj bi roj serdestiya xwe xurtdikin. Hemû operasyonên mêtingerên Tirk ên leşkerî û hemû hacetên ji teknîka nûjen, nikarin pêşveçûna pêşmergeyan birawestînin. Ev rewş, rojbiroj bêhtir mêtingerên dikişîne nav tirs û xofê û

hêzên mêtinger nêçar dimînin ku rabin xwe bi xwe. Li hemberê pêşveçûna Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistan, nûnerên cuntaya faşîst bê çare dikevin û dest diavêjin hinde derfetên nuh. Weke çareyeka dawiyê, di xwazin pîlaneka nuh birêvebixin. Li gora vê pîlanê wê destura damezirandina partiye-ka komûnîst a legal bidin hinde derdorên tarî û bilî PKK, wê ji bo hemû hêzên heyf, "azadkirineka gelemperî" daxuyanbikin. Gelek hêzên li derveyî welat in, ji niha ve dest bi amadekariyên vegekirinê kirine. Dijmin dixwaze van hêzan vegêrine Kurdistanê û Tirkîyê, daku bikaribe posîdeyên PKK hindekî bişikîne. Ji aliyê din jî, rexne û berhev avêtinên li ser derbeya 12'ê Elûnê

ya faşîst diwar dibin, ji ber ku di xebata binxistina têkoşîna me de, tiştek bi destê wan ve nehatiye. Hinde derdor, di kesbûna Kenan Evren de, pirsyarkirina 12'ê Elûnê lezandine.

Şerê serkeftinê ya sala 1988'ê, bi çalakiyên me yên mehên payizê, bi şeweyeka eşkere ber bi berjewendên gelê Kurdistanê ve birêdîçe û hebûna mêtingeran a li Kurdistanê dikeve nav hilweşîneka gelek mezintir. Di vê domanê de, ku em tevdîrên têkoşîneka sala nuh birêdixin, em dibînin ku sala têkoşînê ya nuh ji niha ve xurtbûye û Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistan ji niha ve gihaye domaneka ku wê bêhtir bilind bibe. Têkoşîn ji niha ve van taybetiyan bi destê xwe ve aniye.

Lêdanên xurt li konevaniya asîmîlasyonê ya mêtingeran dikevin

NAVENDÊN TIRKKIRINÊ YEKO-YEKO DIHILWEŞÎN

Hilgavtina me ya Payizê, bi belavkirin û rûxandina saziyên asîmîlasyonê yên mêtingerên Tirk, li Kurdistanê bi serbilindî berz dibê. Digel çalakiyên li dijî hêzên leşkerî yên mêtingeran û hevxebarîyên wan ên sivil, di meha Mijdarê de bi taybetî gelek êrîş çûn ser "saziyan perwendekirinê" yên mêtingeran, ku li Kurdistanê karê Tirkkirinê û tunekirina neteweyî birêvedibin; herweha li ser mamhostayên di van dibistanan de, ku xebatên misyonerîyê û sîxuriyê bi navê "mamhostayîyê" bikardihênin. Di domana gelek livbaziyan de, ku çûn ser gelek gundên li Kurdistanê, gelek dibistan hatin şewitandin, hinde mamhostayên ku îdeolojiya mêtingerîyê di mîjîyê zarokên me yê ciwan de şînge dikirin û karê sîxuriyê danibûn pêşiya xwe, bi mirinê hatin cezakirin. Gelek mamhosta jî, nêçar man ku xwe ji Kurdistanê dûrbixin.

Weke nûçeyên gihan rojnemeyê me, livbaziyan ku di vê mehê de li dijî saziyên asîmîlasyonê û mamhostayên sîxur birêveketin, ev ên jêr in:

—Roja 5'ê Mijdarê gerillayên ARGK êrîşek birin ser gundê Yeşilbelen navçeya Depê bajarê Mazra (Eleziz). Piştî ku mamhosta û şagirtên (xwendevanên dibistanê) di dibistanê de ji avahiyê hatin derxistin pêve, agir berdan avahiya dibistanê. Pêşmergeyên ARGK, ji mamhosta xwestin, ku ji Kurdistanê here û nebe leyistokê konevaniyên mêtingeran. Dûrê pêşmergeyan, gundî tev li hev civandin û civînek bi wan re çekirin. Piştî

ku gundî di dermafê armancên livbaziyê û konevaniyên mêtingerî de hatin ronahî kirin, pêşmergeyan dawî bi axafa xwe anin û xwe ji gund dûrxistin.

—Roja 5'ê Mijdarê li gundê Yûcekonak navçeya Depê jî dibistanek hat sohtin û civînek bi gundiyan re hat çekirin.

—Şeva 6'ê Mijdarê gerillayên ARGK êrîşek birin ser gundê Sûmer qopaniya Kerboran navçeya Midyadê bajarê Mêrdînê. Pêşmergeyan avahiya rûniştina mamhostayan (lojman) dan ber narîncokan û reşandin ser avahiyê. Di livbaziyê de, 2 mamhostayên gund ku bi serhişkî sîxurî dikirin û kesekî din, tev bi hev re sê kes bi mirinê hatin cezakirin. Mamhostayekî sîxur jî, xedar birîndar ket. Gelek mamhostayên li derdorên Kerboran, piştî vê livbaziyê dev ji karên xwe berdan û xwe ji erdimê dûrxistin.

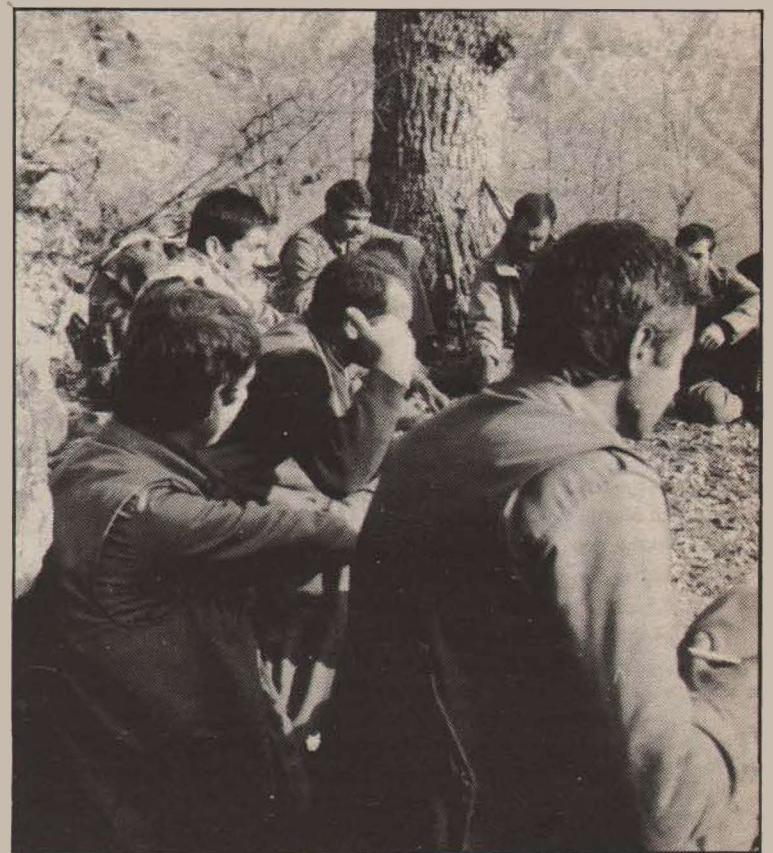
—Şeva 6'ê Mijdarê yekîtiyekê pêşmergeyên ARGK êrîşek bir ser gundê Doxancik navçeya Nazîmiye êrdima Dêrsimê. Avahiya dibistana gund hat şewitandin.

—Roja 7'ê Mijdarê 2 êrîş çûn ser gundên Karasakal û Orman-cik navçeya Depê bajarê Mazra. Li herdu gundan jî pêşmergeyan agir berda avahiyan dibistanan û bi tevayî sohtandin.

—Di meha Mijdarê de herweha gelek êrîş çûn ser gundên bi navên Kovankaya, Koyunoba û Cevizaxaç navçeya Elkê bajarê Çolamergê. Ji mamhostayên van gundan hat xwestin, ku xwe ji Kurdistanê dûrbixin. Li gelek gundên Elkê, gelek mamhosta karên xwe berdan û revîn qopaniya

niya Uzungêçit.

Livbaziyan me yên li dijî saziyên asîmîlasyonê yên mêtingerîyê û kesên ku bin navê "mamhostayîyê" li Kurdistanê xebatên sîxuriyê dikin û konevaniya asîmîlasyonê di karvaniyê de bikardihênin, li seranserî Kurdistanê û li ser dewleta Tirk a mêtinger posîdeyên mezin li şûn xwe hiştin. Bi van livbaziyan, gelê me li hemberê xebatên şuştina mejî yên mêtingeran, diheşiyarkirin, zanakirin û parastin. Ji hêla din jî, mêtingerên ku dibînin, konevaniyên asîmîlasyonê ku hêviyên mezin bi wan girêdabûn, avê de diçin, dikevin nav xof û tirseka herî kûr û diwar. Gelek mamhosta, nikarin ê din xwe li hemberê otorîta şoreşgerî ya têkoşîna me rabi-girin û xwe ji Kurdistanê dûrdixin. Ev misyonerên ku bi mehanîtiyekê coht ya mêtingeran, ji bo jehrîkirina mîjîyên zarokên me hatibûn Kurdistanê, niha ketine nava tivanca mirina xwe û ji bona bikaribin ji Kurdistanê herin, xwe li pêşiya saziyên mêtingeran komdikin. Mêtingerên Tirk jî, ku ji vê revîna mamhostayan ketine nava tirsê, dîsa dest avêtin wê fîlozofîya "vatan-millet, Sakarya." Daxuyan-kirin, ku mamhostayên bîn kuştin, wê "şehîd" bîne pejirandin. Lê yadîgara "şehîdbûnê" jî, nikare mamhostayan li Kurdistanê bihêle. Otorîteya têkoşîna me ya rizgariya neteweyî ya ku bilinddibe, wê Kurdistanê ji bo mêtingeran û herbabê xulamên wan, biqulibîne dojeheka agirê gur. Hemû saziyên mêtingeran wê yeko-yeko bîn hilweşandin û tunekîrin.

GÛNEHKARÊN KU DÊSTÊN XWE DI XWÎNA GELÊ ME Û ŞOREŞGERAN DE GERANDINE BERSIVÊN XWE BI MIRINA XWE DIGIRIN

Gerillayên ARGK, ku hisaba hemû sucên li dijî gelê me û pêşengên gelê me yên berê û niha yeko-yeko dipirsin û bikaranînkareş wan sucan ceza dikin, di meha Mijdarê de livbaziyan nuh ên cezakirina gûnehkaran pêkanîn. Bi van livbaziyan ku bikarhatin, dîsa pir ronî li pêşiya çavan hat raxistin, ku bêbextî nikare derfeta jiyana xwe li Kurdistanê ê din peyda bike, û zû an dereng wê bigihe wê cezaya ku maf kiriye.

Di livbaziyekê de ku di destpêka meha Mijdarê de pêkhat, faşîstekî bi navê Turgut Demirkaya ku berî 12'ê Elûnê 1988'ê di nav refên partiya faşîst MHP de cihgirtibû û şoreşgerêkî kuştibû, li Çiyayê Araratê (Ağrı) kete destê komek gerillayên ARGK. Piştî ku pisyariya wî hat kirin, bi mirinê hate cezakirin. Ev faşîst, ji ber kuştina şoreşgerêkî di dadgehên mêtingeran de çar caran bidaxwaza bidarvekirinê hatibû pirsyarkirin, lê ji ber kar-

guzariyên wî ji bo armancên mêtingerî, dîsa hatibû berdan. Gerillayên ARGK bi vê livbaziya xwe carek din îspat kirin, ku tenê xwediyên gelê dikarin dijminên gelê ceza bikin. Ev xwînwarê ku ji hêla mêtingeran hatibû efukirin, cezaya xwe ji gerillayên ARGK girt. Bi vî awayî tola xwîna şoreşgerê ku hatibû kuştin, li erdê nema.

Her di meha Mijdarê de, gerillayên ARGK êrîşek jî birin ser gundê Îlan qopaniya Kerboran navçeya Midyadê bajarê Mêrdînê. Keyê gund Murat Yıldız, ku hevkarîya dijmin dikir û sîxur Sabrî Ergin bi mirinê hatin cezakirin.

Roja 7'ê Mijdarê jî êrîşek çû ser gundê Hamzabey bajarê Mêrdînê. 5 endamên malbata Gokoxlu, ku sîxurî bo mêtingeran dikiran, xedar hatin birîndarkirin.

Di domana van hemû livbaziyan de, çi hundabûnên pêşmergeyên me nebûne.

XORTÊN KURDISTANÊ DIBEZIN NAV REFÊN ARGK

Têkoşîna me ya rizgariya neteweyî ya ku bilind dibe, gelê me zana dike, rêxistin dike û radike şer. Prestîja artêşa me ya gelêrî û çekdarî, li ser gelê me rojbiroj xurttir dibe. Gelê me bi şeweyeka aktîf û çalak, di nav refên têkoşîna rizgariya neteweyî de cih digire û di çekhil-dana li dijî dijmin de, ê din nimûneyên birûmet şanf dike. "Zagona Leşkerîyê" ya ku di Komcivîna Sêwemîn a Partiya me de hatibû derxistin û biryara bikaranîna wê hatibû dayin, di serî delî êrdima Botanê, li hemû eniyên şer bi serkeftinî dihe bikanîn. Xortên Kurdistanê leşkeriya ji bo dijmin napejirînin û xwe digihînin nav refên ARGK. Hînkareka vê rudanê, di meha Mijdarê de li navçeya Di-

hê hat dîtin. Di destpêka meha Mijdarê de, pêşmergeyên ARGK li gundên Tûnekpînar û Narlîdere navçeya Dihê digel gundiyan civîn çekirin. Bang li xortan kirin, ku xwe bigihînin şoreşê. Ji gundê Tûnekpînar 15 û ji gundê Narlîdere 2, tev bi hev re 17 xort xwe gihandin ARGK. Heya niha bi sedan xortên Kurd xwe gihandine şoreşê. Bi vî awayî yekîtiyên ARGK jî, ji hêla hejmarî mezin bibûn. Bi hatinên nuh, yekîtiyên ARGK xurtdibin û diyare, ku gelek xortên Kurd wê hîn jî xwe bigihînin şoreşa Kurdistanê.

Di van rojan de, ku em keli bi keli nêzikî sersaliya dehemîn a Partiya me dibin, ronî dibe, ku livbaziyan xurttirin wê li Kurdistanê birêvebikevin.

LI 14 GIRTÎGEHAN BEHTIRÎ 2000 GIRTÎ DI BERXWEDANA MIRINÊ DE NE

Destpêk di rûpela dawî de

danê dibin. Ku her rojê li girtîgehekê berxwedan destpêdike, ji bo vê bûyerê hînkarekî berçavî ye. Dîliyên şoreşger, heya ku zagona l'ê Tebaxê neyê rakirin û stûta girtiyên politîkî neyê pejirandin, wê berxwedana xwe berdewam bikin.

Weke me gotî, li hemberê vê berxwedanê mêtînger serî didin leyistokên nuh. Yek ji van bikaranînan ev ve, ku dixwazin hinde biryarên bidarvekirinê bicih binin.

Li dijî berxwedanê daxwaza bidarvekirinê birêvedikeve

Berxwedana ku di girtîgehan de bilind dibe, ne tenê leyistokên li ser dîliyên şoreşger ên di girtîgehan de yê karbidestiya faşîstên mêtînger, di avê de dibe, herweha li derveyî girtîgehan jî girsên xwendevanan, malbatên girtiyan, karger û gundiyan jî dilivîne. Girtîgeh, nola naven-deka berxwedanê, posîdeyên xwe li ser hemû birên civakê bingeş dikan. Bireka fireh ji malbat, meriv û derdorên girtiyan, ji bo hevkarîya berxwedana li girtîgehan xwe dilivîne. Livbaziya hevkarîyê bilind dike û li duhev xwepêşdanan bikardihêne.

Karbidestiya faşîst a ku nikara van pêşveçûn û buyeran birawestîne, dest diavêje komplo û êrîşan. Ji sala 1984'ê vir ve biryarên bidarvekirinê rawes-

tandibûn, lê niha dîsa dihênin rojenîna konevaniya xwe. Serkewezîrê faşîst Turgut Ozal, di van rojan de, ku berxwedan tunde dibin daxuyaniyek kir û wusa got: "Em wê hinde biryarên bidarvekirinê ji meclîsê derbas bikin û em wê xwe bigihînin encamêkê." Ev daxuyanî êrîşekî diware, ku dihê ser berxwedana li zindanan. Pir êşkereye, ku bi vê biryara ku derkeve, pêşî wê bixwazin pêşengên berxwedanê bikujin, ku rista wan di berxwedana girtîgehan de herî mezin e.

Rejîma faşîst, ji bo domandina hebûna xwe ya rizî û rawestandina berxwedanan dest diavêje azîna bidarvekirinê, lê ev jî êşkereye, ku wê li hemberê berxwedanê bîhele. Girtiyên şoreşger, ku her demê ji bo bidarvekirinê amade ne û li benda kirineka wusa rawestiyane, wê bibin layiqê keleporên berxwedanê û tu caran ji vê tehdîtê wê netirsîn. Dijmin wê xweş bibîne, ka çuqas ev azîne bêmecal û melûl e.

Agirê berxwedana dîliyên şoreşger, vêrojê di 14 girtîgehan de bi gur û pêt bilind dibe. Ev serhildan û rapirîn, reya têkoşîna gelên Tirkîyê û Kurdistanê ronahî dikan. Û hoyên yekîtiyê hatîgihîştî dikan. Pêtên rapirîneka wusa, bi kuştinan, bidarvekirinan û hingavtînan nikarin bîn vemirandin. Gelên Kurdistanê û Tirkîyê, pêşemîn ji Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistan destura û dêlîva bi

hesanî bikaranîna bidarvekirinan tu caran nadin. Rejîma Tirk a faşîst nikare van daxwazên xwe bikarbîne. Ji ber ku hisaba her bidarvekirinekê, wê bi caran bê pirsîn û dijmin wê bersiva xwe bigire.

Salîh Sezgîn û Kemal Aktaş xedar birîndar ketin

Weke nûçeyên gihan me, li girtîgeha bajarê Sînopê şoreşgerên bi navên Salîh Sezgîn û Kemal Aktaş, endamên PKK, ji bo protestokirina pîkolyan û hingavtînan livbaziyeke birêvestîne. Dîliyên şer ji bo protestokirinê, xwestine xwe bidaleqînin, lê berî ku livbazî bigihe dawiyê, wan rawestandine û wan rakirine nexweşxanê.

Herçuqasî dîliyên şer nedixwestin livbazî bê rawestandî jî, berpirsiyarên girtîgehê livbaziye rawestandî. Weke agahiya gihan me, êşkere dibe ku rewşa Salîh dîsa baş buye, lê rewşa Kemal gelek ne baş e. Birîna Kemal gelekî xedar e.

Ev herdu dîliyên şer, ku bikaranînen derî mirovayeti yê di girtîgehan de protesto kirin, bi livbaziya xwe danîn holê, ku wê herdemê rûmetiya şoreşgerî biparêzin û çî caran nahêlin ev rûmetî di binê lîngan de bêtî perçiqandin an jî bikeve binê lîngan. Li dijî her babê hingavtînen derî mirovayeti û pîkolyan, dîliyên şer biryara xwe ya berxwedanê, bi vî awahî carek din danîn holê.

Li bajarên Amed û Stanbolê malbatên girtiyan di berxwedana xwebirçîhiştinê de ne

Ji roja 31'ê Cotmehê heya niha, livbaziya xwebirçîhiştinê ya malbat û merivên girtiyan di avahiya partiya SHP de berdewam dike.

Ji roja 20'ê Cotmehê heya niha di girtîgeha bajarê Amedê de 270 dîliyên şer berxwedaneka xwebirçîhiştinê bilind dikan. Ji bo hevkarîya vê berxwedanê, malbat û merivên girtiyan jî dest bi berxwedanê kirin.

Di berxwedana malbat û merivên girtiyan de, 2 dayikên girtiyan, ketine nav rewşeka ne baş de. Malbatên girtiyan ên ku rewşa wan ne baş e, çuyina nexweşxanê jî nepejirandin. Herweha êşkere dibe, ku rewşa 6 dîliyên şer ên di girtîgeha Amedê de jî ne baş e.

Weke nûçeyên gihan me, şoreşgerên nexweş jî çuyina nexweşxanê nepejirandine. Ji ber ku mêtînger ava bi şekir nadin

girtiyên di berxwedanê de, rewşa girtiyan roj bi roj ne baştir dibe û hejmara nexweşan jî bilind dibe.

Herweha li bajarê Stanbolê jî, roja 14'ê Mijdarê 200 malbat û merivên girtiyan di avahiya Komela Mafên Mirovan de, dest bi berxwedaneka xwebirçîhiştinê kirin. Malbatên di berxwedanê de, daxwaza rakirina zagona l'ê Tebaxê û pejirandina armancên girtiyan dikan. Roja 14'ê Cotmehê, malbatên girtiyan li bajarê Stanbolê xwepêşdanek dirust kirin û hevkarîya xwe ji bo Xanim Sonmez diyar kirin.

Polês berxwedana malbatan belavkiriye û 20 merivên girtiyan hatine girtin. Polês bi van êrîşan dixwazin livbaziya hevkarîyê yê malbatan birawestînin. Bîlî van êrîşan, livbaziya hevkarîyê yê malbatan rojbîroj zêdetir û diwartir dibin.

Civîneka agahdariyê li Stuttgartê

Dilxwazên ERNK li Stuttgartê, roja 22'ê Cotmehê civînek ji bo demokratên Alman çêkirin. Nêzîkî 50 demokratên Alman û welatperwerên Kurd beşdarî civînê bûn. Nûnerêkî Komîtên ji Kurdistanê jî di civînê de amade bû. Axaf li ser têkoşîna serxwebûn û azadiya Kurdistanê û hevkarîya navnetewan çêbûn. Bûhatiya birayetiya gelan hat şîrovekirin. Piştî axafan mihvanan pirsên xwe pêşkêş kirin. Ber-

sivên wan hatin dayin û dûre filmek li ser qirkirina li Helepçe hat şanî kirin.

Demokratekî Alman bi navê Dostên Gelê Kurdistan, xebat û armancên rêxistina xwe da nasîkirin. Bang li mihvanan kir, ji bona ku hevkarîya xwe ji bo Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistan bilind bikin.

Civîn bi govendên Kurdî û stranên gelêrî yê berxwedanê, dawî bû.

Civîneka hevkarîya Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistan ji hêla demokratên Alman hat çêkirin

Roja 12.10.1988'ê, sendikata bi navê IG-Metal û rêxistina bi navê VVN, bi hev re civîneka agahdariyê li bajarê Goppingen çêkirin. Civîn ji bo demokratên Alman hatibû amadekirin. Li ser banga van herdu rêxistinanan 80 demokrat û pêşveçuyî beşdarî civînê bûn.

Di birê agahdariyê yê civînê de, berpirsiyarekî Komîtên ji

Kurdistanê, li ser rewşa konevanî û pêşveçûnê li Kurdistanê axafeka dorfireh pêşkêş kir. Piştî axafan, filmek li ser qirkirina li Helepçe hat şanî kirin. Piştî filmê, gelek demokratên Alman baweriyên xwe li ser Kurdistanê anîn zimên. Civîn, bi govenda koma bajarê Stuttgartê dawî bû.

Civîneka hevkarîyê li bajarê Oldenburg

Roja 11'ê Cotmehê, li bajarê Oldenburg Almanyaya Rojava, civîneka hevkarîya û agahdariya Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistan hat çêkirin.

Civîn ji hêla rêxistinên "3. Welt-Laden" û komela xwendevanên zanîngeha Oldenburg-ASTA, bi hevkarî hat amade kirin. Xebatkarên Komîta Penahan û gelek komên demokrat ên Alman jî beşdar bûn. Dilxwazên ERNK li Oldenburgê û Dostên Gelê Kurdistan ji Hamburgê, ji bo axafan hatibûn vewendî kirin.

Dilxwazekî ERNK di axafa xwe de, li ser berxwedanê di dîroka Kurdistanê de, dîroka pêşveçûna berxwedana neteweyî Kurdistan, koçbera vê têkoşînê

ya vê rojê, bikaranînen cenga taybetî ya dewleta Tirk a mêtînger, qirkirinê li Kurdistanê Başur û li ser encam û sedemên vê qirkirinê, bi firehî rawestî.

Nûnerê Dostên Gelê Kurdistan jî, li ser pêwendiyên di navbera Komara Tirk û Almanyaya Rojava, li ser bingeheş taybetîyan wan yê dîrokî, li ser êrîşên Almanyaya Rojava û girtina welatperwerên Kurdistan li Almanyaya Rojava peyivî. Bang li hemû demokratên kir, ku hevkarîya xwe ji bo Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistan zexm bikin.

Civîn bi bersivên ji bo pirsên demokratên Alman dawî bû. Ev civîn, posîdeyên mezin li demokratên Alman kir.

★

AGIRÊ DI DILÊ DAYÎKAN DE

Destpêk di rûpela dawî de

Ev dayika sêwemîn e, ku benzîn li ser serê xwe re kir û xwe soht... Berî niha jî 2 dayik, Salîha Şener û Rehîma Şahîn li ser reyekê mezin a bajarê Amedê, benzîn li ser xwe rijandibûn û xwestibûn xwe bişewitînin. Ji ber ku kesên li derdorê agirê bi can ketibû vemirandibûn, livbaziya xwesohtinê bi serî neketibû.

Niha jî dayika bi navê Xanim Sonmez, gava ku civîneka bo rojnameyan berdewam dikir, ji avahiya civînê derdikeve derve û benzîna li ba xwe, li xwe direşîne û dixwaze xwe bişewitîne. Kesên hatin alîkariyê û vemirandina agirî, herçuqasî dayik nedixwest agir bêtî vemirandin û li ber xwe jî da, agir vemirandin û bi şeweyeka xedar birîndar, wê rakirin nexweşxanê. Dayika ku birin nexweşxanê niha dîsa baş buye, lê daxuyankir, wê livbaziya xwe dîsa bikarbîne û di vê xalê de biryara xwe daye...

Tiştê ku dayikên şoreşgerên dîlî digihîne livbaziya vê nolê çîye? Ma gelo ev, tenê eşa dil a jî bo zarokên van dayikan e? Helbet ne tenê ev ve. Zarokên wan ên şoreşger ku di girtîgehan de ne, li dijî herbabê bikaranînen derî mirovayeti û li dijî li bin lîngan xistina rûmetiya mirovayetiye, berxwedanê bilind dikan. Ev dayik jî, xwedî li şerê rûmetiya zarokên xwe yê dîlî, derdikevin. Şanî dikan, ku cihên wan li cem zarokên wan ên şoreşger in. Dibin şîrkên doza dîliyên şer. Sedem ev xwedîderketine, ku dayik bê tirs derbikên xwe pêdixin û agir berdidin canên xwe.

Di demekê de, ku gelek kesên bêsacer ketine nav tîrsa jiyana xwe û naverin yek gotinê li dijî dijmin ji devên xwe derxînin, dayikên şoreşgeran livbaziya vê nolê birêvedixin. Lewma ev livbazî, xwediyê pêwistiyeke û rûmetiyekê pir mezin in. Bîlî hemû bêserefiyan, dayik guhên xwe dêran dengê zarokên xwe yê dîlî ku di girtîgehan de şerê rûmetiya mirovayetiye bilind dikan û cihê xwe li ba vê qerîna serbilindiyê girtin. Îspata vê yekê jî ev ve, ku dayik bê tirs agir berdidin canê xwe û xwe gorî dikan.

Dayika Xanim, gava ku hinde kes hatin û xwestin agir vemirînin, gote wan "nevemirînin, vê yekê nekin, vê agirî vemirînin!" Dayika Xanim, ji bo vê yekê jî liberxwe daye û xwestiye xwe ji destê kesên dixwestin agir vemirînin, rizgar bike, daku livbazî biserkeve. Lê nekari armanca xwe bibe serî û kesên ku ji derdorê hatin, karin agir vemirînin.

Lê agirê ku di dilê dayikê de pêdiket, venemirî... Ev agir tu caran nikare bêtî vemirandin! Gava ku zarokên dayikan ên dîlî bigihînin azadiya xwe, hingê heye ku ev agir hebekî bivemire. Dilên ku ji bo evîna jiyaneka mirovayeti û rûmetî pêketine û dişewitin, hilma wê di can de dage-randine û wê hewayê nola qeşayê sar, germ dikan.

Ji gelek deran bersiv ji bo dayika Xanim hatin. Xwendevanên zanîngehan xwe berdane, kuç û kolanan. Livbaziya hevkarîyê bilind kirin. Xwendevanên ku pî-

koliyên di girtîgehan de protesto kirin, daxuyankirin, ku herweha hevkarîya livbaziya dayika Xanim Sonmez dikan.

Livbaziya pêşemîn, piştî xwesohtina dayika Xanim bi rojekê, pêkhat. Komek ji xwendevanên zanîngeha Stanbolê, tevî dirûşmên nola "Rûmetiya mirovayetiye wê îşkencê binkeftî bike" xwepêşdaneka bê destur bikaranîn. Xwepêşdana ku di hewşa zanîngehê de destpêkir, domaneka dirêj berdewam kir.

Roja 13'ê Mijdarê jî, livbaziyeke duwemîn pêkhat. 200 malbatên girtiyan, ji bo hevkarîya berxwedana di girtîgehan de, dest bi berxwedaneka xwebirçîhiştinê kirin. Polêsan dest danî ser livbaziye û 50 merivên girtiyan girtin. Bîlî êrîşa polêsan, malbatên girtiyan daxuyankirin, ku wê berxwedana xwe ya xwebirçîhiştinê berdewam bikin. Lê malbat, bi zora polêsan bi keteke hatin belavkirin.

Bîlî van livbaziyan, di serî de li bajarên Stanbol û Ankara, li gelek bajaran livbaziya xwendevanên çêbûn. Gelek xwepêşdanên bê destur hatin bikaranîn. Bi armanca hevkarîya bo girtîgehan, TAYAD li Ankara civînek bo rojnameyan çêkir û bala gel kişand ser rewşa dîliyên şoreşger. Malbat û merivên girtiyan ên ku têkilî vê civînê bibûn, daxuyankirin, ku heya di girtîgehan de daxwazên şoreşgerên liberxwedidin neyin pejirandin û pîkolî neyin rakirin, ew wê xwe pêşdanan ji berdewam bikin û wê livbaziyan bikarbînin.

Destpêk di rûpela dawî de

nê jî, taybetiyên êrdimî şanî ne-dikir û bi taybetiyên neteweyî hatibû kemilandin û xemiladin. Ev serhildana nûjen, di demeka kin de xwe belavî çar-hêlên Kurdistanê kir û li seranserî Kurdistanê posîdeyên xwe serdest kir.

Piştî damezirandina PKK û bi şeweyeka fermî danezanekirina PKK, têkiliya di nav refên rizgariya neteweyî de xwe lezand û girsên gel zêdetir hatin nav refên têkoşînê. Ev pêşveçûn PKK gihandin wê koçberê, ku bibe hêza pêşengî ya gelê Kurdistanê.

PKK, di vê salê de deh saliya damezirandina xwe dikute. Di vê domanê de PKK, li kêleka pêşvebirina rista xwe ya pêşengiyê, gelê Kurdistanê gihand rêxistineka bereyî ya bi navê ERNK û hêzeka artêşî ya bi navê ARGK. Bi damezirandina van hêzên nuh, gelê Kurdistanê şerê xwe yê rizgariya neteweyî bêhtir pêşvebir û niha gelê me gihaye koçbera şerê pêşmergeyan yê dorfireh û pozberiyên demûdirêj. Ev koçber bi destan ve ketiye û gelek serketin xwe şanî dikin. Niha li hemû êrdimên Kurdistanê pêşmergeyên ARGK şerekî dijar

...

bilind dikin. Ev şer, lêdanên mezin li hêzên leşkerî yên dijmin, yêkîtiyên dij-şoreşgerî û parêzkarên gundan dixê û pêşvedikeve. Her rojê bi dehan livbazî, êriş, civîn û xwepêşdanên konevanî pêkdihên.

Gava ku PKK ji hêlekê roj bi roj bêhtir alîkarî û piştgiriya gelê Kurdistan distêne, ji hêla din jî çalakvaniya rizgariya neteweyî bi lez xwe têkûz dike. Îro bi hezaran kes bi şeweyeka aktif û çalak xwe tevli têkoşînê dikin û hevkarîya xwe pêşkêş dikin. Gelê me her babêt yarmetî û fidekariyê birêvedixe û ji bo rizgariya xwe ya netewî têkilî têkoşînê dibe. Xweşewîtandina sê dayikên girtiyan şoreşger ên bi navên Rahîme Şahîn, Salîha Şener û Xanim Sonmez, ji bo alîkarîya û hevkarîya dîliyên şer û protestokirina bikaranînên mêtîngerîyê, delîlên mezintirînin ji bo piştgiriya gelê me.

Li hemberê van pêşketinên ku PKK afirandiye û zindebûna hêviyên gelê me ji bo serxwe-

...

bûnê, mêtînger jî dixwazin doza me bifetîsînin û bi devxwîniêrişî gelê me dikin. Li kêleka qirkirin, hingavtin û mişxetekirinan, hevxebatkarên xwe jî dilivînin û xebata rawestandina şerê rizgariya neteweyî dilezînin. Ew êriş û komployan ku hîn di rojên pêşemîn de destpêkiribûn, niha jî bi şeweyeka tunde berdewam dikin. Bi van komplo û êrişan hilweşandina PKK dihê xwestin, ku ji bo gelê Kurdistanê buye hêviya mezintirîn. Ev hêz, dev ji êrişên xwe yêngemar niha jî bernedane.

Xwediyên van êrişan, di van rojan de bêhtir bûne. Dewletên emperyalist ên mîna USA û yên Ewropa niha rastûrast dest diavêjin pîrsa Kurdistanê. USA li ser mafên ziman û çandê, dewletên Ewropî jî li ser mafên kêmneteweyî dipeyivin. Bi vî awahî dixwazin çeperan li pêşiya têkoşîna serxwebûna Kurdistanê avabikin û têkoşîna gelê Kurdistanê jî rê derêxin. Di vê mehêde USA daxuyankir, ku dixwazin li

...

nêzikî tixubên îranê li dora bajarê Wanê bajerekî ji bo 350 hezar Emerîkaniyan avabikin. Ev dihê wê manê, ku USA dixwaze, pisborên xwe yên cengê bineêrdimê û rastûrast xwe têkilî şerê li Kurdistanê bike.

Li kêleka van ji, di van rojên dawiyê de provokasyonek jî hat birêvexistin, ku Sekreterê Gelemperiya PKK rêheval Abdullah OÇALAN ji xwe re armanc digire, daxwaza mafên nola ziman, çand û otonomîya emperyalîzmê dike û van normên gemar nola veristinekê dipejirîne. Bi vê provokasyonê dixwazin di kesbûna pêşengê PKK de, parêzkarê xeta serxwebûnê PKK, bihilweşînin û veristinên nola hevxebatkarî û xwespariyê bi gelê me bidin pejirandin. Ev komplo yeka herî bê secer û gemar e. Bilî hemû keftûlaftên wan, ev provakasyon jî hat perçiqandin û binkeftî kirin. Hemû kadroyên partiyê û gelê me, xwe li do-

—Bijî deh saliya damezirandina PKK!
—Di bin pêşengiya rêberê me Abdullah OÇALAN de pêşve!

PKK di sala dehan de

ra Sekreterê Gelemperiya PKK Abdullah OÇALAN jidandin û girêdan.

Di van deh salên derbas buyî de, ji roja koçbera koma ramyarî û heya bi şeweyeka fermî damezirandina PKK û rojên niha, ji bo rawestandina têkoşîna serxwebûn û azadiya Kurdistanê gelek komplo û leyistok birêveketine, PKK, di bin rêberîya Abdullah OÇALAN de van êrişan gişt avê de bir û pêşveçûnên niha afirand. Hêviya gelê me ji bo hatinê, niha gelek mezin buye. Bi bilindbûna têkoşîna PKK, mêtîngerîya Tirkan lêdanên mezin xwariye. Nihali çardorên welatê me, yekîtiyên pêşmergeyan di destan de çek, ji kozan derbasî kozan dibin û dibezin. Ji bo rizgarkirina perçeyeka xaka niştîman pêşmergeyên leheng bi qêrîn û deng in. Di deh saliya damezirandina PKK de, ji bo mîsagorkirina vê dozê û afirandina serfiraziyê, li çiyayên û bajarên Kurdistanê ditêkoşin. Tiştên ku di deh salan de bûne, şanîdikin, ku deh salên li pêşiya me wê bin deh salên serfirazî û serbilindiya gelê Kurdistanê.

KURDISTANA DITÊKOŞE PIRSYARIYA ÎXANETÊ DIDOMÎNE

Gûnehkar : Mehmet Akgûn
Gûnehên wî : Îxaneta li welat; kirina leşkeriyê di nav refên artêşa Tirk a mêtînger û faşîst de; şerkirina li dijî welatê xwe û gelê xwe; buyîna sedema kuştina 2 mîlîtanên PKK ên bi navên Hasan ER (Adnan) û Nezîr YAVUZ (Elî Hesen), roja 10'ê Tirmehê sala 1988'ê li ser tixup li dora karakola ‘‘Şafak’’ li êrdima Mêrdînê.
Ceza : Mirin.
Roja cezakirin : 9.9.1988
Hêzên cezakirinê : Gerîllayên ARGK.

Welatfiroşê bi navê Mehmet Akgûn ji qopaniya Melekî Navçeya Ixdîr êrdima Serhedê, roja 10'ê Tirmehê sala 1988'ê, li dora karakola ‘‘Şafak’’ navçeya Kosarê (Kiziltepe) êrdima Mêrdînê, gava ku leşkerîya mêtîngeran dikir, li ser tixup bû sedema şehîd ketina 2 rêhevalên me. Gava ku rêhevalên me Adnan û Elî Hesen jî tixup derbas dibûn, vî bêbextî reşand ser wan û bû sedema kuştina wan. Dewleta Tirk a mêtînger û faşîst jî vê bêbextiyê pîrozkir û ji bo xelatkirina vê bêbextiyê, ji bo mehekî Mehmet Akgûn şiyand mala wî. Lê diyariya ji bo ‘‘qehremaniya’’ Mehmet Akgûn pir mezintir bû!.. Ev robotê ku ji hemû taybetiyên xwe yên mirovayetî dûrketibû, ji bona ku ‘‘afêrî’’yek ji serleşkerê xwe bibîne, bû sedema rijandina xwîna lawên gelê me yên bi nîrxtirîn; lê disa jî diyariya ji bo wî bû ‘‘tenê’’ mehek çuyîna malê. Lê belê giring bû, ku ev ‘‘qehreman’’ heya dawiyê bigiha rihetîya xwe!..

Roja 9.9.1988'ê, komeka ji pêşmergeyên tolehildanê ya girêdayiyê Yekîtiya Navçeya Yekemîn, Êrdima Serhedê ya ARGK, ji bo ‘‘rastî xelatkirina’’ Mehmet Akgûn, êrişek bir ser mala wî. Bêbextê Mehmet Akgûn ji hêla yekîtiya me ya gerîlla hat girtin. Di dadgeha şoreşê de, wek daxwazên zagonên ARGK hat pirsyarkirin. Ji ber tewanên nola îxaneta li welat û rijandina xwîna têkoşerên rizgariyê, cezaya mirinê bo wî hat dayin. Ji hêla koma tolehildanê, her di wê rojê de, cezaya wî hat bikaranîn.

Bi vî awahî, bêbextiya ku li hemberê berxedanê, ji hêla dewleta Tirk a mêtînger û faşîst hatibû xelatkirin, carek din nola ku mafkiribû bi mirinê hat cezakirin. Bêbextî û berxwedan... Ev herdu gotin gelek li dijî hev in û rastiyan ji hev cuda dihênin zimên. Sedema ku ev herdu gotinên bervajiyên hev bi hevve dihên bikaranîn ev ve, ku ev herdu gotin, bêguman hevdu derdixînin holê. Herweha dihê zanîn, ku berxwedan berpirsiyariya tiştên nuh û bi hîm dike û wê bêbextiya ku kevnar û sist e, herdem binkeftî dike û serfiraziyê bi destê xwe ve dihêne. Bi hevve birêketina van herdu gotinan li ba me, pirsekî dîrokî ye. Gelê Kurd ku evîndarê xaka xwe ye û taybetiyên pîroz ên mîna welatperwerî di xwe de hilgirtiye, herdemê buye gelê berxwedanê. Ji ber berxwedana gelê me, herdemê bêbextî jî birêveketiye. Îxanet û bêbextî bûneêşa serê gelê me û li kêleka berxwedanê xwe gihandine van rojan.

Herçûqasî gelê me, hemû binge-hên ber bi serxwebûn û azadiyê ve çuyinê bi destê xwe ve anîye jî, hîn nekariye bigihe wê koçberê, ku bikariibe cihê xwe di nav refên gelên aza yên cihanê bigire. Sedema vê yekê, ev pergela gelê me ya taybetî ye. Ango bingeha vê yekê, rastiya bi navê bêbextiyê ye. Di dîrokê de gelek caran, otorîtên mêtînger ên jar-tirîn, li ser hebûna rastiya Kurd û Kurdistan xwe bilindkirine û jiyana xwe domandine. Herweha gelê me ji azadiyê dûrxistina û kirine ku gelê me di rewşeka dîlî de jiyana xwe berdewam bike. Sedema vê weke me gotî ev

ve, lewma ku dijminên gelê me vê meyla bêbextiyê herdemê ji xwe re bikaranîne. Îxaneta li niştîman û netewê Kurdistan, di her demê dîrokê de, ji hêla hêzên derveyî bi şeweyeka meyleka zanistî hatiye rêxistinkirin û birêvebirin. Ev bêbextî wusa hatiye birêvebirin, ku mirov di dîroka çî gelê cihanê de nebîne. Bêbextî di dîroka gelê me de zinde hatiye hiştin, lêdanên mezin li gelê me xistiye û civaka me birîndar kiriye. Gelê Kurdistan yek ji wan gelên cihanê ye, ku nûnerîya berxwedanê dike. Gelê me hebûnên xwe tev pêşkêş dike û ditêkoşe. Lê ji hêla din jî, bêbextî ji hêla hêzên mêtînger û biyanî dihê xurtkirin. Ji ber vê yekê mirovên me nagihin yekîtiyeka neteweyî û gelê me ji yekbûna xwe, ji hebûna xwe ya zîkmakî û kesbûna xwe ya rastî dûrdikeve. Gelê me dikeve nav rewşeka jiyane, ku ev jiyana ji binî ne layiqê vî gelî be.

Em gişt dizanin, ew dijminên ku bera xwe dane hebûna gelê me, rastî jî ne hevqas xurt û zexm in. Ji ber îxaneta hundurî gelê Kurdistan ketiye nav rewşeka îroyin. Gelê me ji bo sernivîsa xwe ya dîrokî, tenê hêzên biyanî û bêbextên hundurî berpirsiyar dibîne. Lewma jî dixwaze wan pirsyar bike, bedela kirinên wan bide û bi hemû hebûnên xwe vê yekê berdewam bike. Em gişt dizanin, di demên zehmettirîn û tarîtirîn de gelê me, agirê berxwedanê nemirandiye, serê wan kesên ku xwestine vî agirî bimirînin bi keviran perçiqandiye û bi mêkutên xwe cimcimê wan pijiqandiye. Ev daxwaza tolehildanê, herdemê bawerîya ji bo rizgariyê xurt û tujkiriye. Xwe qulibandiye tevger û bîzavên dîrokî. Di dawiyê de gelê Kurdistan pêşengê xwe yê rast afirandiye û bi vî awahî gihaye wan derfetan, ku bikariibe dijminên xwe pirsyar bike û lêdanan li wan bixwe. Derfetên tolehildana dîrokî bi destan ve hatiye. Gelê me, berpirsiyariya şerê xwe ji bo PKK hiştiye, ku nola xwediyê xwe yê rast danezane kiriye. Ji niha û pêvê, xwediyê her gotina ku bi navê gelê

Kurdistan wê bê gotin, PKK bixwe ye. Hêza ku dihê pirsyarkirin, tevli hemû gemariyên xwe dewleta Tirk a mêtînger û faşîst e. Kesê ku her babêt xulamên mêtîngeran li Kurdistanê pirsyardike, PKK û gelê Kurdistanê bixwe ne. PKK bi têkoşîna xwe ya van 10 salên dawiyê daniye holê, ku berpirsiyar û xwediyê gelê Kurdistanê ye. Mêtîngerîya Tirk a faşîst bersiva ku hewcebû bigire girtiye û ketiye nav cih û livînên mirinê. Karguzariya bo mêtîngeriyê û bêbextiya li gel, hemû derfetên jiyana xwe li welatê me hunda kirine. Piştî ku artêşa gel ya çekdarî ARGK hat damezrandin pêve, bêbextî diwartir hat perçiqandin û bêbextî ê din bersiva xwe ya ji bo mirina xwe girt. Ji ber vê yekê jî, dijmin dixwaze, çî bibe bila bibe, bêbextiyê jiyana bigire.

Piştî ku gelê Kurdistan giha pêşengê xwe û artêşa xwe ya rizgariya çekdarî, rastiyeke pir baş hat îspatkirin. Bersiva bêbextiya li gelê me, xulamtiya bo mêtîngeriyê û hevkarîya bi dijmin re, mirin e. Ger welatfiroşî û bêbextî heft caran xwe biniximînin jî, nikarin xwe ji hêrsa tolehildana şoreşgerî ya gelê me rizgarbikin û û bêgotin wê bêne pirsyarkirin. Wê bersivên xwe yên ku mafkirine bigirin. Ji ber vê yekê, her mirovê Kurd, ku li ser xaka Kurdistanê dije, ava vî welatî vedixwe û bi zimanê vî welatî dipeyive, ger bi zanîn an bê zanîn, giringe pişt nede dewleta Tirk a mêtînger û faşîst; giringe bizanibe ku çerxên dîrokê ji bo Kurdistaneka serbixwe û azad dizivirin; giringe bizanibe ku gelê Kurdistan û pêşengê wî PKK, xwediyê wê hîmê ne ku bikaribin dîroka rast biafirînin. Li gora vê yekê divê mirovên Kurd biryarên xwe bidin û rastiyeke ji xwe re bihilbijirînin. Mêtîngerîya Tirk a faşîst nikare tişteke bide gelê me û nade jî. Tiştê ku bikariibe bide, tenê

— Bijî têkoşîna berxwedana çekdarî ya gelê me!
— Bijî PKK, ERNK û ARGK!
— Bimire mêtîngerîya Tirkan a faşîst!
— Bimire welatfiroşî!

ew we, ku hisaba kirinên xwe bi mirina xwe bide. Ji ber vê yekê, doman ê din ne ew doman e, ku mirov xwe bi dewleta Tirk a mêtînger û faşîst girêbide û mirov li hemberê gelê xwe gûnehkar bikeve. Encama kesên vê yekê bikin, wê bibe mirin. Divê em bizanibin, ku tiştê di kesbûna Mehmet Akgûn de hati pirsyarkirin, îxanet û bêbextiya dîrokî ye. Ev biryar ji bo herkesê bêbext û welatfiroş wê bêtin bikaranîn, ger ew bi zanîn an bê zanîn cehşîtiya dijmin kiribe jî. Ji ber ku kesên vê nolê, li şûna ku çekên xwe li dijmin biqulibînin, diqulibînin gelê me û xwîna têkoşerên rizgariyê dirijînin. Ev jî gûnehkariyeka herî dijware li dijî gelê Kurdistanê.

Gelê Kurdistan tivanca bêbextiya di dîroka xwe de, heya hestuyên xwe sehdiqe û pê dile-rize. Ji ber vê yekê, bi çî awahî nikare bêbextiyê debar bike. Gelê Kurdistan dixwaze tovê bêbextiyê seranser tunebike û lewma jî bi her şewê û li her derê wê bêbextiyê bê eman biperçiqîne. Piştî ku bêbextê Mehmet Akgûn xwe li hemberê gelê me gûnehkar kir, ji serîkî Kurdistanê rêvî seriyeka dinê. Lê disa jî di domana hefteyekê de, rastî berên tolehildanê yên ARGK bû. Berxwedan çembereka tolehildanê li dora bêbextiyê avakirîye. Ev çember roj bi roj tengtir dibe.

Bêbextiya ku ji sedan sal e li pêşiya têkoşîna serxwebûn û azadiya gelê Kurdistanê dihê bilindkirin, bersiva xwe jî bi xwe re anîye. Ev bersiv, bi yek gotinê: Mirin e!.. Şewê û rengê îxanetê çî be bila be, bersiv tenê mirin e!.. Mêtîngerên Tirk sêpiyan ji bo gelê me datanîn, lê niha ew û bêbextî bi mirinê dihên cezakirin.

Xwîna têkoşerên rizgariyê tu caran li erdê namîne. Kurdistan a ditêkoşe wê pirsyariya îxanetê berdewambike!..

HEVKARIYA BO BERXWEDANA ZINDANAN

Destpêk di rûpela dawî de

şan qulibî ser malbat û merivên girtiyan, daku hevkarîya bo zindanan bêtir birin û malbat çavşikestî bibin. Lê dîsa tiştek neket di destê rejîma mêtînger de. Li ser vê yekê, girtîgeh bi Wezîrê Karên Dadgerî ve girêdan. Zagonêka bi navê 1'ê Tebaxê hat derxistin, ku rûmetiya mirovatiyê diavêje bin lingan û hemû mafên girtiyan ji holê radike. Bi vê bikaranîna faşîst, daxwaza serî çemandina dîliyên şer ên şoreşger dihe xwestin.

Li hemberê van pêşveçûnan, roja 14'ê Tebaxê sala 1988'ê, hemû girtiyan şoreşger yekîtiyeka livbaziyan bi hev re di nava xwe de damezrandin. Biryara bilindkirina berxwedanê, ji bo bidestveanîna mafan, dan. Mêtîngerên faşîst jî, bi koçberkirinên nuh, pîkolî û hingavtînan bersiva berxwedanê dan. Gelek dîliyên şer, di encama êrişan de, birîndar ketin. Lê bilî hemû hovîtiyan, berxwedana di girtîgehên Amed, Ruha, Dîluk, Mêrdîn, Bursa, Amasya, Sînop, Adana, Buca, Ankara, Eskişehir, Bayrampaşa, Aydın-Nazîllî, Erxanî, û Çanakkale ji xwebirçîhiştinê qulibî rojîya mirinê.

Ji bo hevkarîya berxwedana dîliyên şer ên şoreşger, malbatên girtiyan, karker, gundî û xwendevan rabûn livbaziyan tunde. Roja 9'ê Mijdarê, berxwedana malbatan giha bandevên xwe. Livbaziya Xanim Sonmez, ya ji bo protestokirina hovîtiya di zindanan de, ji Tirkîyê û Kurdistanê piştgiyêka mezin girt. Xwendevanên zanîngehan bi diwarî xwe livandin. Li her derê xwepêşdan birêveketin. Bala gelên cîhanê, dîsa xwe li ser girtîgehên mêtîngeran ciwand.

Bi armanca hevkarîya berxwedana girtiyan şoreşger, kedkarên Tirkîyê û Kurdistanê yê li Ewropa jî, dengê xwe bilind kirin. Li gelek bajarên Ewropî, livbaziyan nola vegirtinê, xwepêşdanê, xwebirçîhiştinê û civînên bo rojnameyan û agahdariyê birêveketin. Livbaziyan hevkarîyê berdewam dikin. Livbaziyan ku heya niha gihane rojnameya me ev ên jêr in:

LIVBAZIYÊN VEGIRTINÊ

Kopenhagen-Danimarka: Roja 25'ê Cotmehê komek ji welatparêzan, avahiya rojnameya "Politiken" vegirt. Hemû daxwazên welatparêzan hatin pejirandin. Rojname û weşanên Danîmarka, bi firehî li ser livbaziyan nivîsîn û buyer weşandin.

Paris-Fransa: Roja 26'ê Cotmehê 30 welatparêzên Kurdistanî, avahiya AFP (Ajansa Nûçeyên Fransa) vegirtin. Daxuyanîya bo armancên livbaziyan, bi teleksê ji bo hemû ajansên nûçeyan hat şiyandin. Piştî ku daxwazên welatperweran hatin pejirandin pêve, dawî bi livbaziyan jî hat.

Duisburg-Almanya Rojava: Roja 27'ê Cotmehê komek ji welatparêzan, ku ji derdorên Duisburgê hatibûn, avahiya Partiya Sosyal-Demokrat (SDP) li bajarê Düsseldorfê vegirtin. Bi dirûşmên nivîsî, qirkirin û hingavtînan rabirîn. Bi hezaran belavok hatin belavkirin. Berpirsiyarên SPD, piştgiyîya xwe diyar kirin. Digel belavoka welatperweran, daxuyanîyeka xwe ji bi teleksê şiyandin bo berpirsi-

yarên Tirkîyê û balyozxana Komara Tirk a li bajarê Bonnê. Herweha ev daxuyanî, şiyandin bo berpirsiyarên SPD ên navendî û berpirsiyarên dewleta Almanya Rojava. Livbaziyan bi çalakî biserket û hemû ajansên nûçeyan hatin agahdar kirin.

Oslo-Norveç: Avahiya Rêxistina Azadkirinê (A.F.), ji hêla komeka welatparêz hat vegirtin. Daxwazên welatperweran ji bo navenda A.F. ya li Londra-Îngiltere, hatin şiyandin. Piştî ku ev daxwaz biserket, dawî bi livbaziyan jî hat.

LIVBAZIYÊN XWEBIRÇÎHIŞTINÊ

Stavanger-Norveç: Greva xwebirçîhiştinê, ku roja 27'ê Cotmehê ji hêla welatperweran hatibû amadekirin, roja 2'ê Mijdarê dawî bû.

Berxwedana ku hefteyekê berdewam kir, bala gelek kes û derdoran kişand ser xwe. Weşanên Norveçê, cihekî fireh ji bo livbaziyan amade kirin. Gelek rêxistin û sazîyan demokrat hevpeyvîn bi welatperweran re çêkirin. Di roja dawiyê ya grevê de, berpirsiyarekî A.F., serekê komela rojnameyên êrdima Rogaland û serekê rêxistina penahan a li Rogaland bernamêyeka taybetî ji bo radyona SIDDIS çêkirin û hevpeyvîna ku seetek didoma, weşandin.

Bern-Swîs: Roja 2'ê Mijdarê 23 welatperwer grevêka xwebirçîhiştinê amade kirin. Livbaziyan hin berdewam dike. Polêsên Swîs êrişî welatperweran kirin û welatparêzek ji yê xwebirçîhiştinê, hatiye girtin.

Freiburg-Swîs: Grevêka xwebirçîhiştinê jî li vî bajarî didome. Welatperwerên di livbaziyan de, car-caran rastî êrişên polêsên Swîs û hinde bikaranînan derî demokratî dibin.

Bremen-Almanya Rojava: Di navbera rojên 30'ê Cotmehê û 8'ê Mijdarê de, grevêka xwebirçîhiştinê ya ku posideyan mezin belav kir, hat çêkirin. Digel demokrateka Alman, 13 welatparêzên Kurdistanî vî livbaziyan amade kiribûn. Roja sêwemîn a livbaziyan 4 welatparêzên din jî, bi tîkiliya xwe grevê xurttir kirin. Livbaziyan di televizyon û radyonan de hat weşandin.

Roja 1'ê Mijdarê komîteya livbaziyan civînek ji bo rojnameyan çêkir. Di civînê de, abukatê girtiyan politikê li bajarê Hamburg-Almanya Rojava yê bi navê Selahattin Erdem, abukat Hans Eberhard Schulz jî daxuyanîyê çêkir. Di daxuyanîya xwe de, diyarkir, ku Almanya Rojava alikariya politikayên Komara Tirk dike, nimûneyên vî yekê danî holê. Herweha li ser komplo û êrişên Almanya Rojava yê li dijî welatperwerên Kurdistanî rawestî, bi hînkaran vî yekê şirove kir. Abukat Schulz di axafa xwe de got, "dawa li dijî welatparêzên Kurdistanê ji bo min buye pîrseka prestîjê."

Radyo û televizyona Bremen, rojnameyên TAZ, Evangelischer Pressedienst, Bremen Nachrichten, Bremen Anzeigen, Delmenhorster Kreiszeitung û Syker Kreiszeitung, kovarên Grenzenlos û Stimme, serekê SPD-Huchting Wolfgang Bohme û serekê komisyona penahan Thomas Phorschke, beşdarî civîne bûn.

Roja 8'ê Mijdarê jî, komisyona penahan a li Bremenê, digel livbazîkaran şevêka hevkarîya gelê Kurdistanê dirust kir. Bi zimanên Kurdî, Almanî û

Tirkî axaf çêbûn. Govend û mûzîka Kurdî hatin pêşkêş kirin. Abukat Hans Eberhard Schulz li vir jî axafek çêkir.

SPD-Huchting, A.F., ASTA-Bremen, Yekîtiya Xwendevanên Sosyalîst-SHB, Yekîtiya Xwendevanên Biyanî yê Zanîngeha Bremenê û kovara Grenzenlos nameyên hevkarîyan şiyandin ji bo greva xwebirçîhiştinê.

Bilî van bi sedan endamên rêxistinên û sazîyan, kesên navdar-pisbor û hunermend hevkarîya xwe diyar kirin.

LIVBAZIYÊN XWEPÊŞDANÊ

Bielefeld-Almanya Rojava: Roja 29'ê Cotmehê dora 170 welatparêzên Kurd, rêveçûnek dirust kirin. Dostên Gelê Kurdistanê jî bi xurtî piştgiyîya livbaziyan kirin. Axafên bi zimanên Tirkî û

Almanî, li ser armancên rêveçûnê hatin pêşkêş kirin. Endamêkî Dostên Gelê Kurdistanê jî, axafeka hevkarîya Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistanê çêkir.

Duisburg-Almanya Rojava: Di dawîya meha Cotmehê de dilxwazên ERNK rêveçûnek çêkirin. Livbaziyan bi çalakî biserket û bi sedan welatperwer beşdar bibûn.

Hannover-Almanya Rojava: Roja 29'ê Cotmehê mîtingek ji hêla 70 welatperwerên Kurdistanê çêbû. Livbaziyan li pêşiya balyozxana Tirkan hatibû dirustkirin. Piştî axafên bi zimanên Almanî û Tirkî, mîting bi dirûşmên li dijî mêtîngerîya Tirkan dawî bû.

Herweha li gelek bajarên welatên Ewropî, gelek livbaziyan xwebirçîhiştinê xwepêşdanê û vegirtinê birêveketin. Di meha pêşiya me de jî, livbaziyan hevkarîya berxwedana zindanan, li Ewropa wê berdewam bikin.

Mîtînga

xwedîderketina li girtiyan politikê ên Kurd

Di mîtinga protestokirina zagona penahan de, li dijî pîkolîyên li ser Kurdên welatperwer û konevanî, hat derketin.

Roja 29'ê Cotmehê 1988'ê li bajarê Waldkirchen başura Almanya Rojava, mîtingek ji hêla Komîteya Penahan li Başura Almanya Rojava, BWK, DKP, Komîteya İranê, ERNK û hinde rêxistinên din çêbû.

Zagona penahan û pîkolîyên li dijî welatperwerên Kurd ên Almanya Rojava, hatin protesto kirin. Dora 600 Kesî, beşdarî livbaziyan bûn. Bi navê hemû rêxistinên amade, axaf çêbûn. Dil-

xwazekî ERNK di axafa xwe de, li ser bikaranînan Almanya Rojava yê li dijî Kurdên konevanî û welatperwer rawestî, armanca pîkolîyan ronahî kir. Pêwistiya hevkarîya di nava gelan de anî zimên.

Di mîtingê de dirûşmên ku dixwestin Kurdên konevanî û welatperwer bîr berdan, hatin bangkirin. Demokratên Alman jî hevkarîya xwe ji bo têkoşîna rizgariya neteweyî û gelê Kurdistanê anî zimên. Daxwaza berdana Kurdên konevanî kirin û diyarkirin, ku ji niha pêve, wê ji bo vî armancê xebatê bikin.

Şeva piştgiyîya

Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistan

Li dijî pîkolî û zordariyan Almanya Rojava, li êrdima Bavêra bajarê Münihê, şevêka piştgiyîya Têkoşîna Rizgariya Neteweyî Kurdistanê çêbû.

Bêhtirî 300 welatperwerên kedmîz beşdarî şevê bûn. Liqê HUNERKOMê yê bajarê Stuttgartê, bernamêyeka çandî pêşkêş kir. Bernamê bi sitranên gelêrî yê berxwedanê, ku ji hêla hunermendên mehvan hatin stîrandin, bêhtir xurt bû. Vexwendî, bi bernamêya ji sitra-

nan, govend û dengbêjan kêfxweş bûn. Axafên konevanî bi zimanên Tirkî û Kurdî hatin pêşkêş kirin. Pêwistiya şerê Serxwebûna Neteweyî Kurdistan di nav netewan de, koçbera vî şerî û naveroka hevkarîyan di axafan de hatin zimên. Armanca sêdemên êrişên Almanya Rojava yê li dijî welatperwerên Kurdistanê hatin daxuyanî kirin. Şeva ku mehvanan dilxweş kir, bi govendên Kurdî yê gelêrî dawî bû.

Yekîtiya Jinên Welatparêzên Kurdistan tîkilî civîneka jinan bû

Rojên 14, 15 û 16'ê Cotmehê li bajarê Stuttgart Almanya Rojava, civîneka nasdanê ya jinan çêbû. Nêzîkî 50 rêxistinên jinan beşdar bûn.

Yekîtiya Jinên Welatparêzên Kurdistan liqê bajarê Stuttgartê jî, tîkilî vî civîna nasdanê bû. Di domana sê rojan de gelek danûstandin û semîner çêbûn. Axaf li ser pîrgirekên jinên cîhanê, li ser bilindkirina hevkarîyan ji bo tevgera jinan hatin pêşkêş kirin. Rojên civînê, pirtûkek li ser xebatên jinan hat weşandin, ku nêzîkî 100 rêxistinên jinan ên navnetewan di de nas kirin. Di vî pirtûkê de, armanc û xebatên YJWK jî hatine nivîsandin. Daxuyanî û xebatên jinên Kurdistan bi bal hatin guhdarî kirin û şopandin. Hemû rêxistinên ku tîkilî civînê bibûn, dixwestin

YJWK çetir binasin.

Ev daxwaz di domana civînê de heya dawî berdewam kir. Sê rojan, gelek kes digel endamên YJWK peyvîn. Bi sedan demokratên Alman, pîrs ji jinên Kurd kirin û li ser gelê Kurdistan, têkoşîna gelê Kurdistan û xebatên YJWK hatin agahdar kirin. Gelek kesan daxwaza hevkarîya xwe ji bo gelê Kurdistanê diyar kirin. YJWK gelek pêwendîyan nuh birêvexist. YJWK biryara xebata hevkarî bi gelek rêxistanan re, weke li jêr da:

—Sereka klûba CFB hevdîtinê digel endamên YJWK çêkir. Biryara dirustkirina şevêkê li ser têkoşîna rizgariya neteweyî û Kurdistanê da.

—Du komên jinan pêşniyarek anî, ku YJWK digel Partiya Komûnîsta Almanya (DKP) xe-

batên hevkarîyan pêşvebibe. Herweha daxwaza çêkirina civîneka agahdariyê li ser qirkirinên li Kurdistanê, Şerê Rizgariya Neteweyî Kurdistan û pêşveçûnên din, hat daxuyanî kirin.

—Koma jinên rêxistina bi navê MLPD, pêşniyara xebata bi hev re ji bo YJWK anî. Ev kom, YJWK dawetî civîna xwe jî kir.

—Koma Jinên Kesk a bajarê Stuttgartê, pêşniyara xebata bi hev re û pêwendîyan xurt kir.

—Yekîtiya Jinên Dêra Katolik pêşniyar ji bo pêwendîyan kir û xwest, ku hemû weşanên li ser Kurdistanê ji wan re bîr şiyandin.

Roja dawiyê ya civînê, Yekîtiya jinên DKP hevpeyvînek digel endamên YJWK çêkir. Hevpeyvîn wê di civîneka DKP de, bi vîdeo bêtir şanîkirin.

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeka nîştiman a xwedî petrolên dewlemend

S Ê R T

—III—

NAVÇEYÊN SÊRTÊ

Îlloh: Li ser reya xeta tirênê a ji Amedê diçe Misricê, hatiye avakirin. Li êrdima Sêrtê, navçeya mezintirîn e. Li navenda Îllohê, 127 hezar mirov dijîn. Firehiya erda Îllohê 498 km² ye. Berî niha bi çend salan ev der, gundek bû. Piştî ku di sala 1938'ê de li vir petrol hat peyda kirin, ev der jî, nola navendeka endûstrî bîlez mezin bû û pêşveket. Îlloh, ji navenda bajarê Sêrtê mezintir e. Ji ber vê mezinbûnê, di sala 1957'ê de Îlloh bû navçeyek. Li rojavayê bajarê Sêrtê dimîne.

Xana Hawêl: Dikeve bakura rojhilatê bajarê Sêrtê. Li rojhilat navçeya Şirnexê, li rojava bajarê Bêtlîsê û navçeya Hezo û li başur jî navçeya Misricê hene. Firehiya erdê Xana Hawêl 594 km² ye. Hejmara şênî di navbera 3000 û 3500 kes e. Nêzîkî 50 gund, girêdayiyên Xana Hawêl in. Li ser erdê Xana Hawêl çiya bilind dibin. Navçeya Xana Hawêl bi mîrê û çemenan hatiye xemilandin. Navçeyeka herî çê û bedew e.

Qubîn: Ji aliyê rojava ve bi bajarê Amedê, ji aliyê başur ve bi bajarê Mêrdînê ve hatiye zivirandin. Qubîn, dikeve rojavayê bajarê Sêrtê. Firehiya erdê 586 km² ye. Navenda Qubînê, nola gundekî xuya dike. 4500 mirov li Qubînê dijîn. Berî sala 1916'an navçe ne Qubîn bû, hingê Alkemi bû. Lê di sala 1916'an de lehiyê navçeya Alkemi ji holê rakir, lewma Qubîn bû navçe. Heya sala 1957'ê jî Îlloh girêdayiyê Qubînê bû. Lê piştî ku Îlloh jî bû navçe, Qubîn gelek piçûk bû.

Dih: Firehiya axa Dihê 1.715 km² ye. Ji nav navçeyên Sêrtê, Dih ji hêla erdî ve navçeya mezintir e. Navçeya kevnartirîn e ji yê Sêrtê. Bili çend avahiyan ku dewleta Tirk avakirine, navçe seranser weke gundekî xuya dike. Berî sala 1984'ê, mirov dikare bêje, ku navê Dihê ji binî nedihat sehkirin û bihîstin. Piştî ku pêşmergeyên ARGK roja 15'ê Tebaxê sala 1984'ê, êrîşkê birin ser yekîtiyên artêşa Tirk, navê Dihê jî li tevayî cihanê belav bû. Ji ber vê yekê, gava mirov dibêje Dihê, 15'ê Tebaxê dihe bira mirov. Hejmara şênîyê Dihê dora 7 hezar kesî ye.

Hezo: Dikeve rojavayê bajarê Sêrtê. Bi bajar û navçeyên Amed, Sason (Qabilcewz), Îlloh, Xana Hawêl û ji alîkî jî bi Misricê hatiye zivirandin. Erdê Hezo 1.175 km² fireh e. Bêhtirî 8 hezar mirov li Hezo dijîn.

Misric: Dikeve rojavayê navenda Sêrtê. Axên Misricê û Sêrtê tixubek dixîzin. Di sala 1938'ê de bû navçe. Firehiya erdê 1.058 km² ye. "Eksprêssa Kurtulan" ku bi navê Misricê hatiye navkirin, li vir dihe dawîya reya xwe. Dora 10 hezar mirov li Misricê dijîn. Du gundên Misricê, Tillo û Zokayd, xwediyê belediye ne. Hejmara şênîyê Zokaydê dora 3

hezar kesî ye.

Berwarî: Li rojhilatê Sêrtê dimîne. Bi axên bajarên Wan, Çolamerg û Bêtlîsê hatiye zivirandin. Firehiya erdê Berwarî 1.459 km² ye. 3000 mirov li Berwarî dijîn. Tevlî gundan 30 hezar kes li ser axa Berwarî hene. Weke gundekî xuya dike.

Sason (Qabilcewz): Dikeve bakura rojavayê navenda bajarê Sêrtê. Navçeya ji bajarê durtirîn e. Bi bajarên Amed, Muş û Bêtlîsê hatiye zivirandin. Navçeyeka piçûk e û firehiya axê 745 km² ye. Dîroka Sason gelek kevnar e. 5000 mirov li Sasonê dijîn. Li kendalên Çiyayê Mereto hatiye avakirin. Di mehên havînê de, zozanekî gelek rind û bedew e. Çiyayê Mereto li rojhilatê Sasonê mîna darekî ji spindaran bilind dibe.

Şirnex: Bi bajar û navçeyên Dih, Berwarî, Mêrdîn û Çolamergê hatiye zivirandin. Firehiya erdê Şirnexê 1.715 km² ye. Piştî Dihê, xwediyê erdê mezin-tirîn e. Li Şirnexê kehnîyên komirê yê gelek mezin û dewlemend hene.

Xizxêr: Dikeve rojavayê navenda bajarê Sêrtê. Axên Sêrtê û Xizxêrê bi hev girêdayî ne. Li bakur bajarê Bêtlîsê heye. Nav-

û hatin bi zehmetî dibû. Weke dihe zanîn, asphalt li Sêrtê dihe derxistin. Lê dewleta Tirk, reyên bajarên rojavayê Tirkîyê bi asphalt dike, ji hêla din reyên Sêrtê bê asphalt dimînin. Reyên ku navenda bajêr bi navçeyan girêdidin, gelek nebaş in. Ji van reyan tenê rêya Îlloh û Sêrtê, reya Amed û Bêtlîsê hatine asphalt kirin. Di mehên zivistanê de, ji ber berfa dibare, gelek caran rê dihe girtin. Mirov nikare nexweşan bibe nexweşanan an ba bijikan. Reyên ku gundan bi hev girêdidin, wusa kêman in, weke ku mirov bêje ji binî ev rê tune ne. Reyên ku hatina çekirin jî, bi piranî ji bo armancên leşkerî hatine çekirin.

Çuyin û hatin bi otobûsan, traktorên û kamyonên vekirî dibe. Di nav navçeyên Îlloh û Misricê jî, xeteka reya tirênan heye. Li navçeya Îllohê jî, ji bo rawestandina pêşveçûnê li Kurdistanê baregeheka balafir û firotan hatiye avakirin. Ev baregeh ji hêla hêzên leşkerî dihe bikaranîn.

DÊRZÎN

Êrdimeka kevnartirîn a mîrikên Kurdan êrdima Dêrzînê

yine Erzînê, ji bo tîkuzkirina berxwedana li wê derê. Piraniyeka mezin ji endamên artêşa keça mîr, ji hêla artêşa Xalîfe Emer, dihe kuştin. Keça mîr bala xwe didiyê, ku ê din nema dikare bajêr biparêze. Salox ji bo Ereban dihe yine û dibêje, "heke gel neyê qirkirin û doliwgerî ji destan neyê derxistin, ez wê bajêr bi destê serleşkerê Ereban berdim." Bi peymaneka di nava herdu alîyan de, Dêrzîn dikeve bin serdestiya Ereban.

Di salên 1500'an de, 1000 mal li bajarê Dêrzînê hebûn. Dihê gotin, ku bêtirî 8 hezar mirov li Dêrzînê dijiyan.

Keleha Dêrzînê, li Çiyayên Dodanê li ser girekî hatiye avakirin. Dora girê bi lat û tehtên rênedar hatiye zivirandin. Baniyê girê, zozanekî xakerast e. Avahiya keça mîr û avahiyan fermî li ser vê xakerastê hatine avakirin. Banên van avahiyan gelek kevnare hilweşîne, lê diwar û hêtên avahiyan mîna xwe mane. Li ser kendalên teht û latan, diwarekî gelek zexm hatiye avakirin. Li aliyê rojava, deriyekî kelehe heye. Li ser diwarên kelehe, li çar enîşkên kelehe kuleyên natirvanan hatine çekirin. Hinde derên diwaran

çeya Sêrtê ya kevnartirîn e. Kûfre Begê bi navûdeng li vir jiyan kiriye. Lewma navekî Xizxêrê kevin, Kûfre ye. Hinde berhemên dîrokî û jêmayên berhemman li Xizxêrê hene.

KLÎMA SÊRTÊ

Klîma Sêrtê erd-deştî ye. 880 metran ji deryayê bilind e. Mehên havînê gelek germ û zuwane, di mehên bihar û zivistanê de jî gelek berf û baran dibare. Germiya li Sêrtê di mehên havînê de, digihe heya 40 dereceyan. Weke encamên îstatistîkê, diyar dibe ku, ji 140 heya 150 rojan li Sêrtê tavîk heye, ji 80 heya 90 rojan jî dibare. Rojên din nîv-ewr derbas dibin.

REWŞA REYAN LI SÊRTÊ

Reyên li Sêrtê ne hevqas baş in. Heya van salên dawiyê çuyin

ye. Di dîroka Kurdistanê de, êrdima Dêrzînê bi navûdeng e. Dêrzîn niha dikeve nav tixubên xaka navçeya Xana Hawêl. Li rojhilatê Xana Hawêl dimîne û 10 km. ji navendê dûr e.

Dêrzîn îro gundekî piçûk e. 80 mal û 500 mirov li gundê Dêrzînê hene. Li vî gundî kelehekî bi navê Dêrzîn, ango "Keleha Dêrzîn" jî heye. Mirov baş nizane kengê ev keleh hatiye çekirin. Lê diyar e, ku berî zayînê hatiye avakirin.

Di dema xwedorfirehkirina olê Islâmî de, artêşa Xalîfe Emer, piştî şikandina berxwedana li bajarê Erzînê, bajarê Dêrzînê jî disoje û weran dike. Di vî demê de Dêrzîn, di bin fermîna keça mîr de bû. Mîr bixwe ji yana xwe hunda kiribû. Xalîfe Emer nikare sêrê keça mîr biçemîne. Ji bona ku keça mîr Xalîfe Emer binkeftî bike, birekî pêwîst ji artêşa xwe dihe

hilweşîne. Bajarê Dêrzînê jî, li kendalên başura-rojavayê kelehe û li ser zozanê li rojhilatê kelehe hatiye avakirin. Bajarê Dêrzînê, li ser êrdekî gelek fireh hatiye avakirin.

Li başura kelehe xaniyên erdekî rast heye. Li vir desgehên çekirina çaw û mehfuran heye. Li jêrtir jî, suka bajêr heye. Li keleha dikkanên li sukê, hemamekî bajêr heye. Di hemamê de jî kehnîyeka avê ya kevnare heye. Jêmayin van berhemên dîrokî, niha jî rind dihe dîtin.

Îro gelê Dêrzînê xwediyê hemamekî ye, ku baniyê wê girtiye û di hundur de jî kehnîyeka avê heye. Av bi ocaxan dihe germkirin. Herweha di kelehe de jî, hemameka jinan heye. Herweha li rojhilatê hemama jinan jî, hemameka sêwemîn ji bo mîran jî heye.

Mîrên Kurdan di nav zêw û

baxçeyan de havuzeka bi navê Bêrma Xanmûkê çekirine. Li keleka vê bîrmê, cihên taybetî ji bo dilan û seyranê hatine avakirin. Li Sukê jî kehnîyeka bi navê Kechniya Sukê heye. Baniyê kehnîyê mîna depoyekê hatiye çekirin. Ev berhem gelek çê û bedew hatiye çekirin û ev spehîti jî heya niha xwe parastîye.

Çar taxên bajêr hene: Taxa Kelehê, Taxa Medresê, Taxa Şêx Kulî û Taxa Hûfa Feqîyan. Li taxa Şêx Kulî mizgefteka mezin heye. 1.500 kes dikarin di vê mizgeftê de nimêjê bikin. Di avahiya li keleka mizgeftê de goristanên Şêx Kulî û malbata wî yê ku ji mermerê hatine çekirin û 2 sarincên avê hene. Mizgeft û ev avahî di rewşeka nîv-hilweşî de ne.

Li aliyê rojhilatê kelehe jî medreseyek mezin û mizgeftek hene. Li aliyên bakura-rojhilat û rojava de jî, 2 goristanên pir mezin hene. Li goristana li bakura-rojhilat sê Xûmbet hene. Ji van yek hîn jî weke xwe dimîne. Herweha li Dêrzînê dêrek jî heye, ku bi hunereka zirav û narîn hatiye çekirin.

Domana dîroka bajarê Dêrzînê ya baştirîn, dema Şêx Kulî piştî Misilmanîyê ye. Nexasim mirov dibîne, ku di dema Şêx Kulî de gelek avahiyan hunerî hatine çekirin. Li ser çemê ku li jêrê kelehe diherike, 5 pir hene. Ji van piran 2, ji hêla Şêx Kulî hatine çekirin. Lê ev her pênc pir jî, niha hilweşiyane. Piştî Pira Malabadî ku li ser çemê Bêtlîsê hatiye avakirin û di navbera bajarê Amedê û navçeya Farqînê dimîne, pira mezin-tirîn Pira Çarpiran e. Pira Çarpiran jî, ji hêla Şêx Kulî hatiye çekirin. Çar kemerên vê pîrê hene. Li piştê pîrê, li ser Çemê Arbo ku diherike Çemê Bêtlîsê, weke berdewama Pira Çarpiran, pireka duwemîn jî heye. Herweha li ser Çemê Bêtlîsê li jorê Pira Çarpiran, Pira Arok heye. Li jêra vê jî Pira Dodan heye. Herweha Pira Badayî ya li ser Ava Kêzerê û mizgefta li gundê Taron jî, ji hêla Şêx Kulî hatine çekirin.

Di dema dewleta Kurdan a bi navê Mervanî de, Dêrzîn bajarê dewleta Mervanî bû. Mîrên dewleta Mervanî, ev der ji xwe re kiribûn seyrangêh û dîlangezheka havînê. Xaka bajarê Dêrzînê xwe dirêjî heya van navçeyên jêr dikir: Li rojhilatê Ava Kêzer, li rojava Çemê Hezro, li başur bajarê Sêrtê, li bakur Mutkê û Çemê Bêtlîsê heya erdima bi navê Duganan.

Mîrên Dêrzînê, ji eşîra Zirikan bûn. Şerefxanê bi navûdeng, di pirtûka xwe ya bi navê Şerefname de dinivîse, ku eşîra Zirikan birek ji Ereben Şamê bûn. Lê dihe îspatkirin ku ev dîtin ne rast e û gelek kêmkasîyên vê dîtinê hene. Bavbirê serekên eşîra Zirikan yê bi navê Habîl, kesekî zanyariyê bû. Di medreseyên Dêrzînê de karê profesoriyê kiriye. Malbata wî xwe bi karên zanyariya medresan mijûl dikir. Ji berhemên malbata wî, îro ev tişt dihe dîtin. Her mirovê li vê êrdimê jî, vê yekê dizane û wusa dipejirîne. Li gora vê encamê eşkere dibe, ku çî girêdaneka eşîra Zirikan bi Ereban re nîne û ew bixwe Kurd in. Niha jî çar malbatên şexan li vê êrdimê hene. Xwe bi Şêx Hesên girêdidin û dibêjin em ji secera wî dihe. Şênîyê gundê li derî mala şexan, ji malên mîran dihe. Ji ber ku şênî ji mala mîran e, gelê derdorê dibêje wan Mala Mîr Şeref.

PKK di sala dehan de

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

DEH SALIYA DAMEZIRANDINA PKK BI LIVBAZIYÊN BERFIREH DIHÊ PÎROZKIRIN

Têkoşîna Rizgariya Nete-
weyî Kurdistan, bi Hilpîşkîna
Payizê lêdanên rêzerêz li dew-
leta Tirk a mêtînger dixê û vê
serdestiya xwe berdewam dike.
Livbaziya ARGK ên ku ji dest-
pêka meha Mijdarê heya niha li
çardorên Kurdistanê refbiref
dihên pêkanîn, rojenîna weşan-
ên mêtîngeran rojbîroj bêhtir
vedigirin. Roj nîne, ku weşanên
mêtîngeran û berpirsiyarên mêtî-
ngeran bi nûçeya livbaziya
nuh neyin lerizandin û qêrîna
xwe bilind nekin. Têkoşîna me bi
livbaziya vî dema dawiyê, lê-
danên xedar, pêwîst li mamhos-
tayan ku bikaranînkaran polîtî-
kaya asimilasyona mêtîngerîyê
ne, li sîxuran, li gîlîkaran û mîr-
kujên faşîst, xist.

Ev meha Mijdarê, ku di vî
mehê de em deh saliya damezi-
randina PKK pîroz dikin, li Kur-
distanê rastî pîroziyên mezin û
bi naverok dibe. Pîroziyên deh
saliya damezirandina PKK, bi
sersaliya dehan, têkoşînek bi
biryar li dijî hemû tiştên Koma-

ra Tirk, li dijî hemû tiştên ku
karguzariya Komara Tirk dikin
û li dijî hemû heyînen paşverû,
sazî û baweriyên dijminî dihe
birêvebirin. Her rojekê, pêş-
mergeyên ARGK ji êrdimeka
Kurdistanê dengê xwe diçîngî-

nî û yanzdeh saliya Partiya me,
ji niha ve bi çalakîyên gewre
zindîkin.

Di rojên me de, ku pîlanên li
ser Kurdistanê tunde bûne û
hêzên emperyalîst bi şeweyeka
Dûmahîk di rûpela 19'an de

Hêza pêşengî ya Têkoşîna Riz-
gariya Neteweyî Kurdistan PKK
(Partiya Karkerên Kurdistan)
deh salên damezirandina xwe
dagirt. PKK, di domana têko-
şîna deh salan de, ji bo gelê Kur-
distan pêşveçûnên herî pêwîst
afirand. PKK, reya rizgariyê ya
rast û ronahî ji bo gelê Kurdis-
tanê vekir. Herweha PKK, xwe-
diyê berxwedanekê ye, ku di di-
roka Kurdistanê de cara yekê-
mîn e, hevqas dirêj didome.

PKK, roja 27'ê Mijdarê sala
1978'ê bi şeweyeka fermî dame-
zirî. Lê xebatên damezirandina
PKK, xwe dirêjî salên berî vî
mêjuyê dikin. Tovên bîr û baw-
eriyên rizgariya neteweyî pêş-
mîn di sala 1973'ê de hatin avê-
tin. Di vî salê de, komek ji ciwa-
nên rewşenbîrên ji hêjar û xiza-
nên Kurdistanê, biryara têko-
şîna ji bo serxwebûna Kurdis-
tanê da. Sekreterê Gelemperiya
PKK Abdullah OÇALAN di der-
mafê vî demê de wusa dibêje:
"Di bin wan hoyan de, ku gelê
Kurdistan rastiya xwe û hebûna
xwe bixwe jî nedipejirand û tê-
koşînek bi navê Kurdistanê ne-
dianî bîra xwe, me ciwanên Kur-
distanê yê rewşenbîr, li ser bin-
gêha fêrên berxwedana demên
buhurî, me xwe gihand hev û bi
navê Kurdistanê me komek di
nav xwe de çêkir..." Ev ciwanên
rewşenbîr, piştî xwe dan hîma
xwe ya serbixwe û zikmakî, û bi
bawerîya ji bo gel û rizgariyê,
têkoşînek bilind kirin.

Pêşî xebatên lêgerîn û lêkolî-
nê çêbûn. Ev doman, domana
pêşveçûna ramyariya serxwe-
bûnê ye. Serpêhatin û keleporek
têkoşîna rizgariya neteweyî yê
cihanê, taybetî û sixletên mêtî-
ngerîya Tirkan, avahiya Kurdis-
tanê ya dirokî, civakî, aborî û
konevanî hatin hûrkolîn û li ser
vî bingehê teoriya şoreşa Kur-
distanê hat afirandin. Ev doma-
na lêgerîn û lêkolîna teoriyê, he-
ya sala 1975'ê berdewam kir. Şo-
reşgerên Kurdistanê yê ku li
metropolitan lêkolîn û lêgerînên

xwe kutandin, piştî sala 1975'ê
vegerîn hinde bajarên Kurdis-
tanê û xwe di nav gelê Kurd de
belav û bicîh kirin.

Bajarên ku şoreşgerên Kur-
distanê pêşî hatin wir, ew baja-
rên mezin bûn, ku li wir birên
rewşenbîr hebûn û bi Tirkiyê re
cîran bûn. Ev bajarên mezin, ji
bo pêşvebirina ramana rizga-
riya neteweyî, xwediyê rewşeka
baş û destdayî bûn. Hin di mehên
destpêkê de, bi taybetî birên ji
xwendevanên ciwan, xwe tevî
refên rizgariya neteweyî kirin.
Bîr û baweriyên xwe yê ji bo
serxwebûnê dorfireh kirin. Disa
la 1978'ê de pêşveçûn gihan ban-
dev û bilindahiyên xwe. Ji nav
refên kargeran, gundiyan û ci-
wanan bi milyonan mirov dest-
pêkirin, ku xwe li bin ala rizga-
riya neteweyî bicîvînin.

Ev pêşveçûnên bi lez û tunde,
ji bo bêhtir bilindkirina têkoşîna
serxwebûna Kurdistanê, divê-
tiya damezirandina partiyeke di-
kiran. Divî bû rêxistînek bêtin
damezirandin, ku têkoşînek pro-
fesyonel bilind bike. Di encama
van buyaran de, roja 27'ê Mijda-
rê sala 1978'ê berpirsiyarên rêx-
istîne civînek di nava xwe de
çêkirin û bi şeweyeka fermî da-
mezirandina PKK danezana ki-
rin. Partiya Karkerên Kurdis-
tan li gundê Fîs navçeya Licê bi
vî awahî damezirî. Piştî ku bela-
voka damezirandinê hat ama-
dekirin pêve, di havîna sala
1979'ê de, avabûna Partiyê bi ge-
lê me jî hat naskirin.

Damezirandina PKK, alîka-
riyeka mezin ji gelê me girt. Li
Kurdistanê cara yekemîn bû, ku
buyereka wusa birêvediket. He-
mû rapirîn û serhildanên li Kur-
distanê yê heya vî demê, her
demê bibûn xwediyê temaneka
kin û nekaribûn xwe ji tixubên
taybetiyên navçeyî an êrdimî
derbas bikin. Serhildana dirêjtî-
rîn, karibû tenê 6 meh berde-
wam bike. Lê têkoşîna PKK, ji
alîyê demûdirej bû, ji aliyê di-

Dûmahîk di rûpela 21'an de

HEVKARIYA BO BERXWEDANA ZINDANAN

Agirê berxwedana ku di zin-
danan de, di vî sala 1988'ê de li
dijî bikaranînen rejîma mêtî-
nger û faşîst, ji bo parastina
rûmeta mirovayetiye hat bilind
kirin, xwe gihand hemû girtîge-
hên li Kurdistanê û Tirkiyê.
Berxwedana ku di serî de li A-
medê destpêkirî, rejîma mêtî-
nger kiriye nava tengzariyê de.

Bi taybetî berxwedana ku di
meha Sibatê de pêşî li Amedê
destpêkiribû û dure xwe hili-
mandibû girtîgehên Dîluk, Ru-
ha, Eskişehir, Bursa, Metrîs û
Sagmalcılar, serê rejîma mêtî-
-

ger çemandibû û daxwazên dîli-
yên şer hatibûn pejirandin. Di vî
berxwedanê de mêtînger binkef-
tî bibûn û berxwedana şoreşgerî
ya bin pêşengiya endamên PKK
biserketibû. Rejîma mêtînger
nekarî vî rewşê debar bike, û
piştî demeka kin serî da êrîş û
komployên nuh, xwest wan ma-
fên ketibûn destê dîliyên şer disa
ji holê rake. Erîş pêşî çûn ser
girtîgeha Amedê û gelek dîliyên
şer hatin koçberkirin. Lê ber-
xwedana girtiyên şoreşger ber-
dewam kir. Vî carê jî bera êrî-
-

Dûmahîk di rûpela 22'an de

LI 14 GIRTÎGEHAN BEHTIRÎ 2000 GIRTÎ DI BERXWEDANA MIRINÊ DE NE

● *Berxwedana ku li dijî zagona 1'ê Tebaxê
û koçberkirinan di girtîgehan de
destpêkiribû, didome. Ji ber ku
mêtînger ava şekirî nedan, girtiyên
berxwedana xwe ya xwebirçîhiştîne
qulibandin rojiya mirine.*

● *Girtiyên şoreşger, dixwazin ku statûta
girtiyên polîtîkî ji wan re bê pejirandin.*

Berxwedana xwebirçîhiştîne,
ya ku di dawîya meha Cotmehê
de di girtîgehên li bajarên Amed,
Eskişehir, Aydın, Bursa û girtî-
geha Metrîsê de destpêkiribû,
xwe hilimand 14 girtîgehan. Bilî
koçberkirin, pîkolî û bikaranî-
nen dewleta Tirk a mêtînger,
dîliyên şoreşger berxwedana
xwe ya xwebirçîhiştîne bi şe-
weyeka berfirehtir berdewam
dikin. Bi destpêkirina berxwe-
dana li girtîgehên Erxanî, Dî-
luk, Amasya, Adana, Meletî,
Buca, Ruha û Sinopê, hejmarê
girtiyên di berxwedanê de giha
bêhtirî 2000 kesî. Berxwedanên
li Amed, Ruha, Amasya, Adana,
Meletî, Dîluk, Erxanî, Ceyhan
(berxwedanek dawî bû, yek jî
nû destpêkir), Aydın-Nazilli,
Bursa, Bayrampaşa, Eskişehir
û Çanakkale berdewam dikin.
Herweha nûçe gihan me, ku li
girtîgehên Sinop, Ankara, Buca,
Kayserî û hinde girtîgehên din,
amadekariyên berxwedanê di-
hên kirin.

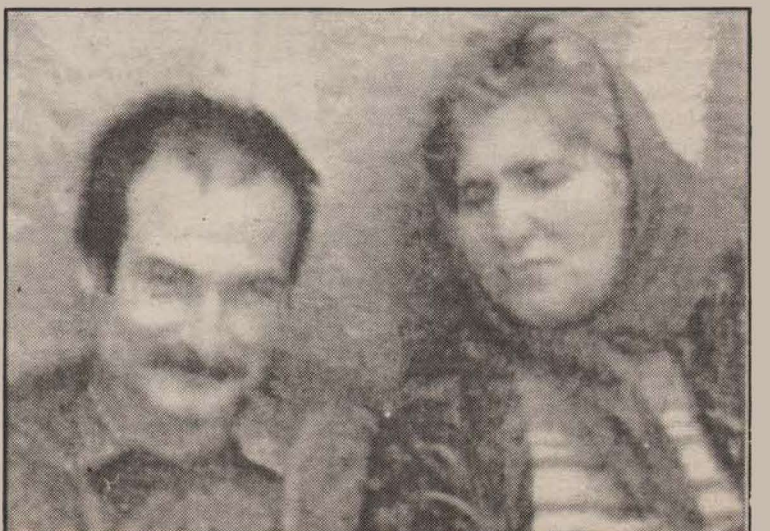
Dihê daxuyankirin, ku heya
bikaranînen vî dawiyê yê cun-
taya Tirk a faşîst ên di girtîge-
han de neyin rawestandin, ev
berxwedan jî nayê rawestandin.
Ji bo rawestandina van livba-
ziyên dîliyên şoreşger, karbi-
destên mêtînger piştî koçberki-
rinê, vî carê jî bikaranînen nuh
birêvedixin. Bi van bikaranî-
nan, dixwazin berxwedanê me-
lûl bikin û bişikînin.

Ava bi şekir, ku di xwebirçî-
hiştîne de dihe vexwarin, nadin
dîliyên şoreşger. Ji ber vî yekê
jî, hemû berxwedanên xwebirçî-
hiştîne qulibîne rojiyên mirinê.
Û bi şeweya rojiya mirinê dido-
min. Ev jî eşkere dike, ku dîliyên
şer ketine nav tehlûkeyeka mi-

Ava bi şekir, ku di xwebirçî-
hiştîne de dihe vexwarin, nadin
dîliyên şoreşger. Ji ber vî yekê
jî, hemû berxwedanên xwebirçî-
hiştîne qulibîne rojiyên mirinê.
Û bi şeweya rojiya mirinê dido-
min. Ev jî eşkere dike, ku dîliyên
şer ketine nav tehlûkeyeka mi-

AGIRÊ DI DILÊ DAYÎKAN DE

● *Dayîka dîliyê şer endamê PKK Erdogan
Sonmez, ku cezaya heya dawîya jiyane
girtîye, ya dilşewat Xanim Sonmez, agir
berda canê xwe; bikaranînen pikoliyan û
hingavtînen di girtîgehan de protesto kir.*

NIVÎS DI RÛPELA 20'AN DE